

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 49 (13.582)

Trst, petek, 2. marca 1990

Pred prekinitvijo parlamentarne dejavnosti zaradi kongresa KPI

Ministrski predsednik Andreotti optimistično o usodi koalicije

Predsednik vlade izključuje možnost večjih političnih pretresov - Martelli zahteva spoštovanje programskih obvez

RIM — Politična dejavnost italijanskega parlamenta se bo prihodnji teden zaradi kongresa KPI prekinila za celih 11 dni. Kongres italijanske partije bo sicer trajal samo od srede, 7. februarja, do sobote, 10. Dnevni red izrednega kongresa je znan: delegati se bodo morali izreči o predlogu tajnika Occhetta glede oblikovanja nove levičarske grupacije. Na pokrajinskih in deželnih kongresih si je Occhetto predlog zagotovil kakih 65 odstotkov glasov, se pravi nekako slabi dve tretjini, pristaši Ingraa in Natte, tako imenovana »fronta za NE«, so si zagotovili nekaj čez 30 odstotkov glasov, tretji predlog, ki ga je izdelal Cossutta, pa približno 3 odst. Da bo Occhettova linija na kongresu zmagala, menda ni dvoma, vprašanje je, kako bo reagirala notranja opozicija in kako bo tajnik v pokongresni fazi vodil stranko.

Medtem se je trenje v vladni večini po pogovorih, ki jih je imel predsednik vlade Andreotti s tajniki strank vladne večine, nekoliko poleglo, kar pa ni preprečilo, da je bila vlada večkrat v parlamentu dvakrat poražena, sicer na obrobni vprašanji, kar pa

kljub vsemu daje slutiti, da z večino le nekaj ni v redu.

Andreotti si je včeraj ogledal Fiatovo tovarno v Cassinu in ob tej priložnosti spregovoril s časnikarji, ki jim je dejal, da vlada med vladnimi partnerji veliko razumevanje in da za sedaj, po njegovem mnenju, niso na vidiku potresi. Sedanji politični trenutek vsekakor označuje neka razgibanost. S tajniki strank so se skušali domeniti, kako uresničiti vladni program v doglednem in sprejemljivem času. S tem v zvezi je povedal, da je poslanska zbornica že spremenila nekatere točke svojega pravilnika, tako da se izogni zakonskim odlokom in da bi bili roki za razpravo točneje določeni. Kljub vsemu pa vladna večina funkcionira, kar dokazuje tudi dejstvo, da so v zadnjih dneh odobrili nekaj pomembnih zakonov. Obstaja zelo širok dialog, pravi Andreotti, ki včasih omogoča odobritev nekaterih zakonov z zelo široko večino. Kar zadeva nezadovoljstvo, o katerem so govorili socialisti, pa predsednik vlade pravi, da gre v bistvu za vprašanje počasnosti dela v obeh zbornicah.

Oglasil se je tudi podpredsednik vlade Martelli, ki zagovarja večjo učinkovitost vlade, ki jo socialisti lojalno podpirajo. Martelli pa poudarja, da bi morala socialistična stranka ponovno proučiti svoje stališče, če bi se pogoji, pod katerimi je stopila v vlado, spremenili. Omenil je še dejstvo, da se je komaj zaključil ogorčen parlamentarni boj, v katerem je ena izmed strank vladne večine izvajala obstrukcionizem. Težave so tudi v KD, kjer je tretjina stranke prešla v notranjo opozicijo. Ob vsem tem socialisti zahtevajo spoštovanje programskih obvez.

Sestali so se tudi socialistični sindikalisti. Prisoten je bil tudi Antonio Bassolino, ki v KPI odgovarja za vprašanja dela. Bassolino je dejal, da je sledil izvajanju socialističnih sindikalistov z velikim zanimanjem in da jih je pozitivno ocenil. Razprava je dokazala, da v PSI obstaja živahen dialektični odnos. Kar zadeva pa srečanje samo, je Bassolino poudaril, da je pokazalo tudi dokajšnje zanimanje za komunistični kongres.

O meji s Poljsko se ZRN ne želi izreči

Kohl zagovornik združitve Nemčij z anšlusom NDR

BONN — Zahodnonemški kancler Kohl je včeraj odkrito povedal, da pričakuje, da bo do nemške združitve prišlo v skladu s 23. členom ustave ZRN in da bo torej NDR »vstopila« v nemško federacijo, ne da bi bilo zato treba spreminjati ustavo. Z drugimi besedami to pomeni, da bi ZRN Vzhodno Nemčijo enostavno priključila in tako na neki način ponovila »anšlus« iz leta 1938, ko je Hitler priključil Nemčiji Avstrijo. Helmut Kohl je izključil drugo možnost, ki jo za združitve ponuja 146. člen ustave, v katerem je predvideno sprejetje nove ustave, za katero se izrečejo vsi Nemci. Za zahodnonemškega kanclerja je ta pot premalo gotova in predolga.

Kohl je o teh načrtih govoril na tiskovni konferenci, na kateri je ob zahodnonemškem kanclerju sedel tudi vodja vzhodnonemških demokristjanov De Miziere, ki je ob tej priliki povedal, da njihov volilni program sloni na združitvi, do katere pa naj pride na osnovi zahodnonemške ustave. Govor je bil tudi o vprašanju nemško-poljske meje na Odri in Nisi. S tem v zvezi je Kohl ponovil svoje stališče, da ZRN v tem trenutku ni pristojna za priznanje te meje, saj kaj ta-

kega lahko po njegovem mnenju stori le vlada bodoče združene Nemčije.

Ideja o enostavni priključitvi NDR je v teh dneh dvignila precej prahu tako v obeh Nemčijah kot tudi v tujini. Vse več je takih, ki te načrte primerjajo z nacistično priključitvijo Avstrije. Taki rešitvi nasprotujejo tudi vzhodnonemški socialni demokrati, ki bodo po vsej verjetnosti zmagali na bližnjih volitvah v NDR in tako postali glavni sogovornik na pogajanjih za združitve.

O združitvi Nemčij pa piše tudi današnji hamburški Bild Zeitung. Bild se sicer ne dotika političnih vprašanj, zato pa napoveduje, da naj bi zahodnonemška marka že 1. julija zamenjala vzhodnonemško marko na ozemlju NDR. Do tega datuma naj bi pri Bildu prišli na podlagi informacij, ki so jih dobili z nekaterih za javnost zaprtih zasedanj mednemške valutne komisije. Hamburški dnevnik trdi, da naj bi vse prihranke, ki so jih vzhodnonemški državljani imeli na določen datum, menjali v razmerju 1:1, medtem ko naj bi za gotovino preko tisoč mark veljalo razmerje vsaj 5:1 v korist zahodnonemške marke.

Italijanska popevka žrtev slabe akustike veledvorane »cvetja«

SANREMO — Evrovizija je tudi včeraj radovedno sledila večeru festivala italijanske popevke, Palača cvetja pa morda le ni tisti biser, s katerim naj bi se Italija postavila pred svetom. Kot je že ugotovila Carluccijska je sanremski festival nekaj, kar premore (in zmore) le Italija, zato si lahko brez težav predstavljamo na milijone radovednih poslušalcev, ki sledijo italijanskim melodijam raztepeni po Evropi.

Oni, in tudi mi, bi res radi prisluhnili lahki glasbi, a jim to že dvakrat zaporedoma ni bilo dano. Palača cvetja je namreč ogromen hangar, v katerem »podivja« sleherni nota, ki jo kdo dahne v mikrofon. Najbrž zato, ker posedajo kot glamoči (mi bi jim po domače rekli kar »guati«) po privzdignjenih čereh, pa so člani orkestra veliko na boljšem, zato se njihova orkestralna izvedba sliši še predbro, pevcem pa lahko sledimo bolj malo.

Zrtev slabe akustike je bilo že do včeraj na pretek. Padli so »najmlajši«, tisti, ki prvič teptajo sanremske odrske deske, spotaknili pa so se tudi tako imenovani »bigi«. Pod srečno zvezdo so rojeni le pristaši temperamentnih izvedb. Tako smo lahko slišali »kričaca« Mina Reitana, občasno pa nam je zmanjkal signal, ki ga je oddajala Mia Martini v impresivni obleki à la Erté. Nikakršnih problemov z mikrofoni pa ni imela Tina Turner, ki je brez težav preglasila registrirano bazo, čeprav je najbrž tudi sama segla po play backu. V Sanremu so ekipe tehnikov že na delu, da bi vsaj do sobotne gala predstave skušale popraviti, kar se sploh da, kako bomo danes lahko sledili izvedbi Raya Charlesa (na sliki med vajami) pa nam bo razkrila le evrovizija.

Danes se bo ponovno sestala vladna komisija za pokole

Tajne slabo registriranega pogovora: mig pri Ustici je bil morda le »ex«

RIM — Žrtvam eksplozije na letalu DC-9 očitno ni dano počivati v miru. Po najnovejših vesteh, ki se sklicujejo na izpisovanje vsebine trakov, na katerih so registrirani telefonski razgovori med radarskim središčem v Marsali in drugimi postojankami italijanskega letalstva v Ciampinu in Martinfranci, naj bi poleg potniškega letala Itavia letel nad Ustico tudi lovski bombnik.

To vest pa so že predsinočnjim obdajale debele plasti tiste vate, ki dolgih deset let prekriva celotno »afero Ustica«. Preiskovalni sodnik, ki se ukvarja s tem zapletenim sodnim primerom je včeraj posredoval še nekaj dodatnih informacij. Po tem, kar je sporočil odvetnik Vittorio Bucarelli je treba predhodno temeljiteje pregledati in razbrati vsebino trakov, registracija pa naj bi bila precej slaba. Tako je na primer težko določiti imena oseb, ki sta se pogovarjali po telefonu, poleg tega pa je za sedaj še nemogoče prisegati na samo vsebino njunega dialoga.

Vse se kajpak vrti okoli besedic mig in TST. O migu ni dvoma, da gre za lovski bombnik sovjetske izdelave, TST pa je sigla tabele, ki točno določa sled letala na radarju, to je kratica za »tabella specificazione traccia«. V telefonskem pogovoru, naj bi nekdo najprej dejal: »... vključimo TST miga?« Na to

vprašanje je dobil negativni odgovor radarist iz Marsale, na tipkopisu, s katerim razpolaga preiskovalni sodnik pa naj bi bila besedica mig izpisana v oklepaju, kar pomeni, da ni bila dovolj razločno izgovorjena.

Sedaj so že na delu novi izvedenci, ki bodo morali ugotoviti, če gre res za mig, ali pa morda drži verzija, da je neznanec dejal »... vključimo TST exa?«. Ex je bila kratica simuliranega manevra Sinadex, zato bi lahko tudi upoštevali možnost, da gre za hipotizirano prisotnost neobstoječega letala, ne pa beleženje podatkov o migu, ki je letel proti potniškemu letalu.

Ta nova podrobnost, ki je že v rokah novih strokovnjakov, spremlja ponovno odprtje parlamentarne razprave o pokolu pri Ustici. Danes se bo namreč sestala komisija za pokole, njen predsednik Gualtieri pa bo že razpolagal z odgovori in pripombami vojaškega letalstva na 97 tipkanih strani tako imenovanega »dokumenta Gualtieri«. Če je predsednik komisije podrobno razčlenil vse nejasnosti in senčne strani preiskave o Ustici, so se vojaški strokovnjaki tudi sami izkazali in mu odgovorili z 32 popravki, dodatki, odgovori, ki demantirajo večino spoznanj, do katerih so se preiskovalci dokopali v desetih letih težkega in nenehno oviranega dela.

Kot je bilo pričakovati pa so novosti v zvezi z Ustico močno odjeknile tudi v italijanskem parlamentu, kjer so čisto vse politične skupine izrazile zahtevo, naj se čim prej in to v strogem znamenju pravice reši »afera Ustica«, ki je že postala simbol italijanske sramote.

De Michelis danes na obisku v Beogradu

LJUBLJANA — Italijanski zunanji minister Gianni De Michelis bo danes na uradnem obisku v Beogradu. Prispel bo dopoldne s posebnim letalom iz Sofije in se sestal s predsednikom vlade Markovićem in zunanjim ministrom Lončarjem. Natančen program obiska še ni znan, kot pravijo, pa se bo srečal tudi s predsednikom predsedstva SR Srbije Slobodanom Miloševićem. Ta razgovor bo še zlasti zanimiv, saj je znano, da je socialistična stranka zahtevala izpustitev Vlasija in prekinitve političnih procesov na Kosovu.

V neurjih te dni umrlo skoraj 80 oseb

PARIZ — Že četrti dan zaporedoma je vsa Evropa od Velike Britanije pa do Grčije ječala pod močnim vetrom, dežjem in snegom. Samo včeraj so neurja zahtevala novih dvajset življenj in že tako tragično bilanco tega tedna še poslabšala. Po še nepopolnih podatkih naj bi namreč do včeraj v Evropi zaradi vremenskih ujm umrlo skoraj osemdeset ljudi, materialna škoda pa je ogromna.

Vremenske napovedi za naslednje dni ne obetajo nič dobrega. Nad severno Evropo naj bi še naprej pihali izredno močni vetrovi, z njimi pa naj bi prišla izredno hladna fronta, ki naj bi povzročila snežne nevihte na Škotskem, doseglja pa naj bi tudi Sredozemlje.

Veliko zaskrbljenost na Nizozemskem pa povzroča izredno visok nivo morja, ki je doseglo 4,2 metra nad normalo. Kot poročajo, je to najvišji nivo po letu 1953, ko je v velikih poplavih umrlo 1800 ljudi.

Seznam držav, kjer so v preteklih štirih dneh umirali ljudje zaradi slabega vremena je vse daljši. Veliki Britaniji, Franciji, Belgiji, Nizozemski, ZRN, NDR, Švici in Italiji so se včeraj pridružile še Avstrija, Češkoslovaška in tudi Grčija, kjer sta včeraj zaradi strele in hudega vetra umrli dve osebi.

Poslabšanje vremena je Hamburgu včeraj prineslo pravi snežni metež (AP)

Panterji zahtevali odstop ministra Antonia Rubertija

FIRENCE — Predstavniki študentskega gibanja »Panter«, ki so zbrani na vsedravnih konferenci v Firencah, so včeraj z veliko večino glasov sprejeli zahtevo po umiku tako imenovanega zakonskega osnutka Ruberti (165 za, 3 proti) kot tudi črtanje 16. člena zakona 168 (govori o avtonomiji univerze). Mnogo manj prepričljiva je bila zahteva po odstopu ministra Rubertija. Za odstop so glasovali predstavniki 96 univerz, proti 33, kar 41 pa se jih je vzdržalo. Dokaj enotni so bili študentje tudi pri izglasovanju potrebe, da se formira tako študentsko gibanje, ki bi vključevalo vse komponente. Na konferenci v Firencah pa so se predstavniki študentov tudi jasno izrekli proti kakršnikoli uporabi nasilja.

Študentje rimske univerze za statistiko pa so v teh dneh izvedli tudi anketo, iz katere izhaja, da je za večino rimskih študentov zdaj univerza le »delavnica za izpite« in ne ustanova, ki naj bi dvigovala kulturno raven države. Večina je tudi za delno privatizacijo, vendar pod državnim nadzorom. Rimski študentje tudi podpirajo cilje sedanjega študentskega gibanja, čeprav se ne strinjajo z vsemi oblikami protesta, ki se jih v boju uporablja. Še najbolj zanimiv pa je odgovor, kjer večina študentov priznava, da ni podrobno seznanjena z Rubertijevim zakonskim osnutkom.

Razpleti v preiskavi o izsiljevanju svaka gospe Silvane Zannoni Dall'Ortova predčasno na svobodi po devetdnevem priporu v samici

REGGIO EMILIA — Silvana Dall'Orto in njen brat Artemio sta od včeraj zjutraj na svobodi. Preiskovalni sodniki iz Reggio Emilie so namreč ugotovili, da ni imelo več nikaškega smisla, da bi ju zadržali v priporu, zato sta smela domov dan pred predvidenim.

Včerajšnji dopoldan pred sodno palačo v Reggio Emilii je bil vsekakor nadvse pester. Najprej so iz zapora odpeljali gospo Dall'Orto, ki ji je zdravnik uredil pregled na kardiološkem oddelku mestne bolnišnice. Gospa namreč boleha na srcu, njene težave s krvnim pritiskom pa so izkoristili tudi ugrabitelji, ki so od njenega moža zahtevali izplačilo odkupnine in grozili, da bodo gospe odrekli potrebna zdravila.

Zdravniški pregled je pokazal, da je z lepo gospo vse v redu in tako se je lahko pripravila na odhod. Predno je zapustila kaznilnico je v veži objela brata, ki so ga prav tako izpustili včeraj. Silvana Dall'Orto, oblečena v oprijeto črno usnjeno krilo s čipkastimi vložki in belo bluzo, se je odpeljala z odvetnikom, njen brat, ki se mu je na obrazu poznalo, da je preživel devet dni v samici, pa je odšel z družino. Mož Silvane Dall'Orto je prihod soproge dočakal na domu, kjer sta bili tudi obe hčerki.

Gospa se ni hotela pogovarjati z novinarji, zato pa je brez težav pristala na zahteve fotografov, ki se pulijo, da bi si priborili posnetek očarljive Silvane. V kratkem bo morala spet na zasliševanje, vendar se ji tokrat ne bo treba braniti obtožbe, da je snovala pokol.

Družina Zannoni zbrana na domačem vrtu po izpustitvi gospe Silvane (Telefoto AP)

Slovenska javnost zahteva razoroženo odprto mejo in umaknitev graničarjev z nje

LJUBLJANA — Smrtni strelji na italijansko-jugoslovanski meji odmevajo v Beogradu in še zlasti v Sloveniji. Povezujejo jih s predlogom vezne vlade, da bi razširili obmejni pas na en kilometer, na katerem bi imeli graničarji in torej JLA posebne pristojnosti. To pa v praksi pomeni, da lahko legitimirajo, zasledujejo, preiskujejo v okvirih svojega poveljstva in da niso neposredno pristojni miličniki. Hkrati pa to pomeni, da je vsaka gradnja, gospodarska ali druga dejavnost, pod nadzorom JLA.

Zato tudi toliko protestov, ne samo obmejnih političnih krogov, temveč tudi osrednjih političnih predstavnikov Slovenije.

Izvršni odbor Socialistične zveze Slovenije je v tej zvezi izdal naslednji poziv predsedstvu SRS in SFRJ:

»Iz dneva v dan z večjim strahom čakamo poročila o novih in novih žrtvah brezumne in brezizhodne politike državnega terorizma na Kosovu. Tako v Sloveniji nečemo več živeti.

Predsedstvo SFRJ je v pokrajini neposredno angažiralo enote JLA. Socialisti to razumemo predvsem kot nadaljnje stopnjevanje represije v državi. Napovedani predlogi o razširjanju vojaškega obmejnega pasu v Jugoslaviji nas prepričujejo o tej oceni. Ne bomo dopustili, da bi bil to odgovor države Jugoslavije na pobude o demilitarizaciji srednje Evrope.

Slovenski socialisti ponovno poudarjamo, da ni možno rešiti kosovskega vprašanja s tako imenovanim stalnim demokratiziranjem in normaliziranjem stanja, saj to dejansko pomeni osamitev, aretacije, politične procese in teror. Legalen in legitimen dialog vseh demokratičnih in množičnih organizacij na Kosovu je lahko edini odgovor. Z dejansko uveljavitvijo političnega pluralizma, doslednega spoštovanja človekovih in državljanovih pravic vseh prebivalcev, ne glede na nacionalno pripadnost in politično opredelitev, seveda.

Nasilje rodi le nasilje. Pri tem nočemo biti in ne bomo soudeleženi.

Zato zahtevamo: - da predsedstvo SFRJ in predsedstvo SRS v okviru svojih pristojnosti zagotovita, da vojaški obvezniki iz Slovenije ne bodo sodelovali v enotah JLA na Kosovu oziroma v državi Srbiji;

- da vojaški obvezniki iz Slovenije služijo svoj vojaški rok (vključno z možnostjo civilnega služenja) v Sloveniji oziroma v enotah 5. vojaškega območja.

Na konvenciji v Kopru, kjer so predstavili kandidata Socialistične zveze, se je veliko govorilo o tem vprašanju in izrečenih je bilo veliko ogorčenih besed. Dogovorili pa so se, da bodo manifestirali proti zapiranju meje s posebej organiziranim množičnim obiskom Glinčice, ko bosta konec meseca obe sosednji občini, Sežana in Dolina, priredili že tradicionalno srečanje ob odprti meji.

Še zlasti odločna in aktivna je ZKS - Stranka demokratične prenove, saj so načrti za zapiranje meje tema neposredne polemike z osnovnim volilnim in programskim geslom stranke slovenskih prenoviteljev, ki žele »Evropo zdaj«. Zato ZKS - Stranka demokratične prenove zahteva odprto mejo, odstranitev čuvajnic in drugih objektov, iz katerih so mejo nadzirali, umaknitev graničarjev in uvedbo nadzora milice. Skratka, Slovenija hoče razoroženo, odprto mejo, na kateri se ne bo več streljalo.

ZKS - Stranka demokratične prenove pa se ne bo ustavila pri razglasih in besedah. Šestnajstega marca bodo priredili ob italijansko-jugoslovanski meji veliko zborovanje posebne vrste, ko si bodo ljudje vzdolž vse meje podali roke v znak prijateljstva in sožitja. Kandidat za predsednika slovenske republike Milan Kučan pa namerava izsiliti prehod čez mejni prehod med Gorico in Novo Gorico z osebno izkaznico. V Gorici se bo srečal s predstavnikoma zamejskih Slovencev in na njegovo željo seveda s predstavniki vsega politično razvejanega zamejskega občestva, kot je bilo že prvič z vabilom na zadnji kongres ZKS.

Časovno pa je najbolj agilna ZSMS - liberalna stranka, ki bo danes priredila na osrednjem Prešernovem trgu v Ljubljani protimilitaristično zborovanje. Na njem bo predsednik Jože Školč spregovoril predvsem proti pošiljanju rekrutov na Kosovu in se zavzel za služenje vojaškega roka doma. (B. S.)

Nov pokol v Bejrutu

BEJRUT — Čeprav je le malokdo verjel v premirje, ki ga je pred dveh tednih najavil general Aoun, so včerajšnje bitke v središču Bejruta iznenadno opazovale. Premirje je bilo sicer prava fata morgana, saj so se skupine vojakov še vedno spopadale tostran »zelene« meje, ki razpolavlja Bejrut, diverzanti pa so izkoristili premore med napadi, da so minirali dobršen del ozemlja, na katerem sta se včeraj ponovno spopadli vojski generala Aouna in njegovega antagonista Džeadžee.

Aounovi vojaki so zaprli vse prehode, ki povezujejo Bejrut s Kiserwanom, kjer ima Džeadžee svoje postojanke in orožarne, nato pa so bombardirali mesto. Streljali so s topovi, padale pa so tudi fosforne bombe, ki so povzročile nemalo škod in nekaj žrtv tudi v muslimanskem delu libanonskega glavnega mesta. Včerajšnja bitka se je kaj kmalu sprevrgla v pokol, ki je terjal skoraj šestdeset novih žrtv. V enem letu je v medkristjanski vojni izgubilo življenje več kot 800 ljudi.

Intervju pisatelja Dobrice Čosića o sedanjih razmerah v Jugoslaviji

NEW YORK — David Binder, stari novinarski poznavalec razmer v Jugoslaviji, je v današnjem New York Timesu objavil daljši pogovor s srbskim pisateljem Dobrico Čosićem.

»V času, ko sredobezne sile iz tedna v teden naraščajo in razbijajo politiko večnacionalne države na koščke, Dobrica Čosić, najuglednejši romanopisec v Srbiji, napoveduje demokratično plimo po vsej Jugoslaviji,« začneja Binder svoj članek. »Za Čosića je ta vizija vir globokega zadovoljstva pa tudi velike zaskrbljenosti: prepričan je, da se Jugoslavija opoteka na pragu nastanka pravega večstrankarskega sistema. Toda pisatelj dodaja tudi naslednje: če Jugoslaviji ne uspe doseči tega kot celoti, bo to storjeno ločeno v posamičnih delih države. Govorec o tem zadnjem, Čosić mračno razpravlja o razpadu federacije šestih republik. »Danes je osrednje jugoslovansko vprašanje, ali bo Jugoslavija federacija pod okriljem nove ustave ali pa konfederacija, ki si jo želijo tako Hrvatje kot Slovenci. To vprašanje bo odločilo o prihodnosti Jugoslavije,« pravi Čosić, ki trdi, da konfederacija - v kateri bi vsaka od šestih republik upravljala svoje zadeve, na Kosovu pa bi vladala albanska večina - lahko privedla do »dekompozicije Balkana, in človeku ni treba imeti kaj dosti domišljije, da ne bi videl, kakšen bi bil potem zemljevid jugovzhodne Evrope.« V isti sapi pa ta srebrnolasi pisatelj, ki je blizu 69. rojstnega dne, s strastnimi upi govori o sedanjem stanju in prihodnosti demokratizacije v Jugoslaviji. Titoizem, ki ga Čosić označuje za jugoslovansko inačico stalinizma »razpada in se ne bo več pobral. Živimo na ruševinah sistema. Vladajoča KP je uničena. Uničen je tudi Titov kult. Popolnoma verjamem v demokratično prihodnost Srbije,« je izjavil Čosić in dodal, da v drugih delih Jugoslavije hitreje ali počasneje ubirajo enaka pota. »Tega nihče ne more ustaviti.« Ko smo ga vprašali, kako usklaja to videnje z namerami

Slobodana Miloševića, čigar organizirana podpora še vedno temelji na srbski komunistični partiji, je Čosić odgovoril: »Če bo ostal komunist, bo izgubil moč. Nedvomno je še vedno najpopularnejši politik v Srbiji, ker ji je povrnil državnost... Toda tajne svobodne volitve to jesen bodo odločale o njem,« je rekel Čosić in dodal, da ima navzlic spoštovanju do Miloševićevih dosežkov, še vedno določene zadržke do srbskega voditelja. »Miloševića kritiziram predvsem zaradi njegove prepočasne podpore političnim reformam,« pravi... Pred dvema letoma se je zagrenjeno pritoževal nekemu ameriškemu obiskovalcu, da se v ZDA ne sliši tudi srbska plat pogledov na jugoslovanske težave, medtem ko je albanska manjšina deležna vse pozornosti. »Zdaj smo prizadeti in užaljeni zaradi iste stvari,« pravi in poudarja, da je bila pod Titom »srbska opozicija najodločnejša v nastopu zoper stalinizem in da so bili liberalci in intelektualci vsi žrtve Titovega časa.« Ko je beseda nanesla na to, da so Albanci na Kosovu nedavno organizirali demokratično politično pobudo, je Čosić dejal, da je izredno nezaupljiv do njihovih nagibov in voditeljev. Rekel je, da so srbski pisatelji na njegovo pobudo pred enim letom povabili albanske pisatelje na okroglo mizo v Beograd. Albanci so prišli, »toda nas nikoli niso povabili, da bi nadaljevali dialog na Kosovu.« Pač pa je Čosić odločno proti sojenju Azemu Vllasiju, ki ga je Milošević obsodil že pred sojenjem. »Sem proti vsem političnim procesom,« je dejal Čosić, »tudi ta z Vllasijem je velika napaka. Prepričan sem, da se bo to končalo z njegovo oprostitvijo.« Kar pa zadeva njegove njemu tako drage Srbe, Čosić pravi, da je za Srbijo bistveno, da s političnimi reformami dohiti druge. Do tega pa ne more priti, če bo Milošević obdržal »okoli sebe sedanjo garnituro.« »Toda prepričan sem, da jih bo demokracija odplavala.«

MITJA MERŠOL

Finančnega načrta sklada za nerazvite za leto 1990 za sedaj niso odobrili

LJUBLJANA — Skupščina sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko nerazvitih republik in Kosova je sicer začela potekala zelo mirno, brez napadov na Slovenijo. Po zaslugi članov iz Slovenije pa nista bila sprejeta ne zaključni račun, niti finančni načrt sklada za leto 1990. Kaj se je dogajalo na skupščini, ki je bila tokrat v Zagrebu, je pojasnil Franci Križmančič, član sklada in delegat v zboru republik in pokrajinski skupščine SFRJ. Zaključni račun sklada federacije za kreditiranje manj razvitih in Kosova je rutinsko gradivo, v katerem je opisano, kako je bil denar v lanskem letu porabljen. Križmančič pa s tem ni bil zadovoljen, kajti zanimalo ga je predvsem, kaj je iz tega denarja tudi nastalo.

Poročilo je dolžna pripraviti strokovna služba sklada in že to, da ga je napisala, je lep uspeh, za katerega so se

slovenski predstavniki dalj časa prizadevali. Franci Križmančič je skupščino sklada obvestil, da Slovenija na bo vplačala 48,1 odstotka svoje obveznosti do sklada, ki se nanaša na Kosovo, medtem ko bo ostale obveznosti za gospodarsko nerazvite republike v celoti izpolnila. Ob tem je tudi članom skupščine sklada pojasnil, kakšno škodo jim je povzročila srbska gospodarska blokada.

Sklad bo brez sprejetega finančnega načrta lahko deloval po sklepu že prejšnje skupščine do 31. marca. Torej bo treba pred tem datumom sklicati ponovno skupščino, kar bo verjetno pospešilo, da se bodo stvari hitreje uredile. Čelo predsednik sklada Momčilo Čemović, ki je preko tiska in televizije hudo pohitel z izjavo, da Slovenija krši predpise, se je na skupščini že precej umiril in je izhajal iz pravnih vidikov brez pikrih pripomb na njihov račun. (dn)

Pojasnjene okoliščine poročnikove smrti

BEOGRAD — Poročnik JLA Žikica Sretenović je podlegel ranam, ki jih je dobil v prometni nesreči, je sporočil organ zveznega sekretariata za narodno obrambo. S tem je zanikal pisanje Dela o domnevni smrti Sretenovića pri spopadu s separatisti na Kosovu. Sporočilo se glasi: Ljubljansko Delo je te dni objavilo novico, da po Beogradu krožijo govorice o smrti poročnika JLA Žikice Sretenovića, ki naj bi podlegel poškodbam, ki jih je dobil v spopadu s separatisti na Kosovu. Da bi javnost objektivno seznanili z dogodki, je redakcija Tanjuga zaprosila za pojasnilo organe zveznega sekretariata za narodno obrambo in izvedela, da je poročnik Sretenović umrl 12. februarja za posledicami prometne nesreče.

Po ugotovitvi vojaških preiskovalnih organov je prišlo do nesreče zaradi nepazljivosti voznika tanka, ki je skrenil s ceste in se prevrgel, pri tem pa poškodoval Sretenovića. Trditve, da je Sretenović ali katerikoli drugi pripadnik JLA izgubil življenje v spopadih z albanskimi nacionalisti ali separatisti na Kosovu, so popolnoma neutemeljene.

Vrhovni sovjet ni našel formule za rešitev sporov v Zakavkazju

MOSKVA — Vrhovni sovjet je včeraj dopoldne na zaprti seji razpravljaj o še vedno zapletenem položaju v Zakavkazju. Razprava se je raztegnila tudi v popoldanske ure, vendar pa čarobne formule za ureditev odnosov med Armenijo in Azerbajdžanom niso odkrili. Sovjetski parlament je obe republiki pozval, »da najdeta izhod iz krize,« nekateri poslanci pa so predla-

gali, naj se pod nadzorstvom ostalih sovjetskih republik v Armeniji in Azerbajdžanu organizira ljudsko glasovanje, na katerem naj bi se prebivalci obeh republik odločili, kakšno rešitev želijo.

Poskusi, da bi rešili medsebojne spore, se bodo nadaljevali že jutri in pojutrišnjem, ko se bosta v prestolnici Gruzije Tbilisiju ponovno sestali predstavniki Armencev in Azerbajdžancev. Napetost med Armenijo in Azerbajdžanom traja že od februarja 1988, ko so izbruhnil neredi v Gorskem Karabahu, avtonomni pokrajini v Azerbajdžanu, ki pa je naseljena pretežno z armenskimi prebivalstvom in je do leta 1923 tudi predstavljala sestavni del Armenije. V dveh letih je v mednacionalnih spopadih padlo že približno 350 žrtv. Organizator srečanja je gruzijska Nacionalna demokratska stranka. Kot so sporočili, bo prvi dan na pogovorih lahko sodeloval tudi nekdo imenovan »neodvisni tisk«, potakojutrinjem pa naj bi bila pogajanja med Armenci in Azerbajdžanci za prtimi vrati.

RTLJ-2 na Primorskem

KOPER — Dokaj realne napovedi govore, da bodo televizijski gledalci na Primorskem že v maju lahko spremljali tudi II. program ljubljanske televizije. Sprejemanje tega signala je v tej regiji borno, zlasti v južnoprimorskih krajih, kjer je vidnost tudi pod desetimi odstotki. Domača televizija bo končno na Primorskem stopila ob bok italijanski TV in sponoredu drugega zagrebškega programa.

Osmo zasedanje sindikatov Alpe-Jadran Evropa 92 - socialna varnost in solidarnost

PORTOROŽ — V portoroškem Avditoriju se bo pričelo danes ob devetih zjutraj osmo redno zasedanje sindikatov območja Alpe-Jadran pod predsedstvom republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Udeležili se ga bodo predstavniki enajstih dežel oziroma republik iz štirih držav - Avstrije, Koroške in Štajerske, Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Lombardije, Tridentinskega-Južne Tirolske, Železne županije, Zale, Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Slovenije - ter član sekretariata Evropske konfederacije sindikatov Paolo Azzurro.

Udeležence je sinoči sprejel predsednik izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Dušan Šinigoj.

Osrednja tema zasedanja, na katerem bo imel uvodni govor predsednik RS Zveze sindikatov Slovenije Miha Ravnik, je "Evropa 92: socialna varnost in solidarnost". Poleg tega pa se bodo udeleženci seznanili tudi s poročili o delu komisij za promet, za zaposlovanje in za okolje, ki bodo zasedale danes ob šestnajste ure dalje. Jutri zjutraj ob devetih bo stekla razprava o sklepni resoluciji, po njej nem sprejemu pa bodo priredili - ob enajstih v dvorani C - tiskovno konferenco, na kateri se bodo predstavniki sredstev množičnega obveščanja seznanili z nekaterimi bistvenimi poudarki z zasedanja in se lahko

tudi pogovorili s predstavniki posameznih delegacij.

Udeleženci zasedanja se bodo pri zasnovi sklepne resolucije oprli tudi na naslednje opredelitve iz resolucije, sprejete na 7. zasedanju Alpe-Jadran v Beljaških Toplicah: "Od enotnega trga po letu 1992 pričakujemo nove impulze na vseh življenjskih področjih ljudi in družbe za razvoj gospodarstva. Nobena dežela članica Delovne skupnosti Alpe-Jadran ne bi smela biti izključena iz udeležbe v enotnem trgu. Enotni trg ne sme voditi do zapiranja meja, temveč mora omogočiti neoviran pretok ljudi, blaga in storitev, idej in kulturnih dosežkov ter pospeševati sodelovanje med državami z različnimi družbenimi ureditvami. V smislu sklepov Evropske konfederacije sindikatov je treba skrbeti, da bodo imeli zdomci enakopraven položaj z domačimi delavci tudi v okviru Evropske skupnosti v vseh zadevah, še posebno pri prekvalifikacijah, dodatnem izobraževanju, zagotavljanju socialne varnosti in pre zaposlovanju."

Gornje bodo seveda dopolnili in prilagodili razmeram, kakršne so nastale in kakršne naj bi se postale v celovitem prostoru Alpe-Jadran pod vplivom velikanskih družbenopolitičnih sprememb na prostiranih vzhodnoevropskih območjih.

Statistična (torej nepopolna) podoba slovenske narodne skupnosti na Koroškem

Slovinci po izobrazbi izstopajo

Iz poročila, ki so ga sestavili strokovnjaki deželne vlade, je razvidno tudi vse množičnejše prijavljanje otrok k dvojezičnemu pouku in postopno upadanje števila Slovencev kot takih

CELOVEC — Kakor pri domala vseh narodnih manjšinah na območju Alpe-Jadran, tudi število koroških Slovencev peša. Obenem pa Slovinci in Slovenke do 35. leta starosti prekašajo pri izobrazbi nemško govoreči del prebivalstva in bolj kot prejšnje čase prijavljajo otroke k dvojezičnemu pouku.

To so prejkone najpomembnejše ugotovitve v poročilu izvedencev koroške deželne vlade, doktorjev Unkarta, Gutlebove, Ogrisa in Plamenigove v okviru skupne poročila o manjšinah na območju Alpe-Jadran. Avtorji sodijo, da podatki o pogovornem jeziku pri popisih prebivalstva po prevladujočem pojmovanju na Koroškem izpričujejo pripadnost k slovenskemu narodu, pri čemer slovenski pogovorni jezik navedejo tudi nekateri, ki se pogovarjajo nemško, drugi pa, ki se nimajo za Slovence, navajajo kot pogovorni jezik nemščino, čeprav govorijo slovensko.

Na dokajšnjo zanesljivost popisov prebivalstva, kar zadeva število Slovencev, po mnenju avtorjev kažejo tudi primerjave popisnih podatkov s številom prijav k dvojezičnemu pouku, dejavnostjo slovenskih društev in številom glasov za slovenske volilne liste. Pri tem opozarjajo, da koroški Slovinci že od njega dni dvomijo o zanesljivosti popisov prebivalstva, kar zadeva ugotavljanje njihovega števila.

Medtem ko je leta 1951 navedlo slovenščino (samostojno ali v kombinacijah z nemščino in vindišarščino) 22.367 ljudi na Koroškem, je to število deset let kasneje zdrknilo na 14.001, 1971. leta na 17.014, deset let pozneje pa spet padlo na 14.204.

Zako so koroški Slovinci v luči zadnjega popisa prebivalstva 1981. leta tvorili 0,2 od sto prebivalstva Avstrije, 2,7 od sto od 528.023 prebivalcev Koroške in 11 odst. prebivalcev 34 občin ozemlja dvojezičnega šolstva. Kako raztreseno so poseljeni Slovinci, kažejo

podatki, da samo v dveh občinah tvorijo nad polovico prebivalstva, v treh od 20 do 50 odst., v osmih od 10 do 20 odst., v večini občin pa enega do deset odstotkov.

Poročilo opozarja na rast prijav k dvojezičnemu, nemško-slovenskemu pouku. V zadnjem desetletju se je delež k takemu pouku prijavljenih šolarjev na ljudskih šolah povečal za polovico; gre za prve tri razrede, kolikor je celovitega dvojezičnega pouka. Do tako visokega odstotka so prišli upoštevaje nazadovanje celotnega števila šolarjev v prvih treh razredih z okoli 30 na okoli 20 tisoč. Dalje se na 15 glavnih šolah letno okoli 350 šolarjev uči slovenščino (štiri ure tedensko). Na slovenski gimnaziji je okrog 450 dijakov in dijakinj, naštetih so še podatki o dvojezičnih strokovnih šolah, možnostih pouka slovenščine na srednjih šolah in tako naprej.

Mlajši, do 35 let stari koroški Slovinci se odlikujejo s pomembno večjim deležem absolventov strokovnih, srednjih, višjih in visokih šol kot nemško govoreči. »Mladi Slovinci izobrazbeno torej na Koroškem prednjačijo,« je zapisano v poročilu koroške deželne vlade.

Šestina Slovencev si služi kruh s kmetijstvom in gozdarstvom, kar je veliko več, kot znaša koroško povprečje sedmih odstotkov. V proizvodnih panogah je delež približno enak, pri storitvenih dejavnostih pa za tretjino nižji. Močan je delež upokojevcev - malone za polovico nad povprečjem.

Medtem ko nimajo nobenega deželne poslanca, pa imajo Slovinci 44 občinskih odbornikov in dva svetnika kmetijske zbornice. Sicer pa koroški Slovinci delujejo v okoli 60 kulturnih in 20 drugih društvih, pojejo v 35 zborih in zmorejo letno blizu 1.000 prireditve.

Takšna je torej statistična (in s tem nujno nepopolna) podoba koroških Slovencev.

JOŽE ŠIRCELJ

Aprila naj bi se vendarle pričela dela za graditev avtoceste R - Č

SEŽANA — Po večjih in manjših zapletih naj bi se aprila končno pričela gradnja odseka avtoceste od Razdrtega do Čebulice v dolžini 8. kilometra. Od 3. februarja dalje teče mednarodna licitacija, ki bo zaključena 16. marca. Do sedaj so odkupili že 90 odstotkov zemljišč, s Kraškim vodovodom pa so sklenili pogodbo za izgradnjo nadomestnega vodovoda za Novo vas, Potoče in Senadole.

Z Zavodom za pogozdovanje in melioracijo Krasa so sklenili pogodbo za izgradnjo gozdnih cest in vlek, ki bodo služile krčenju gozdov na območju Golega vrha.

Za odsek Dane-Fernetiči je izdano lokacijsko dovoljenje, pospešeno teče izdelava projekta za izvedbo viadukta v Danah, katerega gradnja naj bi se še leto začela.

Za odsek Čebulovica-Dane finančna konstrukcija še ni zaprta, predvidoma naj bi ga začeli graditi konec leta 1992, končan pa naj bi bil leta 1994.

SILVA KRIZMAN

V resoluciji, ki so jo včeraj delegati vseh štirih zborov pozdravili z aplavzom Koprška občinska skupščina je zavzela odločno stališče proti streljanju na meji

KOPER — Na izredni seji koprške občinske skupščine so delegati vseh štirih zborov (tudi sisa italijanske narodnosti kot 4. zbora skupščine) z aplavzom sprejeli izjavo in zahtevo predsedstva skupščine proti uporabi strelnega orožja ob državni meji in sprejetju predlaganih dopolnil zakona o prehodu državne meje in gibanja v obmejnem pasu, ki predvideva razširitev obmejnega pasu s 100 na 1000 metrov in širi pristojnosti obmejnemu enotam JLA pri nadzoru gibanja ljudi.

Sklicu izredne seje sta botrovala predlog zisa o sprejetju predloga omejenega zakona in nedavni incident na zeleni meji pod Hrvatini, ko so krogle iz avtomatskega orožja graničarja ob poskusu bega v Italijo smrtno ranile 37-letnega Turka Ahmeda Karahmeda. Oboje je v nasprotju z uradnim proglašanjem "najbolj odprte meje" in prizadevanji, da bi to res postala. V izjavi piše, da je podobno kot prebivalce ob meji z Italijo tudi druge občane na Koprskem globoko prizadel tragični dogodek ob meji. »Vsakdo od nas razume, da je ilegalno prehajanje državne mejne črte prekršek, vendar ne take narave, da bi opravičeval poseg s strelnim orožjem. Tak način zaščite naše meje, še posebno take meje, kot je naša z Italijo, ki jo upravičeno

proglašamo kot najbolj odprto mejo v Evropi, odklanjamo in obsojamo. Zato zahtevamo, da pristojni organi v državi nemudoma ukrepajo, da se strelnega orožja ne bo več uporabljalo ob meji, razen v primerih resnične samoobranbe obmejnih organov.«

V nadaljevanju pa je izražen protest proti predlogu o spremembi in dopolnitvi zakona o prehodu državne meje in gibanja v obmejnem pasu, s katerim naj bi se razširil obmejni pas, s tem pa tudi pristojnosti in pooblastila obmejnih enot JLA. »Predlog zakona ni le v nasprotju s procesi odpiranja meje v Evropi in voljo ljudi o Evropi brez meja, ampak je tudi močan udarec za vse naše občane, ki so predvsem od l. 1954 skupaj z obmejnimi prebivalstvom onkraj meje, pozabljajo na rane, ki jih je povzročilo Tržaško vprašanje, ustvarili tako vzdušje sožitja, sodelovanja in medsebojnega prijateljskega razumevanja, da je postala sedanja obmejna črta simbolična in stičišče dveh prijateljskih držav in njihovih prebivalcev. V kolikor bi bil predlog zisa sprejet bi prizadel večji del prebivalstva vzdolž državne meje, kjer se dnevno giblje veliko naših in italijanskih državljanov in bi pomenilo bistveno poseganje v državljanske

pravice in svoboščine. Zahtevamo, da se predlog zakona takoj umakne z dnevnega reda zveznega zbora skupščine SFRJ.«

Na seji je govoril tudi delegat zveznega zbora skupščine SFRJ Silvano Sau, ki je povedal, da so bile predlagane spremembe o širitvi mejnega pasu na osemdesetih let (predlagalo se je celo obmejni pas od 3 do 5 km), a se je ta predlog vedno umaknil v predalo. »Slovenski delegati smo pred drugim mesecem postavili vprašanje, zakaj se na naših mejah še vedno strelja in spraševali tudi o vzrokih, zakaj romunske begunce vračamo v njihovo državo. Odgovorili so nam, da se na naših mejah ne strelja več in se tudi ne bo več streljalo. S tem odgovorom se nismo zadovoljili, zato smo zahtevali dodatna pojasnila in dopolnitve. Teh ni bilo, razen, če ni odgovor predlog zisa za sprejem zakona o razširitvi obmejnega pasu in pristojnosti obmejnih organov JLA,« je poudaril Sau in izrazil prepričanje, da je glavno orožje, s katerim bomo varovali našo mejo, to, da imamo na drugi strani meje prijatelje, ki pa jih s takim ravnanjem ne bomo pridobili.

IZTOK UMER

Stojan Spetič o nezakonitih prestopih meje

RIM — Če nočemo novih izbruhov napetosti, do kakršnega je prišlo po streljanju na italijansko-jugoslovanski meji blizu Milja, je treba sklepati tudi dvostranske sporazume s sosedi glede ravnanja z ilegalnimi priseljenci. To je zatrdil senator KPI Stojan Spetič, ko je v parlamentu obravnaval dokončno sprejetje Martellijevega odloka o imigraciji iz držav nečlanice Evropske skupnosti. Vzhodna meja pomeni eno glavnih vrat, skozi katera se ljudje priseljujejo v dvanajstero, je dodal Spetič in se obregnil ob dejstvo, da na italijanski strani meje ni varnostnikov, medtem ko vlada brez vednosti ljudi zapira meje: kot je navedel sam Martelli, je Italija samo v januarju in februarju letos zavrnila že 8.000 pribežnikov. To in okoliščina, da bodo morali italijanski obmejni organi od zdaj beležiti osebne podatke vseh, ki pridejo iz držav zunaj dvanajstero - tudi Jugoslovancev - utegne po senatorjevih besedah povsem ohriniti osebni čezmejni promet v teh krajih; to bi bil povratek v petdeseta leta, obenem pa hud udarec za turistične delavce in trgovce. Martellijev dekret je Spetič označil kot prvi korak na poti k dokončni rešitvi vprašanja ilegalnih prehodov meje, ki pa ne bo mogoča z birokratskimi ukrepi.

Cesta, ki še daleč ne povezuje in Istro od Slovenije še ločuje

KOPER — Delavci SCT Ljubljana in drugih gradbenih organizacij hitijo z gradnjo obalne ceste med Žusterno in ankaranskim križiščem in obljublajo, da jo bodo še letos dokončali. In potem?

Kaj bo potem, pravzaprav še ni povsem jasno. Po vseh načrtih bi se morali najprej lotiti odseka Belvedere-Valeta. To je še dolg iz srednjeročnega obdobja, ki se izteka. Da bodo to cesto začeli graditi takoj po dokončanju sedanjega odseka, je obljubil predsednik obalnega izvršnega sveta Leopold Gorjup. Zanj je pripravljena lokacijska dokumentacija, glavni projekt, lokacijska odločba, nalozba bi bila vredna 8,6 milijona dolarjev... V občini Piran se pripravljajo na odkupe zemljišč in petih hiš (zanje že iščejo nadomestne parcele...). Toda, pojavili so se glasovi, ki trdijo, da je nesmiselno graditi cesto na Valetu, da se bo vzpon ceste še povečal, da bo ves tranzitni promet še za dalj časa rezal Lucijo s 7000 prebivalci na dva dela. Zato se nekateri zavzemajo, da bi takoj gradili cesto skozi predor v Strunjanu do Lucije. S tem bi se cesta izognila naselju, naklonu in tudi petih hiš ne bi bilo treba rušiti.

Drugi zaplet je na odseku med Koperom in Izolo. Zeleni zahtevajo moratorij in projektanti že razmišljajo o novih različicah. Izvajalci pa pravijo, da je vsega skupaj (od Škofjeh na Dragonje) le nekaj več kot 20 kilometrov ceste in da bi jo morali zgraditi v eni potezi. Le taka gradnja bi bila smiselna in varčna. Vse bolj pa je tudi jasno, da z gradnjo ceste na Obali zamujajo že deset, če ne tudi 20 let in da zdaj ni več časa za oklevanje. Prav oklevanje bo najprej prispevalo k temu, da se bo cesta spet izmuznila za nekaj let. Kakšna sreča, bodo rekli tisti, ki že vidijo, kako bi denar od obalne ceste - tako kakor že v preteklosti - raje usmerili drugam, pa čeprav tam ni takšne potrebe. Zadnji čas je, da na Obali sedejo resno skupaj. Prav ta oklevanja in neenotnost je namreč doslej naredila trem obmorskim občinam največ škode in jih najbolj oddaljila od matične republike.

BORIS ŠULIGOJ

V SZS in PSI kaj skupnega

KOPER — Na predsinočnem zasedanju SZS za Obalo in Kras, na katerem so predstavili kandidate za aprilске volitve in počastili spomin Sandra Pertinija, je bil tudi tržaški pokrajinski tajnik PSI Alessandro Perelli. Socialistična zveza Slovenije se bo v teh krajih predstavila z nageljnom, torej istim volilnim znakom, kot ga imajo italijanski socialisti. Poleg Silvana Saua, ki je nosilec kandidatne liste, je bil med drugimi navzoč še Ciril Zlobec.

Perelli je ugotovil, da v vzdušju, kakršno je zadnje mesece v Sloveniji, prevladujeta dva elementa, na katerih sloni tudi politično delo socialistov na Tržaškem in v FJK sploh in ki ju je sintetiziral v pojmu "volja po reformizmu". Prvi element odraža potrebo po modernizaciji in demokratizaciji v institucijah in družbeno-gospodarskem sistemu, vendar ob zasledovanju večje socialne pravičnosti, drugi pa željo po postopni evropski integraciji oziroma ustreznem prilaganju zakonodajalske ureditve. Perelli je nato izrazil nujno po operativnem sodelovanju med javnimi upravami v mejnem pasu in predlagal izoblikovanje nadobinskih storitvenih služb na področju plina, energije, vode in prevoza, kar bi imelo za posledico racionalizacijo teh storitev, zboljšanje njihove kakovosti in zmanjšanje zadevnih stroškov. Problem bosta SZS in PSI poglobila na posvetu, ki bo v drugi polovici marca v Dolini pri Trstu.

Knjiga P. Stranja o manjšini tudi na Malignaniju (Videm)

VIDEM — V prostorih tehničnega industrijskega zavoda Arturo Malignani v Vidmu bo v ponedeljek, 5. marca, ob 18. uri predstavitev knjige "La comunità sommersa - Gli sloveni in Italia dalla A alla Z", ki jo je napisal raziskovalec pri tržaškem SLORI Pavel Stranj. Uvodoma bo spregovoril prof. Marino Vertovec, ki vodi na omenjeni italijanski šoli dva tečaja slovenskega jezika. Poleg avtorja knjige in drugih gostov se bo udeležila predstavitev tudi delegacija sorodnega šolskega zavoda Brelih iz Nove Gorice, s katero je Malignani pobraten.

Jutri zjutraj na sedežu videmskega županstva Zasedanje o manjšinah

VIDEM — V dvorani občinskega sveta na videmskem županstvu se bo začelo jutri, v soboto, 3. marca, ob 9.30 zasedanje na temo: "Jezikovne manjšine - od individualne pravice do kolektivne pravice". O tej iz dneva v dan pomembnejši problematiki bodo spregovorili: predstavnik CIEMEN Aurelio Argemi, državni poslanec Alfeo Mizzau, državna poslanka Silvana Schiavi Facchin ter deželna svetovalca Dario Tersar in Federico Rossi. Razpravo bo vodil Tutto Udine ob zaslombi Ferruccia Clavore.

Aprila 4. baletni festival FJK

VIDEM — Kar petindvajset baletnih šol iz vse Furlanije-Juljske krajine bo sodelovalo na 4. deželnem baletnem festivalu, ki bo 2., 3. in 4. aprila v Občinskem gledališču v Trzinu. Manifestacije - v priredbi deželnega tajništva vsedrjavne ustanove ENDAS in krožka Arabesque-ENDAS iz Ronk - se bodo udeležili koreografi, plesalci in učno osebje, posebne nagrade bodo šle za najboljšo koreografsko izvedbo in koreografsko izvirnost ter posamično in skupinsko interpretacijsko izdelanost, vsaka šola pa bo deležna študijske stipendije za obiskovanje desetdnevnega tečaja na mednarodnem stageu v Gra-dežu "Počitnice z baletom".

Posvet Svetovne organizacije za zdravstvo in SINU

V Trstu se rojevajo smernice evropske prehrambene politike

Trst bo še danes in jutri evropsko središče zdravstva in prehrane. Jutri se bo namreč v našem mestu končal posvet o zdravstvenih, gospodarskih in družbenih vidikih prehranjevanja in javnega zdravstva, ki ga prireja Evropski urad za vprašanja prehrane Svetovne organizacije za zdravstvo in deželni odsek Italijanskega združenja za človeško prehrano SINU z organizacijsko in finančno podporo Inštituta za preučevanje prehrane in prehrabnih tehnologij ISERTN skupnosti Alpe-Jadran (posvet je po slovesnem odprtju na univerzi potekal prav na sedežu te ustanove v centru BIC).

Srečanje, katerega se udeležuje okrog dvajset strokovnjakov različnih strok iz Danske, Italije, Nizozemske, Francije, Norveške, Velike Britanije, Poljske in Jugoslavije, so ob navzočnosti predstavnikov oblasti, univerze in tržaških znanstvenih ustanov odprli včeraj dopoldne v veliki dvorani nove

univerze, ko so javnosti orisali namen tega srečanja (to je bil tudi edini javni del posveta, saj potekajo dela pravzaprav za zaprtimi vrati). Kot je v svojem uvodnem poročilu dejal predsednik SINU Raimondi, bodo na posvetu - na osnovi dokumentacije posameznih držav - preučili posledice, ki jih ima slaba prehrana na človekovo zdravje in ki botruje že pravim »družbenim boleznim« (takšne so namreč debelost, karies, rakasta in srčna obolenja, sladkorna bolezen itd.), ter nakazali smernice za boljšo prehrabno vzgojo, ki naj bi jo uvedli v evropskih državah članicah Svetovne organizacije za zdravstvo. Prehrana je namreč eden od najpomembnejših dejavnikov, ki vplivajo na rast, strukturo in funkcije organizma ter na njegovo sposobnost, da se obvaruje pred psihičnim in fizičnim stresom ter pred stresom, ki ga povzroča okolje. Pravil-

na prehrana je torej prvi pogoj za človekovo dobro počutje. Prav zaradi tega mora biti to vprašanje v središču pozornosti vse družbe ter pristojnih javnih uprav in ustanov, ki si morajo prizadevati, da nudijo državljanom najprimernejše znanje. S tem namenom bodo na posvetu preučili tudi najrazličnejše vidike pridelovanja, pridelavanja in prodaje prehrabnih izdelkov, tudi delovanje živilske industrije, značilnosti kmetijstva in tržišča. Posvet je torej - kot je dejala predstojnica Evropskega urada za vprašanja prehrane SOZ Elisabeth Helsing - interdisciplinarna značajca, saj na njem sodelujejo ekonomisti, industriji, predstavniki združenj porabnikov in znanstveniki, ki bodo vsak iz svojega zornega kota osvetlili vprašanje pravilne prehrane.

S sestanka tržaške slovenske komisije

Slovenski socialisti kritični glede sprememb znotraj SKGZ

Člani slovenske komisije pri tržaški federaciji PSI so na svojem zadnjem sestanku govorili o pripravah na skorajšnje upravne volitve v okoliških občinah tržaške pokrajine ter o odnosih s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo po spremembah, do katerih je po občnem zboru prišlo v njenem izvršnem odboru. Predsednik slovenske komisije pri tržaški PSI Branko Pahor je poročal o sestanku, ki ga je s pokrajinskim tajnikom stranke Alessandro Perellijem imel - ob bolezenski odsotnosti predsednika Klavdija Palčiča - z novoizvoljenim tajnikom SKGZ Dušanom Kalcem in s predsednikom odbora za informacijo Dušanom Udovičem. Predstavnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze sta ob tej priložnosti obrazložila spremembe v organizaciji in poudarila, da je SKGZ z njim pridobila novo širino.

Člani tržaške slovenske komisije PSI so spremembe v vodstvu Slovenske kulturno-gospodarske zveze negativno ocenili in jih označili za anahronistične in protizgodovinske. To zaskrbljujoče stanje, ki ne zadeva samo tržaške pokrajine, bo predmet razprave na prihodnjem sestanku slovenske komisije pri deželni federaciji PSI.

Na osnovi poročila odbornika Tomizze

Občinski odbor razpravljal o proračunu za tekoče leto

Odbornik za proračun Nerio Tomizza je na včerajšnji seji tržaškega občinskega odbora predstavil občinski proračun za tekoče leto in triletni razvojni načrt. Tomizza je v svojem tehničnem poročilu med drugim podčrtal, da letošnji finančni dokumenti v glavnem odražajo finančne in politične smernice lanskega proračuna, ob tem pa je napovedal nekatera nova proračunska poglavja, predvsem na področju socialnega skrbstva. Odborniki so soglašali s to usmeritvijo, med razpravo, ki jo je vodil župan Richetti, pa so nekateri tudi izrazili predlog, da bi Občina delno prodala svojo nepremičninsko imovino.

Končnih sklepov na včerajšnji odborov seji sicer še ni bilo, župan je vsekar priporočil vsakemu odborniku posebej, naj skuša kar se da racionalno urediti posamezna proračunska poglavja tudi v luči vsakoletnih krčenj prispevkov, ki jih vlada namenja krajevnim ustanovam na podlagi finančnega zakona. To velja tudi za triletni načrt javnih del, ki ga bo občinski svet vzel v pretres istočasno s proračunom. Proračunska razprava v občinskem svetu se bo baje začela sredi tega meseca.

Richetti je na seji občinskega odbora tudi uradno sporočil, da je odbornik liberalne stranke Trauner dokončno umaknil svoj odstop in da je torej spet polnopravni član občinske uprave. Trauner bo tako še naprej vodil odborništvo za obrtništvo in za trgovino, istočasno pa bo vodil tudi oddelek mestnih redarjev in oddelek, ki skrbi za tržnice. Tudi Traunerjev somišljenik na Pokrajini Berni je umaknil odstop in bo tako še naprej vodil pokrajinsko odborništvo za javna dela.

SSk pripravlja seminar »Mladina evropskih narodnih skupnosti«

Jutri bodo na sedežu Slovenske skupnosti v Trstu (v drugem nadstropju Ulice Machiavelli 22) predstavili redni letni seminar »Mladina evropskih narodnostnih skupnosti 1990«. Predstavitevno tiskovno konferenco, ki se bo začela ob 10.30, bodo vodili predsednik organizacije MENS, Južnotirolec Mühlögger, podpredsednik Peter Rustja in pripadnik retoromanske etnične skupnosti Duri Denoth.

Letošnji seminar bo potekal v Trstu in Gorici od 7. do 13. aprila, posvečen pa bo samostojnemu organiziranju manjšin. Podobna srečanja prireja vsako leto ena izmed trinajstih članic organizacije MENS, ki jo kot znano, priznava tudi Evropski svet. Letošnje srečanje tako pripravlja Mladinska sekcija Slovenske skupnosti, med drugimi pa se ga bodo udeležili tudi predstavniki italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji.

Razhajanja med zelenimi v Nabrežini

V Devinu je bil v sredo zvečer predvolilni sestanek Zelene alternativne liste, ki sta ga sklicala tržaški občinski svetovalec Maurizio Bekar in njegov somišljenik v pokrajinskem svetu Alessandro Capuzzo. Tržaška predstavništva sta predlagala, da bi se na občinskih volitvah v devinsko-nabrežinski občini zeleni predstavili s simbolom smejočega se sonca, njun predlog pa je pri občinstvu naletel na različne predloge in ocene. Nekateri se namreč bojijo, da se bo v Nabrežini dejansko ponovila miljska situacija, kjer so se zeleni in naravovarstveniki predstavili s kar tremi ločenimi listami in simboli. Prišlo je do precejšnjega razpršenja glasov, v občinski svet pa je bil izvoljen edinole kandidat smejočega se sonca (Bekarjev pristaš) Luciano Benini.

Bekar in Capuzzo sta kot rečeno predlagala simbol smejočega se sonca, poudarila pa sta »potrebo po jasnosti in nasprotovanju enotnosti za vsako cen«. Domačin Franco Radovich, ki je eden od pokrajinskih voditeljev Svetovnega sklada za naravo WWF, pa se je zavzel za čim širšo enotnost zelenih, ki pa bi morali po njegovem izhajati tudi iz konkretnih vprašanj, ki neposredno zanimajo devinsko-nabrežinsko občinsko skupnost. Marsikdo je s tem v zvezi izrazil nasprotovanje tako imenovanim »uvoženim« zelenim listam. Predstavnik Zelene mestne laične liste Paolo Ghersina, ki je tržaški občinski svetovalec in istočasno glasniki Zelene mavrične liste, pa je prvenstveno govoril o nujnosti oblikovanja ene same zelene liste, v razpravo pa je ponudil tudi predlog o možnosti sestave »velike« liste, morebiti tudi s komunističnimi kandidati oziroma z levičarji, ki se ne prepoznava v tradicionalnih strankah.

V razpravi se je oglašil tudi deželni svetovalec Andrea Wehrenfennig. Tudi on se je zavzel za čim širšo enotnost zelene gibanja. Občinski odbornik za ekologijo Gianattilio Certo, ki je bil izvoljen na listi PSDI, nato pa je pristopil k Zeleni marjetici, pa se bo skoraj gotovo predstavil s svojo samostojno listo.

Na Občini srečanje o ženskem vprašanju

Tržaške občinske svetovalke KPI Anamarija Kalc, Ester Pacor in Antonia Zanin bodo v ponedeljek, 5. marca, predstavile predloge za izboljšanje položaja žensk v našem mestu, ki jih vsebuje bela knjiga o delovanju tržaške občinske uprave in ki bi jih uprava lahko vključila v proračun za leto 1990. Na srečanje, ki bo ob 11. uri v dvorani v prvem nadstropju županstva na Trgu Unità 4, vabijo vse ženske in predstavnice ženskih gibanj, ki bi rade predstavile nove predloge in želje.

Poziv in pojasnila pokrajinskih vodstev CGIL-CISL-UIL Danes celodnevna stavka v zdravstvu

Vsodržavni stavki, ki so jo oklicale sindikalne organizacije CGIL-CISL-UIL, se pridružujejo tudi zaposleni na področju zdravstva in Tržaškem. Zato bodo danes poslovale samo ambulante za prvo pomoč in neobhodno potrebne službe, vse ostale bodo zaprte ves dan, vendar pa bodo normalno potekala nočna dežurstva.

O poteku današnje stavke na Tržaškem podrobneje obveščajo pokrajinska vodstva CGIL-CISL-UIL, ki med drugim pripominjajo, da se morajo vsi, ki ne soglašajo s stavko in ki ne delajo v ambulantah ali službah, katere so oprostili stavke, javiti upravi zdravstvenega zavoda. Kot že rečeno, uslužbenci Tržaške krajevne zdravstvene enote in deželne otroške bolnišnice in porodnišnice Burlo Garofolo stavekovo ves dan, razen na tistih oddelkih oziroma ambulantah, ki jih nikakor ne morejo zapreti. Vsekakor pa tudi za ostale službe sindikalne organizacije zagotavljajo, da so v skrajnem primeru uslužbenci dosegljivi na telefonski poziv.

V okviru vsodržavne stavke pa so sindikalna pokrajinska vodstva organizirala tudi protesten shod pred deželnim odborništvom za zdravstvo v Ul. Cavour 5. Zdravstveni delavci naj bi se pred odborništvom zbrali ob 10.30, da bi opozorili na težaven položaj tega sektorja. Vendar pa je poglaviti namen protesta zahteva, ki leti na deželno upravo, naj po eni strani poseže v vsodržavnem merilu, da bi se premaknila s mrtve točke pogajanja za obnovo delovne pogodbe, po drugi pa naj v deželnem okviru sproži razpravo o organizaciji zdravstva in posebej o tržaški KZE.

Po mnenju sindikalnih organizacij je namreč nesprejemljiv potek pogajanj za obnovo vsodržavne pogodbe zaposlenih v zdravstvu. Istočasno pa zahtevajo večjo kontrolo nad zdravstvenim sektorjem v prepričanju, da se lahko zdravstvena oskrba iz sedanjega težkega položaja reši le, če pride do kakovostnih rešitev. Povsem neustrezno pa so po mnenju sindikalistov urejeni delovni pogoji in pa ekonomski odnos do uslužbencev vsodržavne zdravstvene službe.

V konkretnem sindikatu, po mnenju katerih je njihov politični sogovornik popolnoma pasiven, postavljajo v zvezi z obnovo vsodržavne pogodbe nekaj bistvenih zahtev. V prvi vrsti zagovarjajo nujnost, da pride do trajnejših rešitev, ki bi izključile vsako možnost o prehodnih ali z vidika zaposlenih težko sprejemljivih pogojih. Tudi ob upoštevanju, da pogajanja potekajo na različnih mizah, pa je obnova pogodb le priložnost za pretres zdravstvene politike.

Istočasno pa sindikati podčrtujejo nujnost, da bi predvideli tudi vrsto namenskih pobud, s katerimi bi spodbudili rast učinkovitosti celotne službe. V tem vidu bi morali poseči v organizacijo dela, spodbujati strokovno izpopolnjevanje in tehnološko prenavo, istočasno pa skrbeti za strukture in da je organik ustrezno zapolnjen.

Ob tem bi bilo potrebno - poudarjajo sindikati - ovrednotiti vse poklicne profile zdravstvenega področja, ne pozabiti na izredno težak položaj bolničarske službe in upoštevati, da bi bilo treba ustrezno prilagoditi plače zdravstvenih delavcev. V zvezi s tem sindikalne organizacije še podčrtujejo, da delo v zdravstvu terja od zaposlenih velik napor, ker poteka neprekinjeno 24 ur in ne pozna praznikov.

Strokovni tečaj za uslužbence tržaške KZE

V šoli Ascoli, ki sodi v okvir Tržaške krajevne zdravstvene enote in ima prostore v glavni bolnišnici, je v teh dneh v teku obvezen strokovni izpopolnjevalni tečaj za zaposlene, ki so v stalnem stiku z občinstvom. Gre za uslužbence različnih profilov, na primer za centraliniste, vratarje in vrsto upravnih uslužbencev ter za tisto zdravstveno osebje, ki je v neposrednem stiku z uporabniki.

Tečaj, ki ga organizira služba za informacije in stike z javnostjo pri tržaški KZE, so razdelili v pet tridnevnih enot. Vodijo ga docenti raziskovalnega in izobraževalnega centra CEREF iz Padove. Izpopolnjevalni tečaj obiskuje približno 150 uslužbencev, ki jih docenti uvajajo v številne novosti, do katerih prihaja na področju zdravstva. Poglavitni namen tovrstnih tečajev pa je, da se uslužbenci spoznajo s protokolom odnosov med uslužbenci in uporabniki javne zdravstvene službe.

Rezultate tečaja bodo preverjali aprila, ko bodo verjetno že začeli razpravljati o nadaljnjih tovrstnih pobudah in mogoče tudi o predlogih, da bi nekatere službe nekoliko spremenili.

Pogovor z Majdo Kodrič in Aleksijem Kalcem na OZE

Raziskava o izseljenstvu skozi tržaško pristanišče

Vsakič, ko obiščemo Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Ulici Petronio, naletimo na kaj zanimivega s področja proučevanja naše polpreteklo zgodovine. Tokrat bi se želeli ustaviti pri raziskavah, ki jih zgodovinarja Majda Kodrič in Aleksij Kalc, prva zunanja, drugi pa redni uslužbenec Odseka, posvečata že nekaj časa problematiki izseljenstva skozi tržaško pristanišče.

Naj takoj zapišemo, da je Majda Kodrič diplomirala na tržaški univerzi iz zgodovine, opravila nato magistrirje o slovenskem izseljenstvu v ZDA v Mineapolisu in se je sedaj prijavila za postdiplomski študij s področja izseljenstva na ljubljanski univerzi. Podoben študij opravlja sedaj v Ljubljani tudi Aleksij Kalc.

»Problematika, ki sva se je skupno lotila, je zelo občirna. Sama je prav gotovo ne bi zmogla do konca obdelati, tudi če bi jo preučevala še nič koliko let. Zato meniva, da je ta naš razgovor koristen v tem smislu, da bi pritegnili k delu in raziskavam še razne sodelavce. Ni potrebno, da bi bili to samo zgodovinarji. Lahko bi vso snov raznih tokov izseljevanja skozi Trst obdelali z različnih vidikov: literarnih, socioloških, etnoloških, lingvističnih itd. Zelo zanimiva in dobrodošla bi bila tudi pisma izseljencev, ki lahko povedo marsikaj v zvezi s to problematiko.«

Trst je bilo že od nekaj pristanišče za izseljenje, predvsem v razdobju do prve svetovne vojne, v obdobju fašizma, pa seveda tudi po drugi svetovni vojni. Vsako od teh obdobjev odpira svojo problematiko - različne aspekte - ter odkriva raziskovalcu vrsto zanimivih podatkov in ugotovitev.

»Raziskave s tega področja so vse bolj pogoste v Sloveniji, pa tudi sicer v Evropi. Če je odkrivanje te problematike v Evropi bolj namenjeno splošnemu preučevanju raznih tokov izseljencev v Združene države Amerike, v države Južne Amerike in v Avstralijo, je najin študij usmerjen k proučevanju tega pro-

blema v povezavi z ohranjanjem slovenskega etničnega elementa v svetu.«

Pri svojih raziskavah sta Kodričeva in Kalc prišla tudi do podatkov iz tržaškega arhiva, kjer so zbrani seznami ladijskih potnikov, edini ohranjeni iz časov pred in med prvo svetovno vojno, v katerih so navedeni sezname potnikov, iz katerih pa se lahko razbere tudi kakšne poklice so le-ti opravljali, njihovo družinsko stanje, kraj odhoda, starost in seveda tudi vprašanje narodnostne strukture.

»Najin cilj je, da pri preučevanju vseh teh podatkov tako s področja socialne, etnične in geografske strukture ugotoviva tudi medsebojne soodvisnosti med temi različnimi aspekti. Vzemimo na primer samo izseljevanje iz Primorja, pa tudi iz Galicije. Iz podatkov, ki sva jih lahko preverila, prihaja na primer na dan, da so iz Primorja odhajale bolj cele družine, iz Galicije pa bolj posamezniki. Med Zidi, ki so se izseljevali, so bili bolj specializirani delavci, med Rusi pa v večji meri dninarji. Iz vseh teh podatkov izhaja tudi, da je bilo v glavnem večje izseljevanje ljudi, ki so pripadali manjšinam. Seveda nam vsi ti drobni podatki, ti fragmenti, odpirajo možnosti za vse obširnejše analize in ugotovitve.«

Vse to delo, to metodično, nič kaj lahko preučevanje raznih podatkov in dokumentov opravljata Majda in Aleksij vsako soboto in nedeljo, ko se srečujeta v prostorih Odseka za zgodovino.

»Pri tem delu vse bolj pogosto ugotavljava, kako potrebno bi bilo, da bi se najinim raziskavam pridružili še posamezniki. Kdo ve koliko pisem leži na domovih, v katerih so izseljenci opisovali svoje življenje, svoje izkušnje, ki bi pa lahko služila tudi preučevanju splošne problematike izseljevanja skozi Trst in njegovo pristanišče.«

O izseljevanju obstajajo v Evropi že številne monografije, ki so bile napravljene prav na podlagi osebnih pisem in ki predstavljajo v tem kontekstu

edini dokument, ki ga je izseljenec zapustil in ki govori o številnih njegovih osebnih, pa tudi o specifičnih problemih.

»Vsaka vojna je povzročila med ljudmi več zapisanost. To ljudsko pisanje, ki je tedaj predstavljalo edino vez med raskozanimi družinami, predstavljajo lahko danes za raziskovanje problema o izseljenstvu izredno bogat vir podatkov in dokumentov.«

Naša raziskovalca imata seveda stike tudi z raziskovalci iz drugih držav, predvsem iz tistih, ki imajo velika pristanišča, od koder je tudi odtekal val izseljenstva.

»Bila sem že profesor na naših solah. Sedaj pa sem usmerila vse svoje delo na študij v Ljubljani in na raziskovalno delo tu na Odseku. Delo je zamudno, vendar daje možnosti, da lahko razne podatke in gradivo povežemo na krajevno tematiko in na preučevanje Trsta, kot mednarodnega središča za emigracijo. V glavnem pa skušam še sama preučiti podatke, ki zajemajo drugo generacijo ameriških Slovencev in problem ohranjanja njihove etnične zavesti.«

»Skupaj delava in skupaj tudi pregledujeva vire, ki so nama na razpolago.« nam pove še Aleksij. »Moja tema pa je v glavnem Trst kot pristanišče za izseljenje.«

Med razgovorom sta nam pokazala zanimivo knjigo v nemškem jeziku. »V tej knjigi sva na primer odkrila nekaj zanimivih podatkov. V Ul. Svevo v Škednju je bil na primer še pred prvo svetovno vojno nekak hotel za izseljenje, cerkev v Škednju pa je v tej knjigi označena kot cerkev za izseljenje, kar pomeni, da so se v tem delu predmestja ustavljali na poti v tujno številni izseljenci. Podatki in fotografije so iz leta 1911.«

Še marsikaj sta nam povedala in pokazala. Pa naj bo to le skromen prikaz dela, ki ga opravljata in ki bi mu morala tudi naša javnost nameniti več pozornosti.

NEVA LUKES

Nadaljujejo se svečanosti in počastitve spomina na pokojnega bivšega predsednika republike V Nabrežini poudarili Pertinijevo privrženost sožitju in sodelovanju Tudi Združenje aktivistov se je poklonilo Pertiniju

Precej ljudi iz Nabrežine, Križa in sosednjih vasi devinsko-nabrežinske občine je sodelovalo na sinočnji komemoraciji Sandra Pertinija, ki jo je na trgu v Nabrežini priredila krajevna občinska sekcija PSI. Pred spomenikom padlim za svobodo sta spregovorila v slovenščini sekcijski podtajnik Stanislav Kariš in v italijanščini pokrajinski sekretar PSI Alessandro Perelli. Prireditelji so postavili na trg fotografijo pokojnega bivšega državnega poglavarja, pod katero je bila žalna knjiga, na kateri se je samo med sinočno manifestacijo podpisalo več kot petdeset ljudi. Svečanosti so se udeležili tudi zastopniki domače občinske uprave in krajevnih sekcij KPI in Slovenske skupnosti.

Govornika sta se omejila na nekaj kratkih priložnostnih besed, tudi zato, sta poudarila, ker je bil Pertini človek, ki ni nikoli maral retorike in demagogije, še manj pa praznega besedičenja. Perelli je vsekakor podčrtal, da se je v žalno knjigo na sedežu federacije PSI vpisalo nepričakovano visoko število Tržačank in Tržačanov, kar pričča o njegovi priljubljenosti tudi v naših krajih. Poudarjeno je bilo dejstvo, da se je Pertini vedno dosledno zavzemal za sožitje v tukajšnjih obmejnih krajih in za tvorno sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo.

Tržaški socialisti se bodo spomnili Pertinija tudi na današnji osrednji komemoraciji v hotelu Savoia. Tržaški občinski odbor pa bo v kratkem vzel v pretes predlog podžupana Augusta Segheneja, da se po Pertiniju poimenuje ena izmed tržaških ulic. O tem bo verjetno v kratkem tekla beseda

tudi v tržaški občinski skupščini. Po Sandru Pertiniju pa bodo skoraj gotovo poimenovali tudi zahodnokraško sekcijo PSI. Naj dodamo, da se na sedežu PSI v Ul. Trento nadaljuje vpisovanje predstavnikov gospodarskega, sindikalnega in političnega sveta, pa tudi navadnih občanov, v žalno knjigo na čast Sandru Pertiniju. Včeraj se je med drugimi vpisal tudi pokrajinski tajnik KD Tripani.

Kot smo omenili, bo osrednja slovesnost v spomin na bivšega predsednika republike Sandra Pertinija danes popoldne ob 18. uri v hotelu Savoia Excelsior. Udeležbo na spominski svečanosti so zagotovili tudi predstavniki drugih strank in parlamentarci.

Slovesnost bo uvedel pokrajinski tajnik PSI Alessandro Perelli, za njim bo govoril Brenno Todaro, ki je na pokrajinski ravni odgovoren za gibanje mladih socialistov, nato pa bodo govorili še demokrščanski deželni odbor Dario Rinaldi, bivši komunistični poslanec Antonino Cuffaro in socialistični senator Arduino Agnelli.

V vabilu na svečanost socialisti poudarjajo, da so nanjo povabili tudi predstavnike drugih političnih sil, kajti Pertinijevo zapuščina, ki se odraža v spominu na njegovo politično zavzetost in odločno zagovarjanje svobode, je last vseh.

Na sliki (foto Križmančič) komemoracija bivšega predsednika republike na nabrežinskem trgu.

Tudi širši odbor Združenja aktivistov in invalidov narodnoosvobodilnega boja na Tržaškem je na svoji seji v sredo počastil spomin preminulega bivšega predsednika italijanske republike Sandra Pertinija. O njegovi življenjski premočrnosti borca proti fašizmu, partizanskega borca, prepričanega socialista, a obenem tudi prepričanega zagovornika enotnosti vseh levih sil v državi, državnika, ki je znal biti iznad vsakršnih partikularizmov, predsednika države, ki je svoj visoki položaj pojmoval do skrajnosti odgovorno in v povezavi z interesi ljudstva, je spregovoril predsednik Združenja Srečko Colja. Pri tem se je tudi spomnil srečanja s Pertinijem na Piancavallu, ko mu je posebna delegacija izročila spomenico za ureditev strelišča na Opčinah, kjer so pod fašističnimi streli padle žrtve drugega tržaškega procesa, v spominski park. Spomnil je, kako je Pertini visoko cenil slovenske protifašistične borce, s katerimi je prišel v stik v časih konfinacije in ilegale in pri tem dejal, da smo ga zato tudi Slovenci v Italiji spoštovali kot prijatelja in velikega predsednika.

Po končani seji je delegacija Združenja aktivistov in invalidov NOB odšla na sedež PSI v Ul. Trento, kjer se je vpisala v žalno spominsko knjigo za pokojnim Pertinijem.

V nadaljevanju seje razširjenega odbora je bil govor o pripravah na bližnje proslave 45-letnice osvoboditve, pri katerih želi tudi Združenje sodelovati, kakor tudi o lastni proslavi v zadnjih dneh aprila. V vednost je vzel tudi informacije o rednem poteku priprav za odkritje spominske plošče prvemu predsedniku Osvobodilne fronte

v Križu Josipu Tenceju, in sicer, da je marmornata plošča že v delu in da so se domačini že doslej pohvale vredno odzvali na nabiralno akcijo za kritje stroškov.

Govor je bil tudi o poteku akcije za obnovo partizanske bolnice Franje, posebej pa še o delu enotne komisije za socialna vprašanja bivših borcev kot tudi ostarelih oseb na splošno in o tem, da bi bilo treba javnost o tej dejavnosti, ki teče uspešno že vsaj 15 let, obširneje seznaniti.

(jk)

Omejitev prometa v Ribiškem naselju

Devinsko-nabrežinska občina obvešča prebivalce Ribiškega naselja in lastnike plovil na omenjenem območju, da je župan odredil prepoved cestnega prometa, ki bo veljala vsak dan od 8.30 do 17.30 začevši s 5. marcem in do vključno 13. marca (z izjemo nedelje). Prepoved velja za stanovanjsko območje od hišne št. 161 do št. 33.

Prepoved ne velja za sredstva javnega prevoza podjetij ACT in SAITA, za občinske šolske avtobuse, za prevozna sredstva, ki raznašajo obroke vrtcem, za vozila učnega in neučnega osebja omenjenih vrtcev ter za vozila javne varnosti in rešilna vozila.

Občina Devin-Nabrežina poziva prebivalce Ribiškega naselja ter lastnike plovil, naj parkirajo svoja prevozna sredstva vzdolž ceste za obrat SIDAM ter v bivšem kamnolomu, kjer bo izjemoma dovoljen prevoz.

V okviru ciklusa študijskih srečanj KD

O položaju in perspektivah gospodarstva na Tržaškem

Danes popoldne se nadaljuje niz študijskih srečanj, ki jih prireja pokrajinsko vodstvo Krščanske demokracije v sodelovanju z oddelkom za izobraževanje in kulturo pri vsedravnem vodstvu stranke. Današnje predavanje je osredotočeno na ekonomske teme in se nanaša na preustroj tržaškega gospodarstva od industrijske proizvodnje, ki je slonela na državni podpori, do kvalitetnega raziskovalnega središča.

Na srečanju, ki se bo pričelo ob 18. uri na pokrajinskem sedežu KD, bo imel osrednje poročilo prof. Giacomo Borruso, dekan ekonomske fakultete na tržaški univerzi. O posameznih vidikih vprašanja bodo pred njim govorili predsednik tržaške Trgovinske zbornice Giorgio Tombsi in redni profesor urbano-ruralne sociologije na fakulteti za politične vede prof. Alberto Gasparini. Današnje srečanje bo vodil poslanec Sergio Coloni.

Ostala tri študijska srečanja seminarja, ki je posvečen spominu Benigna Zaccagninija, se bodo vrstila v tem mesecu. Prvo, ki se ga bo udeležila Maria Pia Garavaglia, podtajnica pri ministrstvu za zdravstvo, bo 9. marca in bo namenjeno vprašanju človekovega zdravja. Teden kasneje bodo v prisotnosti podtajnika za kulturne dobrine Gianfranca Astorija govorili o kulturnih ustanovah v Trstu. Zadnje srečanje, ki bo 23. t. m. in ki se ga bo udeležil vsedravn podtajnik KD Silvio Lega, pa bo posvečeno avtonomiji krajevnih uprav v devetdesetih letih.

Tudi v Trstu »Peklenski rally«

»Peklenski rally«, ki ga v 20 italijanskih mestih organizira združenje Arciragazzi ob sodelovanju dveh založniških hiš in pod pokroviteljstvom Vsedravnega sveta za mladoletnike, bo letos tudi v Trstu, in sicer 15. marca. Gre za posebne vrste lov na zaklad, ki se ga lahko udeležujejo mladi od 11. do 16. leta starosti. Udeleženci bodo morali, razdeljeni v 10-članske skupine, obiskati tiste kraje mesta, kjer se proizvajata kultura in informacija - knjižnice, redakcije časopisov, založniške hiše, televizijske postaje, muzeje itd. - ter odgovoriti na vrsto vprašanj na to temo. Pri tem jim bodo lahko pomagali profesorji, vzgojitelji, pa tudi odrasli prijatelji. Zmagovita ekipa se bo nato udeležila vsedravnega finala, ki bo v Firencah 25. marca.

Informacije nudi koordinacijski odbor »Peklenskega rallyja« pri občinskem odborništvu za šport, turizem in prosti čas v Ul. del Teatro 5, tel. 6754601, kjer bodo tudi sprejemali vpisovanja.

Spet stavke bančnih uslužbencev

Tudi za danes napovedujejo težave za kliente bančnih zavodov. Po decembrskih stavkah in po predlogih ministra Donat Cattina za obnovo delovne pogodbe bančnih uslužbencev sta namreč dva od sindikatov, v katere so uslužbenci vpisani, te predloge zavrnili in napovedala nove proteste. Prva stavka je napovedana za danes in bo trajala 24 ur, vendar predvidoma ne bo zajela vseh denarnih zavodov.

Včeraj se je začela razprodaja v Tržaški knjigarni

Praznik za ljubitelje dobre knjige

Prepolne police in znatni popusti "vabijo" na ogled in... nakup številnih knjig. (Foto Križmančič)

Ob vabljenem oglasu v našem dnevniku in veselih živopisanih kartončkah, ki opozarjajo na najboljše ugodnosti, se je marsikateri knjižni molj in ljubitelj knjig že podal na "pokušnjo" v Tržaško knjigarno, kjer se je prav včeraj začela velika tradicionalna "razprodaja", ki bo letos trajala do 31. marca. Po prvem dnevu je res težko oziroma nemogoče delati obračune ali predvideti kako se bo razprodaja obnesla, vendar so bile uslužbenke knjigarne, zlasti pa njena šefica Ilde Košuta že včeraj nadvse zadovoljne. »Če bi razpolagali z vozlički, kakršne imajo v supermarketih, nam je hudo mušno dejala Košutova, »bi bili naši včerajšnji posli še boljši!« Kaj pa, saj so popusti letošnje razprodaje tako vabljivi, da bi si nakupili polno malho knjig.

Že včeraj so redni in "izredni" obiskovalci Tržaške knjigarne pridno segali po lepo urejenih in vabljivih policah, kamor so razstavili tudi številne (nekoliko starejše) knjige, ki so bile zaradi pomanjkanja prostora pospravljene po skladiščih. Za razprodajo so namreč dali na ogled skoraj vse knjige, ki jih knjigarna premore, tako da je to edinstvena priložnost, da si med drugim osvežimo spomin o knjižni produkciji zadnjih let.

Najbolje so včeraj šli v prodajo priročniki, otroške in mladinske knjige, zgodovinske knjige in bolj dragocene (in torej običajno tudi dražje) izdaje, kot so umetnostne monografije, seveda pa tudi številni folklorni predmeti, ki jih knjigarna nudi s posebnim popustom.

Popuste od 20 do 80 odstotkov nudijo vsekakor skoraj na vseh knjigah,

tudi na knjigah, ki so izšle v letošnjem letu, in celo na italijanskih izdajah. Popusti pri nakupu italijanskih knjig in izredni popusti na grafikah Galerije TK predstavljajo novost letošnje nadvse obetavne razprodaje, saj so se v knjigarni (in galeriji) odločili, da omogočijo nakup umetniških grafik tudi tistim ljubiteljem likovne umetnosti, ki ne morejo pregloboko seči v žep. Grafike priljubljenih domačih in slovenskih mojstrov, ki so med drugim celo že uokvirjene, nudijo namreč tudi po 20 odstotkov nižji ceni.

Številne knjige, ki so izšle šele pred dvema ali tremi leti, pa prodajajo po standardni ceni 5 tisoč lir. V tej "kategoriji" najdemo slovensko prozo in tujo literaturo, potopise, zgodovinske knjige in marsikateri drugega. Kot običajno, prodajajo po nižani ceni tudi plošče in kasete, edinole slovarje in pravopise, to je "večne in vselej veljavne" knjige prodajajo po običajni ceni.

Po dobrem začetku bo razprodaja tudi v prihodnjih dneh žela verjetno dobre uspehe, saj - kot pravijo - dober glas gre v deveto vas.

Opozorilo šolnikom

Tajništvo Sindikata slovenske šole vabi šolnike, ki so vložili prošnjo za petletno dodelitev pedagoškemu zavodu IRRSAE (po natečaju, objavljenem v Uradnem listu dne 26. januarja 1988), da se zgledajo danes, 2. marca, ob 15.30 na sedežu SSS, Ul. Carducci 8/II v Trstu. V primeru zadržanosti pa naj se prav tako danes zgledajo po telefonu št. 299423, in sicer med 13.30 in 14.30.

Datumi vseh pisnih nalog habilitacijskih izpitov

Sindikat slovenske šole sporoča, da so datumi pisnih nalog za izredni rok habilitacijskih izpitov naslednji (Ur. list 27. 2. 1990):

slovenske nižje srednje šole:
telesna vzgoja, glasbena vzgoja - datum bo objavljen v Uradnem listu 4. maja 1990, tehnična vzgoja - 29. 3., italijanščina - 28. 3., tuj jezik - 30. 3., slovenščina, zgodovina zemljepis - 28. 3., matematika 29. 3.;

slovenske višje srednje šole:
kemija - 30. 3., trgovske vede - 30. 3., pravne in ekonomske vede - 19. 4., tehnično risanje - 20. 4., telesna vzgoja in glasbena vzgoja - datum bo objavljen v Uradnem listu 4. maja 1990, elektronika - 20. 4., filozofija in vzgojne vede - 19. 4., filozofija, vzgojne vede, zgodovina - 19. 4., fizika - 6. 4., italijanščina - 30. 3., angleščina, srbohrvaščina, nemščina - 29. 3., aplicirana matematika - 6. 4., matematika in fizika - 6. 4., literarni predmeti - 2. 4., literarni predmeti, latinščina, grščina na klasičnem liceju - 2. 4., prirodopis, kemija, zemljepis - 6. 4., stenografija in strojepis - 24. 4.

O mednarodnem povezovanju esperantistov Alpe Jadrana

Mednarodna srečanja, izdajanje mesečnika, redni tečaji: to so glavne dejavnosti tržaškega esperantskega združenja, v katerega je včlanjenih približno 70 privrženecv jezika, ki naj bi idealno združeval veliko različnih jezikovnih skupin.

Razumljivo je, da so za združenje, kakršno je esperantsko, bistvenega pomena stiki s pripadniki drugih narodnosti, ki so si po jeziku, kulturi in obnašanju povsem različni. Zadnje pomembnejše srečanje je bilo pred kratkim v Kopru, kjer so se sestali jugoslovanski, avstrijski in italijanski esperantisti. Pobuda je sodila v okvir »tedna prijateljstva med narodi«, ki ga proslavljajo že 22 let. Za člane esperantskih društev Furlanije-Juljske krajine pa je postal že ustaljen običaj,

je dejal predsednik Aldo Viotto, da se vsakič drugje srečajo s predstavniki različnih držav. Lani je bilo tovrstno srečanje v Vilenici pri Lipici, prihodnje leto pa bo na vrsto prišel Trst.

Na koprskem srečanju se je med drugim sestala tudi ožja delovna skupina esperantskega odbora delovne skupnosti Alpe Jadrana. V pripravi je namreč simpozij, ki bo v Podkloštru na Koroškem 24. in 25. marca. Ta pobuda je še toliko pomembnejša, je izjavil Viotto, ker bo zadnje tovrstno srečanje pred plenarnim zasedanjem esperantistov Alpe Jadrana, ki bo septembra na Madžarskem.

Med drugim je v teh dneh izšla zadnja številka mesečnika »La eta gazeto« s prvim prispevkom o delovanju skupine v Vidmu.

Padec med nočnim plezanjem po žlebu

Nočno plezanje po žlebu - verjetno z ne prav poštenim namenom - je drago stalo 26-letnega Alessandra Fattorja, ki stanuje na Stari istrski cesti 17. Mladenič je namreč zgubil prijem in nerodno padel na tla, pri tem pa zadobil več zlomov ter udarec v glavo. Zdjaj leži v katarinski bolnici, kjer bo moral po predvidevanjih zdravnikov ostati na zdravljenju cela dva meseca.

Dogodek se je pripetil prejšnjo noč pri Sv. Jakobu v stavbi v Ul. dell'Industria 22. Plezanje je potekalo brez očitvev, pač pa je hrupen padec predramil marsikaterega stanovalca. Prihitieli so seveda moške postavle, takoj nato pa še rešilec Rdečega križa, ki je Fattorja odpeljal v bolnico.

Vprašanje je, kaj je mladeniča gnalo, da se je lotil nočnega plezanja po žlebu. Odgovor so agenti našli v njegovih žepih, kjer je imel raznovrstno orodje, ki ga navadno uporabljajo stanovanjske miši. Fattor je sicer zanikal, da bi imel nepoštene namene, vendar ni znal povedati, čemu čudno početje, češ da je pri padcu izgubil spomin. Preiskovalcev pa baje ni prav prepričal, tako da bi ga po bolnišnici utegnile čakati še dodatne neveščnosti.

Pogovor s študentko Nada Carli

Med nami imamo najboljšo čarodejko v letošnjem letu

Pa smo spet za nagrado bogatejši. Tokrat si jo je priborila Nada Carli, 20-letna študentka s psevdonomimom Karly Ann, ki je na tekmovanju čarodejev v Bologni dosegla naslov najboljšje čarodejke za leto 1990.

»Tekmovanje pod naslovom »Bacchetta magica« je bilo v Bologni v soboto, 24. t. m. Da smo lahko nastopili na tem pomembnem tekmovanju, smo morali vsi kandidati skozi strogo selekcijo. Izbranih nas je bilo tako od 15 do 20 in ti smo potem nastopili na zaključnem večeru.«

Nada je zelo vesela zmage, še najbolj pa tega, da je premagala vse moške konkurente.

»Komaj nekaj desetletij je tega, odkar se je začela tudi ženska uveljavljati na tem področju. Prej je bila vedno le partnerka ali nekakšna pomočnica čarodejev. Ko je začela z nastopi, pa so bile njene točke na primer le z golobi, z raznim cvetjem in nič drugega, bolj zahtevnega.«

Tržačanka Van Veas je bila med prvimi, ki se je na tem področju uveljavila in je danes v Italiji med najboljšimi čarodeji.

»No, z njeno pomočjo sem se tudi sama začela učiti manipulacije z rokami. Ona in čarodej Rossini sta me celo leto učila vseh gledaliških veščin, to je obvladovanja odra, nastopanja pred občinstvom in pač vsega, kar k javnemu nastopu spada. Šele potem sem začela vaditi svojo točko.«

Nada ni hotela ponavljati tega, kar so že drugi čarodeji pred njo pokazali. Hotela in želela je biti izvorna: hotela se je predstaviti s točko, ki bi bila nekaj novega, posebnega.

»Izbrala sem točko, kjer je moj glavni pripomoček lizika. S to čiram in čaram. Začenjam svoj program oblačena v črn smoking, s čarodejno palico v roki. Potem se v naglici spremenim. Jopič obrnem narobe, hlače močno privham, lase si spnem v kito in naenkrat stojim pred občinstvom kot deklica v oranžnem oblaku. In tu se začenja moja manipulacija z liziko, ki spreminja barve, ki se razmnožuje, ki se spreminja v raznobarne foularde itd. Točko spremlja moderna glasba, sama pa vzpostavim tesen kontakt z občinstvom, ki sledi mojim čarovanjem s smehom, v veselem razpoloženju.«

Točka traja deset minut. In Nada jo je na tekmovanju tako dovršeno izvedla, da ni bila deležna le pohvale in nagrade žirije, temveč tudi pohvale drugih, že uveljavljenih čarodejev.

»In teh pohval sem bila najbolj vesela,« je dodala.

Nada Carli med enim od svojih nastopov

Naša zmagovalka je začela svojo pot v svet čarovnij pri že znanem in priljubljenem čarodeju Vikju. Pred leti jo je povabil v svojo skupino, kjer je skupaj z Evo, Saro in sestro Tanjo nastopala v Vikj showu. Leta 1987 so zmagali na tekmovanju v Stresi.

»Sama sem že nastopila v Lendinari pri Rovigu, v Bologni, Arezzu, v Pordenonu. V Trstu pa ne, ker naše mesto nima velikega posluha za takšne prireditve. Sedaj imam že vabila za nastop v Tunisu, ponovno v Bologni, pa v Lago Maggiore in še kje.«

Sedaj, ko je osvojila naslov najboljše med mladimi čarodeji, hoče to zmago tudi ohraniti. »Kot vsak dober športnik, treniram vsak dan vsaj po dve uri. Pri mojem čaranju so edino orodje le roke. Z njimi moram opraviti vse in to zahteva veliko treninga.«

Čaranje je seveda zaenkrat le prijeten hobby, saj ostaja študij na filozofski fakulteti v Vidmu še vedno njena glavna skrb in opravilo. »Ponavadi sem v Vidmu po ves teden, kjer študiram na oddelku za zaščito kulturnega premoženja. Sedaj je tudi naša fakulteta v stavkovnem gibanju in sem seveda bolj doma. Študij pa nameravam nadaljevati, čeprav bom ves prosti čas z veseljem posvetila iskanju novih točk in urjenju rok.«

Nada, čestitam!

NEVA LUKES

gledališča

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

Danes, 2. marca, ob 20. uri (red E) ponovitev baletne predstave CARMEN in BUTTERFLY baletne skupine Teatro Nuovo iz Turina. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča. Jutri zadnja ob 17. uri za red S.

ROSSETTI
Danes, 2. marca, ob 20.30 (red petek) bo DUETTO 2000 predstavil skupino Compagnia Philippe Genty z delom DESIRS PARADE Philippa Gentyja. V abonmaju odrezek št. 8B. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Ponovitve do 4. marca.

LA CONTRADA - CRISTALLO
Nocoj ob 20.30 bo na sporedu predstava: MA NON ANDARE IN GIRO TUTTA NUDA Georgesa Feydeaua. Ponovitve do 4. marca.

razstave

V TK Galeriji bo od danes do 14. marca razstavljal svoja dela JANEZ MATELIČ.

V galeriji Torbandena je na ogled razstava slikarja TANCREDIJA.

V galeriji Tommaso v Ul. del Monte 2/1 razstavlja do 7. marca milanski slikar PAOLO SANDANO po sledečem urniku: od ponedeljka do sobote ob 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 bo od jutri, 3. marca, ob 18. uri razstavljal svoja olja furlanski slikar DARIO DELPIN. Razstava bo odprta do 15. marca po običajnem urniku.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo še jutrina ogled retrospektivna razstava GIANNIJA BRUMATTIJA.

SKD Tabor - Opčine, Prosvetni dom - V okviru praznovanja dneva žena bo v torek, 6. marca, ob 20. uri odprtje razstave ČIPKE IN ŠE KAJ. Razstavlja tka kljarska sola Žiri in domači krožek Obpletenuje še kaj. Samo na dan otvoritve bodo razstavljene tudi čipke iz prejšnjega stoletja, klekljarice pa bodo prikazale svoja dela. Vabljeni!

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 5. marca, ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila Giorgio ZAGNONI in Alessandro SPECCHI.

Glasbena matica Trst - Koncertna abonmajska sezona 1989/90 - V sredo, 7. marca, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu VOLODJA BALŽALORSKY - violina, JURIJ JENKO - klarinet, ANDREJ PETRAČ - violončelo in BOJAN GORIŠEK - klavir. Na sporedu: O. MESSIAEN (Kvartet za konec časov) Quartur pour la fin du temps. Predprodaja vstopnic od jutri, 3. marca, dalje v Pasaži Protti - Utat.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 2. marca 1990
SIMPLICIJ

Sonce vzide ob 6.42 in zatone ob 17.52 - Dolžina dneva 11.10 - Luna vzide ob 8.44 in zatone ob 24.00.

Jutri, SOBOTA, 3. marca 1990
KUNIGUNDA

PLIMOVANJE DANES: ob 6.40 najnižja -34 cm, ob 12.34 najvišja 11 cm, ob 17.50 najnižja -19 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj, zračni tlak 1000 mb narašča, veter 18 km na uro zahodni, vlaga 73-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 9,98 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulia Giberna, Elisa Gustin, Luca Cherti.

UMRLI SO: 35-letna Marija Bogdanovich, 35-letni Roberto Marcusa, 53-letni Amedeo Scordilli, 81-letna Amelia Valerio vd. Brun, 67-letni Stanislao Loredan, 77-letna Stefania Visentin vd. Brunetta, 83-letni Arrigo Mazzoli, 94-letna Giuseppina Kuk, 56-letni Giorgio Mesinez, 76-letni Arrigo Ballerini, 67-letni Francesco Bubbich, 70-letni Carlo Ambrosi, 83-letna Armida Pederzoli, 80-letna Carla Poropat, 78-letni Manlio Marzari, 69-letna Pierina Miloch, 79-letna Emilia Pusic, 75-letna Anna Stopar por. Bari, 67-letni Olindo Guina, 83-letni Bruno Bertuzzi, 79-letni Duilio Zoppè.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 26. februarja do sobote, 3. marca 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Giulia 1, Ul. sv. Justa 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Ul. sv. Justa 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje). ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

TK TRŽAŠKA KNJIGARNA DO 31. MARCA IZREDNI POPUSTI
Obiščite nas, ne bo vam žal!
TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20

kino

ARISTON - 16.00, 22.15 Crimini e misfatti, r-i. Woody Allen, i. Mia Farrow.
EXCELSIOR - 18.00, 22.15 Legami, r. Pedro Almodovar, i. Victoria Abril, Antonio Banderas, □□
EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 21.45 La vita e niente altro, r. Bertrand Tavernier, i. Philippe Noiret, Sabine Azema.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Ne parliamo lunedì, i. Andrea Roncato, Elena Sofia Ricci, □
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Harry ti presento Sally, i. Billy Cristal, Meg Ryan.
NAZIONALE III - 16.15, 22.15 La zia erotica, i. Marlene Willoughby, □□
NAZIONALE IV - 16.30, 21.00 Camille Claudel, i. Isabelle Adjani, Gerard Depardieu.
GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Dad papà, r. Goldberg, i. Jack Lemon.
MIGNON - 16.00, 22.15 La voce della luna, r. Federico Fellini, i. Roberto Benigni, Paolo Villaggio.
EDEN - 15.30, 22.00 Donne profondamente erotiche, □□
CAPITOL - 16.30, 22.10 Tesoro, mi si sono ristretti i ragazzi, i. Rick Moranis.
LUMIERE - 16.30, 22.15 Che ho fatto io per meritare questo, r. P. Almodovar.
ALCIONE - 16.00, 22.00 L'amico ritrovato.
RADIO - 15.30, 21.30 Le morbose passioni di una moglia particolare, porn., □□

izleti

IV. zimske igre Sklada Mitja Čuk bodo v nedeljo, 4. marca, v Žabnicah. Prijave za avtobusni izlet in tudi samo za kosilo na sedežu Sklada, Proseška ul. 133, vsak dan od 8. do 10. ure in v baru Prosvetnega doma na Opčinah. Informacije po tel. 212289.

razne prireditve

ŠD Grmada Hobles vabi NA DRUŽABNI VEČER ob priliki otvoritve novega sedeža in predstavitve jamarskega odseka, ki bo danes, 2. marca, ob 20. uri v prostorih osnovne šole v Mavhinjah.

KD Lipa vabi jutri, 3. marca, ob 20.30 v Bazovski dom NA SREČANJE OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE. Sodelujejo otroci, harmonikarji in domači zbor. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 3. marca, na srečanje z naslovom KAM NA UNIVERZO. O svojih prvih izkušnjah in problemih bodo govorili mladi univerzitetni študentje. Začetek ob 18.30.

Otroški pevski zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj priredi ob 20-letnici delovanja KONCERT, ki bo v Srenjski hiši v nedeljo, 4. marca, ob 17. uri. Sodeloval bo dekliški pevski zbor. Vabljeni!

Zveza sindikata SPI-CGIL za Zahodni Kras in občine Zgonik vabi vse upokojence NA PRAZNIK VČLANJEVANJA 1990, ki bo v Domu A. Sirka v Križu v ponedeljek, 5. marca, ob 17.30.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 5. marca, večer z naslovom SREČANJE S KONVERTITOM. Govoril bo prof. Ivan Mesiček iz Maribora. Začetek ob 20.30.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi na predavanje Lojzeta Abrama O OBISKU MEHIKE, ki ga bo dopolnil z diapozitivi. Predavanje bo v sredo, 7. marca, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Na koncu se bomo zadržali ob kozarcu domače kapljice.

AO Jaka Štoka Prosek - Kontovel priredi ob mednarodnem Dnevu žena KULTURNO ZABAVNI PROGRAM s soboto, 10. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku. Vabljeni!

MePZ Sveti Jernej prireja ob Prešernovem dnevu, prazniku slovenske kulture VEČER SLOVENSKE PESMI, posvečen 85-letnici skladatelja Ubalda Vrabca v nedeljo, 4. marca, ob 17. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah. Sodelujejo: zbori Vesela pomlad - vodi Franc Poharjač, Saša Martelanc s priložnostnim govorom, zbor Sovodenjska dekleta - vodi Sonja Pelicon, mladinska skupina Tamara Petaros iz Finžgarjevega doma z odlomki iz zbirke novel Ob kresu življenja Zore Tavčar - Rebula, pripravila Lučka Susič, MePZ Sveti Jernej - vodi Janko Ban, povezuva Nataša Sosič - Fabjan. Vabljeni!

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1263,300	1250.—	Japonski jen	8,441	8,20
Nemška marka	737,820	736.—	Švicarski frank	840,700	837,50
Francoski frank	218,340	216,50	Avstrijski šiling	104,768	104,30
Holandski florint	655,470	653.—	Norveška krona	192,200	189.—
Belgijski frank	35,477	35.—	Švedska krona	205,250	201.—
Funt šterling	2107,100	2090.—	Portugalski eskudo	8,414	8.—
Irski šterling	1965,400	1945.—	Španska peseta	11,511	11.—
Danska krona	192,290	190.—	Avstralski dolar	966.—0	900.—
Grška dragma	7,816	7,40	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	1062.—	1020.—	ECU	—	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Privedila ga je repentabrška župnijska skupnost

Na Colu so imeli srečanje v besedi, sliki in pesmi

V preteklih dneh je župnijska skupnost z Repentabra privedila v novi občinski dvorani na Colu prijetno kulturno prireditev.

V okviru župnije že več let poleg rednega delovanja živi tudi bogato kulturno življenje, ki sloni predvsem na vzgoji mladih rodov. Prireditve je bila odsev teh težej in naporov. Nastopilo je več kot 60 domačih pevcev, recitatorjev in instrumentalistov.

Profesorica Pahor je z uvodnim govorom dala pečat celotni prireditvi. Krščanstvo in kultura se prepletata v slovenskem prostoru že od vsega začetka do danes, kar je dokazala tudi ta prireditev.

Najprej je nastopil otroški zbor Zvonček in zapel tri pesmi, o svojem domu, o mami in o jeseni. Ženski zbor Repentabor pa se je v svojem programu spomnil na Franceta Prešerna s pesmijo Dekletom.

Sledil je recital pesmi, ki jih je mladična sama izbrala. Pesmi Minattija, Bora in Srečka Kosovela so govorile o

stiski današnjega človeka. To je znak, da sodobna poezija lahko nagovori tudi današnje mladino. Sprjazniti pa se je treba, da so mladini vseh vsebinsko drugačne pesmi od tistih, ki ugajajo starejšim. Za izvedbo recitala in tudi veznega besedila je poskrbela profesorica Loredana Guštin.

Mladinski zbor Zvonček je pod vodstvom Toneta Benedičiča zapel osem pesmi. Štiri samostojno, domačo himno Repentabor pa skupaj z ženskim zborom in še tri skupaj z ansamblom Burja. Zaključil je z novo slovensko državno himno Zdravljica. Ansambel Burja je zaigral še dve pesmi. Z novim pevcem je občinstvo s posebnim aplavzom nagradilo pesem Slovenija, od kod lepote tvoje.

Dokumentarni filmski zapis o gostovanju in izletu naših zborov na Azurni obali je ob koncu še posebej razveselil navzoče pevce in pevke in njihove domače.

T. B.

V Miljah dvodnevni praznik ob mednarodnem dnevu žensk

Miljski krožek Zveze žensk Italije prireja ob letošnjem mednarodnem dnevu žena celo vrsto zanimivih prireditev, pri organizaciji katerih sodelujeta tudi delavska zbornica in miljska koordinacija upokojenk CGIL, svoje pokroviteljstvo pa jim je ponudila Občina Milje. Prireditve ob 8. marcu bodo trajale kar dva dni in bodo obsegale tako družbene kot kulturne problematike, seveda pa tudi družabnost in zabavo.

V četrtek, 8. marca, bodo članice krožka (ki seveda vabijo tudi ostale) obiskale najprej upokojenke miljskega doma za ostarele (obisk bo ob 10. uri). Uro pozneje pa bodo v občinski dvorani Giuseppe Negrinis na Trgu Republike 3 odprli skupinsko likovno razstavo, pri kateri sodelujejo izrecno ženske umetnice, z naslovom »Umetnost ženskega spola: od okrasa do družbenega angažmaja«. Istega dne bo ob 19. uri v gledališču Verdi Praznik mimoz, ki ga bodo popestrili tenorist Botta in miljske folklorne skupine.

Miljske ženske bodo praznovale oziroma razpravljale tudi v petek, 9. marca, ko bodo v centru Gastone Millo ob 18. uri priredile okroglo mizo na temo »Umetnost ženskega spola: ideje, problemi, predlogi«. Sodelovale bodo umetnostne zgodovinarke, psihologinje, sociologinje in novinarke.

Sanremo privlačnejši od nogometa

SANREMO — Polemike so se poglegle, ko so podatki službe Auditel pokazali, da je po številu gledalcev festival italijanske popevke krepko pred nogometno tekmo. V poprečju se je v sredo zvečer trinajst in pol milijona gledalcev odločilo za Sanremo, za nogomet pa le »le« deset in pol milijona.

Podatek je močno navdušil prireditelje festivala in odgovorne pri prvi televizijski mreži RAI, ki so vodstvo druge mreže obtoževali neobjavljene konkurence in zahtevali, naj tekme med Milanom in Juventusom ne prenaša v neposrednem prenosu. Napetost se je stopnjevala in šele zvečer, ko se je festivalu nasmehnil uspeh, je polemika popustila.

Podatki Auditela kažejo, da je v poprečju predsinocnjim sledilo festivalu 13 milijonov in 639 tisoč gledalcev, nogometno tekmi pa 10 milijonov in 809 tisoč gledalcev. Festival je dosegel največ gledalcev ob 21.20, ko so popevke privabile 18 milijonov gledalcev. S tema prenosoma si je RAI predsinocnjim zagotovila levji delež televizijske publike: nad 23 milijonov gledalcev ali 81,33 odstotka.

Motociklizem po TV Koper

MILAN — Po teniških turnirjih si je zasebna televizijska grupa Fininvest zagotovila ekskluzivno pravico do prenašanja motociklističnih dirk za svetovni pokal. Tako so sporočili včeraj v Milanu, kjer so napovedali, da ima odslej Fininvest pravico do ekskluzivnega prenašanja dirk na jugoslovanskem in italijanskem ozemlju. Dirke bodo prenašali na koprski TV in na mreži Italia 1. Edina izjema bo dirka za veliko nagrado Italije v Misano.

Jutri bo privekala Telecinco

MADRID — Medtem ko v Italiji utrjuje svoj imperij in se pripravlja na obrambo svojega položaja v družbi Mondadori pred napovedanim protinapadom tekme Carla De Benedettija, milanski televizijski magnat Silvio Berlusconi ne pozablja na svojo evropsko mrežo. Potem ko je utrdil svoj položaj v francoski La Cinq in dosegel sporazum s partnerjem Hersantom, bo v soboto Berlusconi prisostvoval krstu španske zasebne postaje Telecinco, v kateri je tudi soudeležen.

Telecinco je uradno privekala na svet pred nekaj meseci, z oddajanjem programa pa bo začela jutri. Za to priložnost je španska zasebna postaja pripravila posebno slovesnost in ni skoparila s sredstvi za svojo otvoritveno odajo. Med drugim so za to priložnost najeli madridsko gledališče »Lope De Vega«, v katerem bo prireditev »Benvenida Telecinco«. Variete bosta vodila vidna predstavnika španskega umetniškega življenja Victoria Abril, ki je igrala vodilno vlogo v zadnjem filmu Pedra Almodovarja, in Miguel Bose, ki je kot igralec in pevec priljubljen po vsej Evropi. V dvoranah madridskega gledališča pa bo sedelo okoli tisoč zvezdnikov, med katerimi Italijani Alberto Sordi, Gina Lollobrigida, Francesca Delleria in Paolo Rossi. Poleg ljudi iz filmskega in gledališkega sveta pa ne bodo manjkali tudi predstavniki iz gospodarskih in političnih krogov.

V Italiji bo prireditev prenašala postaja Canale 5, komentar pa so zaupali komikoma Gigiju in Andreu ter nekoliko resnejšemu Alessandru Cecchiju Paoneju.

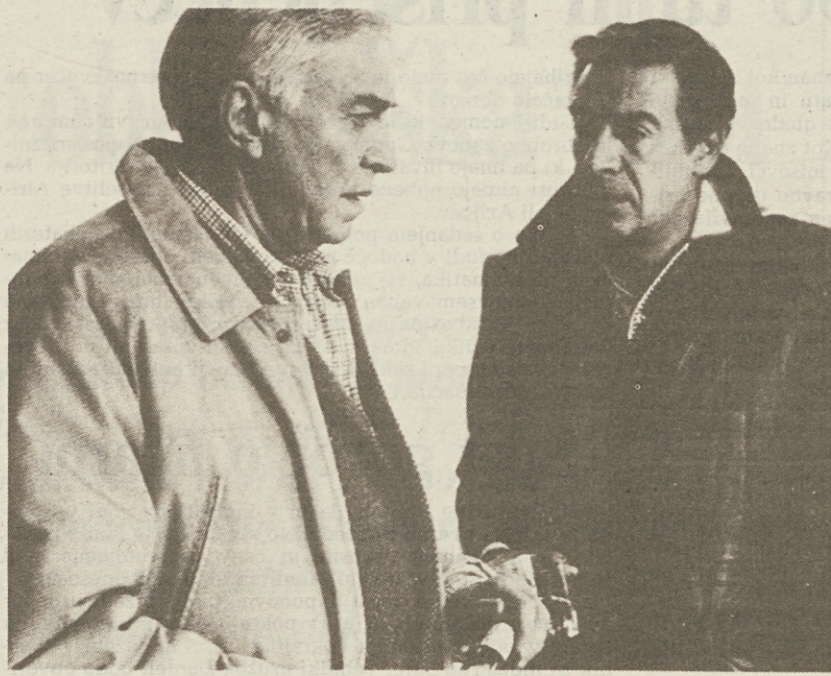
Poleg tega so predvidene tudi satelitske povezave z Londonom, od koder se bo oglašal komik Benny Hill, in seveda z Milanom. Sabina Stilo, ki je bila za to priložnost povišana v glasnika postaje Canale 5, bo s Trga Scala voščila novorojenčku srečo in najboljši uspehe.

Variete bo nato na italijanskem omrežju v ponedeljek oddajala Retequattro.

O ljubezni in etiki zločina

filmske premiere

eva fornazarič

Martin Landau (desno) v vlogi Judaha in Jerry Orbach, ki podaja lik njegovega brata

Razmišljanje o ljubezni in smrti, o ljubezni in prijateljstvu, o ljubezni med očetom in sinom, bratom, sestrami, sorodniki, sosedi, delodajalci, celo med bogom in nami.

Zrem v list, ki ga imam pred sabo v pisalnem stroju in se sprašujem, kakšen učinek bi lahko imel na bralca ta prvi stavek, saj sem se lotila vendar analize zadnjega Allenovega filma *Zločini in prekrški*, ne pa filozofskega razmišljanja, ki mu še Kant in Leibnitz ne bi bila zlahka kos. Pa kljub temu ne morem mimo naštevavanja različnih ljubezenskih vezi, ki sestavljajo ogrodje našega vsakdanjega življenja, ker je Woody Allen pač tako malo ponižen, da si upa v enem samem in ne pretirano dolgem filmu, podati razčlenjeno analizo naše morale.

Iz klobčiča, ki sestavlja filmsko zgodbo, v kateri je vsaka druga oseba

v sorodstvu s kom, ki se še ni pojavil na platno, lahko po mili volji izbiramo primere filozofskega razmišljanja na Allenov način. Vzemimo bogatega zobozdravnika (Judahl), ki sluti, da se mu iztekajo poslednje pomladi, ker je že starejša oseba in se naveže na veliko mlajšo žensko, kateri lahko imponira predvsem zato, ker ima sijajni jaguar in nič koliko denarja pod palcem. Pa kaj, ko se dama naveže nanj in je pripravljena pretrpeti katerokoli sramoto (sestanez z njegovo ženo, na primer), samo, da bosta lahko res in za vedno skupaj? Kako mu pomaga Allen iz zagate? Z umorom. (Mimogrede, kdo bo poskrbel za umor? Judahov brat, vendar, pa naj zveni še tako biblično). Zločin je torej že pred nami, kaj pa prekrški? Teh je v filmu na pretek, ker smo ljudje sami taki, da delamo

sebi in drugim škodo že takrat, ko se v koga zaljubimo. In če je res, da je poroka najvišji izraz ljubezni, potem drži kot pribito tudi to, da je poroka smrtna postelja zgoraj navedene etične vrednote. Allen je v to tako globoko prepričan, da je vsaj polovico filma odmeril dokazovanju tega le navideznega paradoksa.

Ker je Woody poleg vsega še zavrtla oseba, ki več kot 40 let razmišlja o neprebavljenih verskih doktrinah, potem ni prav nič čudnega, če je v *Zločinih in prekrških* natrosil tudi prgišče globoko občutenega razmišljanja o židovstvu.

V vizualnem in pripovednem stilu, ki ga lahko premorejo le Allen in njegovi najožji sodelavci (za filmsko kamero Sven Nykvist, za scene pa Lokvasto), je tako nastal film, ki gledalca zmede in spravi v zagato. *Zločini in prekrški* vam bo lahko všeč ali ne, do njega pa ne boste ostali ravnodušni. Allenove bodice se bodo tudi vam zasadile v srce, ker boste prav gotovo odkrili kak prekršek (upam, da ne zločinov), ki vam je znan, ker ste ga sami zagrešili. In verjemite mi, ni prav nič prijetno, če te kdo opozori na greh, zaradi katerega si prebedel marsikatero noč. V Allenu ni fikcije, zato je njegovo film lahko tudi »neprijeten«, kljub režijski brezhbnosti. Sicer pa nikjer ne piše, da moramo prav vsi k analizu, v kino pa nas tudi nihče ne vleče zvezane za verigo. Tako »sursum corda« in vzkljkajmo življenju in »zdravi« ljubezni, kot nam iz videa ponavlja Profesor. Vendar sta radost in veselje nekaj, kar nima dolgega življenja v svetu, v katerem bog kaznuje izključno svoje najboljše sinove (in pušča drugim dovolj življenjskega prostora za nove prekrške in zločine). Allenov Profesor in njegovo pozitivno razmišljanje se bosta poslovila od gledalcev s sporočilom »Odšel sem skozi okno«. Samomor pa le ni edina rešitev iz moralne stiske. Zato nekateri smenjajo filme, drugi pišejo o njih, in vsakdo si pomaga kot ve in zna, samo da se prebije do konca. Morda je to naš največji »zemeljski« zločin.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A	
7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nanizanka: Il mago - Nato per correre 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Piacere RAI 1 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Variete: Occhio al biglietto (vodi Valerio Merola) 14.10 Glasbeni variete: Tam Tam Village 15.00 Tednik o umetnosti, literaturi in znanosti: L' Aquilone 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.40 Kviz: Lascia o raddoppia? (vodita Giancarlo Magalli in Bruno Gambarotta) 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 40. festival italijanske popevke (vodita Gabriella Crlucci in Johnny Dorelli, 3. večer), vmes (22.45) Dnevnik 0.15 Dnevnik in vreme 0.30 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.50 Dok.: Rojstvo abecede	7.00 Otroški variete: Pata-trac in risanke 8.30 Nadaljevanke: Capitol 9.30 Tečaj angleščine in francoščine za otroke 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.15 Diogenes, Gospodarstvo 14.00 Nad.: Quando si ama 14.45 TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 15.45 Tutti per uno 16.05 Nanizanka: Cuore e batticuore 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Rubrika: Tutto sul Due 18.20 Športne vesti 18.35 Nanizanka: Faber 19.25 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, šport, vreme 20.30 Film: Il piccolo grande uomo (vestern, ZDA 1970, r. Arthur Penn, i. Dustin Hoffman, Faye Dunaway) 22.50 Večerni dnevnik 23.00 Aktualno: Diogenes 23.50 Dnevnik in horoskop 0.20 Film: L'alibi era perfetto (krim., ZDA 1956, r. Fritz Lang, i. Dana Andrews, Joan Fontaine)	12.00 Vabilo v gledališče: L'ippocampo (Sergio Pugliese, r. Franco Enriquez, v parterju s kritiki in protagonisti Laura Lattuada) 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarec: Aladinova svetilka 15.30 Videospot: rubrika o kolesarstvu in mali nogomet 16.40 Odprti prostor 17.00 Nanizanka: Valerie 17.30 Dok. oddaja: Geo 18.30 BlobCartoon 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Variete: Prove tecniche di festival 20.10 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Aktualnosti: Chi l'ha visto? 22.00 Večerni dnevnik 22.05 Oddaja o ženskah: Harlem (vodi Catherine Spaak) 23.05 Aktualno: Publomania 23.50 Nočni dnevnik 0.05 Pred 20 leti	9.00 Mozaik. Spored za otroke in mlade: nan. Sokoli (zadnji del), 9.25 dokumentarec Pragozd pred našimi vrati, 10.10 nad. Paracelsus (4. del) 11.00 Video strani 15.55 Žarišče 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.45 Mozaik. Tednik (pon.) 17.45 Plesni nočno 18.00 Spored za otroke in mlade: lutke Ku-Ku (1. del), 18.20 nadaljevanke Primeri inšpektorja Potice - Skrivnost loterijske srečke 19.00 Risanke in TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarec: Prgišča - kapljic 21.05 Nadaljevanke: Kotlar, krojač, vojak, vohun (J. Le Carré, i. Alec Guinness, 2. del) 22.05 Dnevnik in vreme 22.25 Oči kritike 23.05 Film: Cabirijine noči (dram., It.-Fr. 1956, r. Federico Fellini, i. Giulietta Masina)	13.45 Rubrika o nogometu: Mon-gol-fiera (pon.) 15.00 Nočni boks (pon.) 15.45 Rubrika: Speedy 16.15 Oddaja o športu: Juke Box 16.45 Košarka NBA 18.15 Wrestling Spotlight 18.45 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stiščice 20.00 Žarišče 20.30 Nogomet - nemško prvenstvo 21.45 TVD Novice 21.55 Oddaja o košarki: Sottocanestro 22.40 Rubrika: Veliki tenis 0.40 Rubrika: Eurogolf 1.40 Oddaja o športu: Juke Box - Zgodovina športa po želji	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolesar in pravljica; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Soft music; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Revival; 9.40 Beleška; 9.50 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.20 Priljubljene melodije; 12.40 Naša pesem; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotichek: Narišimo pravljico; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Kulturni dogodki; 15.40 Jazzovski utrip; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (44. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek	
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TMC	RADIO KOPER (slovenski program)	
7.10 Nanizanke: La grande vallata, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat, 10.00 I Jefferson 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Aktualna oddaja: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 za vas 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Variete: Striscia la notizia 20.35 Film: El Dorado (vestern, ZDA 1967, r. Howard Hawks, i. John Wayne, Robert Mitchum) 23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.00 Variete: Striscia la notizia (pon.) 1.20 Nanizanki: Lou Grant - I barboni in prima pagina, 2.15 Bonanza - La miniera abbandonata	8.00 Nan.: Il Virginiano - Vita nuova per Clara 9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.30 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: Strega per amore - Una segretaria non è un giocattolo 12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 Topazio, 15.20 La valle dei pini, 15.50 Veronica, il volto dell'amore, 16.45 General Hospital, 17.35 Febbre d'amore 18.30 Variete: Star 90 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.30 Nanizanka: Mai dire si 20.30 Film: Ada Dallas (dram., ZDA 1961, r. Daniel Mann, i. Susan Hayward, Dean Martin) 22.35 Filmski tednik: Ciak 23.20 Filmske novosti 23.25 Rubrika: Veliki golf 0.25 Film: Il calvario di una madre (dram., Fr. 1948, r. Jacques Daroy, i. Jean Chevrier) 2.20 Nanizanka: Dragnet	7.00 Otroška oddaja: Caffèlatte in risanke 8.30 Nan.: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I. 14.30 Variete: Smile 14.35 DeeJay Television 15.20 Italijanske smešnice 15.30 Nanizanka: Batman 16.00 Otroška oddaja: Bum bum bam in risanke 18.00 Nanizanka: Arnold 18.30 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanka: L'incredibile Hulk 19.30 Variete: Tutti Salvi a Sanremo 20.00 Risanke: Denver 20.30 Film: Vai avanti tu, che mi viene da ridere (kom., It. 1982, r. Giorgio Capitani, i. Lino Banfi, Agostina Belli) 22.20 Rubrika: Calciomania 23.20 Nanizanka: Troppo forte 23.50 Variete: Playboy Show 0.50 Italijanske smešnice 1.00 Košarka: Chicago Bulls-Los Angeles Lakers	12.30 Nan.: Quattro in amore 13.00 Otroški variete: Sugar 15.00 Nadaljevanke: Senora, 16.00 Pasiono, 17.00 Mariana, il diritto di nascere 18.00 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo 18.30 Dok.: Človek in zemlja 19.00 Filmske novosti 19.30 Risanke in smešnice 20.20 TV film: Anzacs, il sentiero della gloria (r. J. Dixon-G. Miller, i. Andrew Clarke, Megan Williams, 5. del) 22.15 Variete: Sportacus 22.30 Rubrika: Forza Italia 24.00 Odeon sport	9.30 Nadaljevanke: Adamo contro Eva 10.15 Nanizanka: Il giudice 10.45 Nad.: Gabriela 11.30 Aktualno: Ženska TV, Ogledalo življenja 13.30 Vesti in šport 14.30 Glasba: Clip clip 15.00 Risanke in nan. Segni particolari - genio 16.00 Film: Operazione El Dorado (pust., ZDA 1980, r. Harvey Hart, i. Jerry Reed)	17.45 Aktualno: Ženska TV 19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Nanizanka: Matlock 21.30 Rubrika o nogometu 22.50 Vesti in šport 23.50 Nogomet - finale turnirja v Los Angelesu	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 13.45 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik, nato Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana
TELEFRIULI	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE	TELE 4	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi		
12.00 Nanizanki: Boys & Girls, 12.30 Detective in pantofole 13.00 Dnevnik 13.30 Nanizanka: James 15.30 Music box 17.15 Nad.: Diciott'anni Versilia 1966, 18.00 Cristal 19.00 Vesti 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Zelena dežela 20.30 TV film: Rally (r. Sergio Martino, i. Giuliano Gemma) 22.00 Nanizanka: Il brivido e l'avventura 22.30 Tednik: Tigi 7 23.00 Nanizanka: Kodjak 23.30 Dnevnik 0.10 Rubrika: Il salotto di Franca, nato News	8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.30 Simfonija zvezd; 7.35 Glasbeni program; 8.00 Razglednica; 8.20 Glasba in Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Tikajmo se; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Voilà, studio je nared; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.00 Poreška riviera; 14.05 Glasba; 15.00 Srečanja; 16.10 Kviz; 16.45 Made in YU; 17.00 Srečanje z; 17.05 Bubbling; 18.00 Puzzle; 18.40 Mi in vi; 19.00 Operetne melodije.	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Glasbena oddaja; Mix Time; 21.00 Nočna glasba brez prekinitve.	19.30 Dogodki in odmevi			

Na osnovi novega zakona o priseljevanju tujcev

Na goriški kvesturi prijavljenih okrog 150 tujih priseljencev

Zakon o priseljeništvu, morda bolje poznan kot zakonski dekret Martelli je bil sprejet tudi v senatu in tako se je sklenila dolga, mestoma žolčna razprava glede vprašanja priseljevanja ljudi iz raznih krajev sveta. Kot znano pravkar izglasovani zakon (proti so se izrekli le misovci, republikanci in predstavniki lombardske lige) pravno urejuje prihod tujih državljanov in jim daje določena zagotovila kar zadeva delo in bivanje.

Na podlagi novega zakona se je v zadnjem času, od januarja do februarja, v posebne sezname prijaviло nad 120 tisoč tujcev, predvsem državljanov iz severne Afrike in Azije. Po predvidevanjih naj bi se na kvesturah do konca aprila prijaviло še enkrat toliko tujcev, ki so že v Italiji, niso pa uredili svojega položaja.

Po novem zakonu naj bi legalizacija novih prišlecev dajala tem tujcem možnost, da bi v italijanski državi preživeli dve oziroma štiri leta, se vpisali v sezname za brezposelne oziroma, da ustvarijo zadrage, obrtniške delavnice in odprejo trgovine.

Vsebina novega zakona torej daje tem priseljencem, vsaj na papirju, enake možnosti kot ostalim državljanom. Vprašanje pa je, ali je italijanska država sposobna odgovoriti na vse izzive, ki jih bo sprožila ta problematika.

Osem in več milijonov novih imigrantov, koliko jih je pač uradno v Evropi, le posredno zanima goriški prostor. Na uradu za tuje goriške kvesture nam je načelnik dr. Trani povedal, da pri nas vprašanje novih prišlecev ni tako izostreno kot denimo v večjih italijanskih mestih. Na podlagi novih zakonskih določil se je do konca februarja v posebne liste vpisalo kakih 150 tujcev, od katerih pa je velika večina jugoslovanskih državljanov. Gre pač za obmejno specifično, pojasnjuje dr. Trani, saj je znano, da je veliko jugoslovanskih državljanov zaposlenih v raznih podjetjih, obrtnih delavnicah in še drugje. Na vprašanje, kolikšno je število neprijavljenih tujcev, nam dr. Trani ni znal odgovoriti. Teško je namreč imeti točne podatke za ljudi,

ki prihajajo čez mejo le za čas dela, tudi na črno, zvečer pa se vračajo domov.

Tudi fenomen, ki je precej znan z imenom »vu cumprà«, le obrobno zadeva Goriško. Z izjemo nekaterih posameznikov, ki pa imajo bivališče zunaj pokrajinskega teritorija. Na kvesturi nimajo nobene prijave kar zadeva priselivite Afričanov ali Azijcev.

Toliko o sedanjem položaju na Goriškem. Po nekaterih razlagah bo tudi v bodoče naše kraje zelo obrobno zanimala ta problematika, saj zadeva takoimenovana »nova imigracija« predvsem velika mesta in visoko industrializirana področja. Dejstvo pa je, da se bomo v kratkem vsi, vsaj z moralnega vidika, morali soočiti s temi vprašanji in preveriti, če naš besedni zaklad vsebuje besedi kot sta rasizem in rasna diskriminacija.

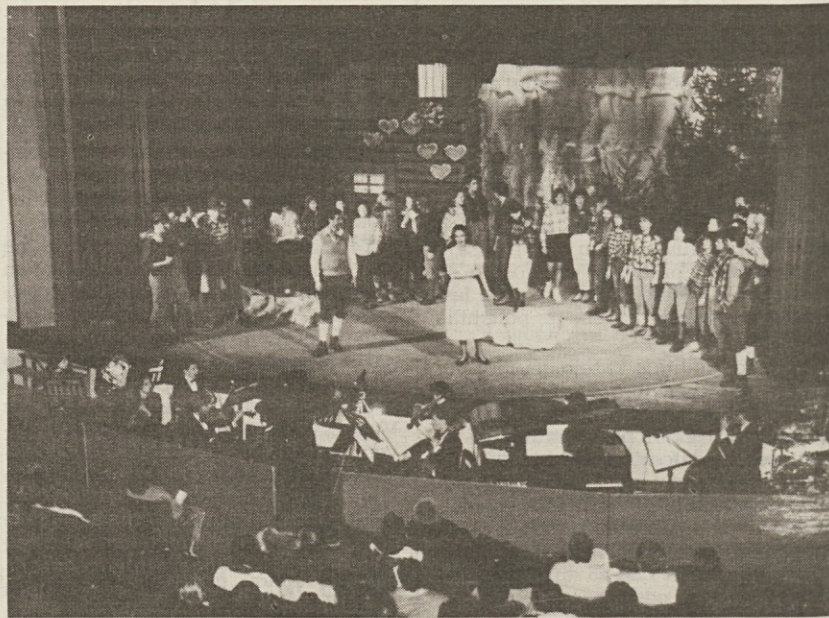
Spet govor o livarni

Načrt družbe Danieli, da bi v industrijski coni v Štandreu odprla livarno za predelavo aluminija, je lani povzročil precej živahne diskusije in ostro nasprotovanje med štandredskim prebivalstvom zaradi morebitnega onesnaževanja. Načrt so takrat opustili, ponovno pa bo o zadevi govor nocoj na srečanju ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani, na katero vabita predsednik Pokrajine Crisci in deželni odbornik za industrijo Saro. Tehniki družbe Danieli bodo govorili o možnosti odprtja novega industrijskega obrata. Iz vabila ni razvidno za kaj konkretno gre in kje naj bi ga odprli.

Občinski svet v Sovodnjah

Drevi ob 20. uri se bo sestal občinski svet v Sovodnjah. Na seji bo občinski odbor predstavil programsko poročilo k letošnjemu proračunu, dnevni red pa obsega še vrsto drugih sklepov.

Uspeli ponovitvi v Katoliškem domu Opereta Planinska roža spet napolnila dvorano

Ob letošnji 30-letnici ustanovitve je Zveza slovenske katoliške prosvete sklenila, da pripravi nekaj takega, ki združuje dejavnosti, značilne za včlanjena društva. Nastala je opereta Planinska roža, ki jo je spisal in uglasbil Radovan Gobec. Za režijo je poskrbel Aleksij Pregarc, dirigent ansambla je Hilarij Lavrenčič, zborovodja Franc Valentinsig, sceno pa je pripravil Demetrij Čej. Po premieri 29. oktobra so zaradi velikega povpraševanja opereto ponovili tudi konec prejšnjega tedna. Na obeh večerih je bila dvorana Katoliškega doma polno zasedena, kar je verjetno najboljšje plačilo za vse, ki so na katerikoli način prispevali k uresničitvi te zamisli.

Na sliki prizor iz Planinske rože. (foto Pavšič)

Nocoj v Kulturnem domu otvoritev z uglednimi gosti

Film video monitor

Razstava karikatur Franca Jurija in film Veter v mreži

Z odprtjem razstave vinjet Franca Jurija (ob 20. uri) in nato predvajanjem filma Filipa Robarja Dorina Veter v mreži se nocoj v Kulturnem domu začne 5. Film video monitor. Jurij objavlja svoje karikature na prvi strani Dela. Kot sam pravi »usodni obrzi našega političnega trenutka spominjajo na večne junake in figurice iz stripov našega najbolj razburjenega otroštva...«. O razstavi v Gorici pa pravi: »Upam, da vam bodo risbe, ki si jih boste ob tej priliki lahko ogledali, v pomoč za boljše razumevanje zapletene balkanske pomladi (namreč, meni osebno so stvari nekoliko bolj jasne šele potem ko se jih lotevam s flumasterjem)«.

Ob 20.30 bo uradno odprtje Film video monitorja. Govorili bodo podpredsednica deželnega sveta Augusta De Piero Barbina, predsednik sveta za kulturo pri SZDL Peter Kovačič in predsednik odbora za kulturo pri SKGZ Janez Povše. Sledil bo film Veter v mreži, ki ga je režiral Filip Robar Dorin, proizvedli pa sta ga Viba film iz Ljubljane in Filmske alternativne iz Novega mesta. Dogajanje je postavljeno v dvajseta leta tega stoletja v Novo mesto. Danijel Bohorič (pisatelj in pesnik Miran Jarc) po nekaj letih obišče mesto, kjer je preživel dajška leta. Dolenjki visokošolci ga

kot priznanega pesnika modernega izraza povabijo, naj se udeleži prireditve v Novem mestu, ki bodo pozneje postale znane kot »novomeška pomlad«. Anton Podbevšek ali Človek z bombami, skladatelj Marij Kogoj, slikarji Jakac, Skalicky, Mušič in Čargo ter drugi mladi umetniki prvič skupaj nastopijo v javnosti, s čimer se začne obdobje slovenskih avangardističnih tokov in teženj. Sredi vzemirliivega kulturnega vrvenja v provincialnem mestecu se Danijel srečuje s podobami iz preteklih dni, v odnosih s prijatelji in šarmantno plemenitašinja Natalijo pa se poosebljajo različne sestavine pesnikovega peterodelnega jaza.

Jutri se bo 5. FVM nadaljeval že ob 9.30 s predvajanjem tv dokumentarca Ljerke Bizilj Moč in nemoč slovenskega liberalizma. Gre za prvo tovrstno razčlenitev Kavčičevega obdobja političnih in gospodarskih reform ob koncu 60. in začetku 70. let. Uro kasneje je napovedana okrogla miza Slovenija '90: izzivi političnega pluralizma v medijskih kulturah. Popoldan se bo ob 15. uri začel z informativnim sporedom Slovenci v Italiji in nadaljeval z izborom tv oddaj. Večerni spored (od 20.30 dalje) bo posvečen Jožetu Babiču in slovenskemu videu '89.

Zanimive možnosti ob svetovnem nogometnem prvenstvu

Prireditve »Italia '90« tudi v Kulturnem domu?

Priprave na svetovno nogometno prvenstvo so v polnem teku. Posebni odbori, tako na državni kot krajevni ravni, pripravljajo vrsto obrobnihih sporedov, da bi celotni manifestaciji dali posebno vrednost.

Tudi na Goriškem se v tej zvezi načrtuje vrsta zanimivih prireditev, ki pa si s težavo utirajo pot v program, ki ga uresničujejo za videmski del manifestacije. Ravno s tem v zvezi sta se pred dnevi sestala predsednik goriškega koordinacijskega odbora »Italia 90« Edoardo Bressan in tajnik upravnega odbora Kulturnega doma Igor Komel ter preučila razne možnosti, še posebej na kulturnem področju, ki bi pritegnile pozornost tudi tujih gostov v času svetovnega prvenstva.

Srečanje je bilo prvenstveno namenjeno pogovoru o vključitvi tudi slovenskih ustanov z Goriškega v program prireditev, kar bi lahko še dodatno obogatilo kulturno poletno dejavnost. Beseda je tekla o možnih kulturnih manifestacijah (v Kulturnem domu in na goriškem gradu) ter o postavitvi velikega televizijskega ekrana za neposredne nogometne prenose.

Na srečanju sta se Bressan in Komel domenila, da bosta podrobneje preučila razne možnosti sodelovanja (vključitev Kulturnega doma in ostalih slovenskih goriških ustanov v razne pri-

ložnostne glasbene festivale in podobno) in to tudi z vidika, da bi ravno slovenska goriška komponenta odigrala pomembno povezovalno vlogo med kulturnimi in drugimi ustanovami ter organizacijami v Sloveniji.

Več kot sto parov na plesnem turnirju v Novi Gorici

Nova Gorica bo jutri, 3. marca, v znamenju plesa, saj bo tu potekal mednarodni plesni turnir, na katerem bo nastopalo nad 100 parov iz Jugoslavije in Italije. Pomerili se bodo v standardnih in latinskoameriških plesih v vseh starostnih skupinah. Ob tej priložnosti bodo tudi pogovori o tesnejšem sodelovanju slovenskih in italijanskih plesnih klubov in društev. Plesni turnir se bo pričel ob 14.30 s standardnimi, nadaljeval pa ob 18. uri z latinskoameriškiimi plesi. Da bo prireditve, katere organizator je plesni klub Nova Gorica, še pestrejša, bosta v večernem delu poskrbela profesionalna plesalca iz Ljubljane Viktorja Tomič in Fredi Novak. Skratka obeta se zares pestro plesno popoldne v Novi Gorici.

Ervin Čurlič

šolske vesti

26. seminar slovenskega jezika, literature in kulture bo v Ljubljani od 2. do 14. julija 1990. Goriškemu šolskemu sindikatu sta na razpolago dve štipendirani mesti. Profesorji in učitelji, ki se ga nameravajo udeležiti, naj do konca marca oddajo pri odbornikih sindikata prošnjo.

Od 1. do 26. julija bo v Ljubljani Poletna šola slovenskega jezika 1990. Program obsega 80 ur jezikovnega pouka, 12 predavanj, 48 ur fakultativnih ustvarjalnih delavnic, ekskurzije itd. Podrobnejše informacije pri blagajniku SŠS J. Pahorju.

razna obvestila

KD Danica sklicuje nocoj ob 19. uri sejo v kulturno-športnem središču na Vrhu. Vabljeni odborniki društva, zadrage in VZPI-ANPI.

KD Jezero v Doberdolu prireja jutri, 3. marca, ob 20. uri večer ob dnevu slovenske kulture. Nastopajo gojenci glasbene šole iz Nove Gorice in trio glasbene šole Kras iz Doberdoba.

KD Oton Župančič priredi jutri družabnost ob 8. marcu. Informacije in vpisovanje pri Marti, tel. 21407.

Ženski odsek KD Danica prireja 10. marca srečanje ob dnevu žena v kulturno-športnem središču na Vrhu. Vpisujejo (do 8. marca) Boža, Bojana in Irena.

Sovodenske žene vabijo ob prazniku 8. marca na družabni večer z večerjo, ki bo 10. marca ob 20. uri v gostilni pri Francetu. Vpisujeta Ivanka Cottič (Klanc) in Blanka Kuzmin (tel. 882415).

Sovodenski odbor proti upeljevalniški sporoča, da bo v torek, 6. t. m., v deželnem svetu razprava o peticiji za zaprtje upeljevalnika. Predstavniki odbora se bodo zasedanja udeležili. Vabijo v Trst tudi druge občane. Zbor ob 9. uri pred Kulturnim domom v Sovodnjah.

Slovenske sekcije VZPI-ANPI na Goriškem prirejajo 24. marca srečanje v hotelu Sabotin v Solkanu. Vpisovanje pri predsednikih sekcij do torka, 20. marca.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 5. Film video monitor: 20.30 »Veter v mreži«.
CORSO 18.00-22.00 »Tango e cash«.
VERDI 18.00-22.00 »Crimini e misfatti«.
VITTORIA 17.30-22.00 »Cronache bestiali 2«. Prep. mladini pod 18. letom.
Tržič
COMUNALE 20.30 »La marchesa d'O«. Gledališka predstava.
EXCELSIOR 17.30-22.00 »La vicina di casa«. Prep. mladini pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg Sv. Franciška 4, tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale, Trg Republike 26, tel. 410341.

pogrebi

Danes ob 9.30 Severino Daresi iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Fausto Collini iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Valentinu Tulliso iz splošne bolnišnice v cerkev Sra Jezusovega in na glavno pokopališče.

V pripravi načrt za ovrednotenje vin Isonzo

Pri Konzorciju za vina z zaščitenim poreklom Isonzo so v sodelovanju z Deželnim centrom za kmetijsko eksperimentacijo iz Pozzuola del Friuli in goriško Trgovinsko zbornico sklenili, da bodo izdelali načrt za popolnejši oris področja, kjer pridelujejo vina z zaščitenim poreklom Isonzo.

Na srečanju, ki je bilo pred nedavnim na sedežu Trgovinske zbornice in ki so se ga udeležili poleg predsednika Bevilacqua tudi predsednik konzorcija Isonzo Brotto ter tehnik konzorcija in Centra za kmetijsko eksperimentacijo, so vzeli v pretres postopke za pripravo omenjenega načrta in njegovo kasnejšo uporabo.

Program dela obsega več posegov, ki naj bi pripomogli k kvalitetnemu razvoju pridelovanja žlahtne kapljice. S pomočjo posebnih aparatov bodo analizirali prehrabene zmogljivosti zemlje na vinorodnih področjih, obenem bodo skušali izbrati posamezni vrsti trte njej najplodnejšo zemeljsko površino. Preverili bodo tudi načine gojenja trt v luči novih preparatov in načinov dela.

Izdelavo načrta bo omogočil denarni prispevek v višini dvajset milijonov lir, ki so ga dodelili Konzorciju iz Goriškega sklada. Nabrane podatke bodo nato predelali s pomočjo računalniškega sistema, izsledki pa bodo na razpolago vsem vinogradnikom, ki želijo izboljšati pridelok.

Doberdobski upokojeenci razvili dvojezični prapor

Odborniki sindikalne zveze SPI-CGIL za Občino Doberdob so v začetku tedna priredili na novem sedežu v pritličju tamkajšnje osnovne šole zanimivo srečanje na temo številnih novosti, ki so se pojavile na socialno-sindikalnem področju in ki neposredno zadevajo upokojeince. Gosta srečanja sta bila pokrajinski delegat zveznega sindikata CGIL Sergio Vicenzoni in predstavnik deželne tajništva CGIL Renato Papais. Uvodoma se je Karlo Černic starejši z občutenimi besedami spomnil dela in doslednega življenjskega zgleda pred kratkim preminulega ljudskega predsednika Sandra Pertinija.

Sestanek je bil še posebno slovesen, saj so na njem med drugim uradno razvili dvojezični prapor sindikalne zveze SPI-CGIL. To je prvi tovrstni dvojezični prapor v naši deželi.

Na sliki (foto Čubej): trenutek razvitja dvojezičnega prapora.

Spet azbest v uradih ERSA v Ul. Roma

Azbestna vlakna na notranjih oblogah v deželni palači v Ul. Roma povzročajo v teh dneh spet težave. Afera zaradi prisotnosti škodljivih vlaken v zraku je že lani maja privedla do posega KZE in govora o potrebi po temeljiti sanaciji poslopja. Kasneje so ugotovili, da koncentracija škodljivih delcev ni tako velika, da bi silila k drastičnim ukrepom.

Sedaj pa se je zopet pojavil alarm, pravzaprav zaradi dokaj banalnega vzroka: močan sunek vetra naj bi prejšnji večer zapihal skozi slabo zaprto okno in spet razpihal po uradih drugega nadstropja, kjer ima sedež deželna ustanova za kmetijstva ERSA, škodljive azbestove delce. Posegla je KZE in iz varnostnih razlogov prepovedala uslužbenec vstop v osem uradov drugega nadstropja.

Daljši urnik mejnih prehodov

Goriška obmejna policija javlja, da je včeraj stopil v veljavo novi urnik odprtja stranskih mejnih prehodov v Števerjanu in pri Neblem. Števerjanski maloobmejni prehod je odslej odprt od 8. do 18. ure, s prvim junijem bodo podaljšali odprtje do 19. ure. Prehod pri Neblem pa bo po novem posloval skozi celo leto od 7. do 21. ure.

Pomembna knjiga zgodovinarke Millove

Tržaška oblastniška elita

Tržaški vodilni razred, predvsem njegovo politično krilo, je izrazito negativno ocenjeval prodor nemškega in slovanskega kapitala, boječ se, da bi Trst kot italijanski otok utonil v slovanskem morju. Za vodilne tržaške politike liberalnacionalne usmeritve je bila priključitev Trsta Italiji edini možni odgovor »slovanskemu obkoljevanju«

Preteklost Trsta, njegovega gospodarstva, kulture in politike je bila v zadnjih treh desetletjih pogostokrat predmet najrazličnejših publikacij, ki izidejo v našem mestu. Žal, številčnost objavljenih razprav in študij še zdaleč ni jamstvo za kritičen in poglobljen odnos s tržaško zgodovino. Nasprotno, samozagledanost v ozko lokalno dimenzijo mesta, ki rado obuja spomin na svoj nekdanji blišč, pristranskost in emotivna prizadetost vodijo marsikaterega proučevalca k nekritičnemu in nostalgičnemu zgodovinskega pisarja. Temu toku tržaške historiografije, ali bolje rečeno narodopisja, se postavlja ob rob skupina zgodovinarjev, ki v sozvočju s smernicami sodobnega zgodovinskega proučevanja tržaško preteklost ne kot nekaj unicum, temveč kot stvarnost, ki je kljub svojim političnim, kulturnim, narodnostnim posebnostim del širšega zgodovinskega prostora.

Za kritično presojo tržaške preteklosti se je odločila Anna Millo, ki je pred kratkim objavila delo, v katerem je osvetlila vodilni tržaški razred (Anna Millo, *L'élite del potere a Trieste. Una biografia collettiva 1891-1938*, Milano, Franco Angeli, 1989, str. 361, lir 40.000). Tržaška raziskovalka je s pomočjo diplomatskih virov, policijskih aktov in upravne dokumentacije osvetlila svetovnonazorsko opredeljenost, podjetniško kulturo in politično udejstvovanje tržaške elite. Odločila se je namreč za kolektivno biografijo in se je po zgledu angleškega zgodovinarja Lawrencea Stona odločila tudi za tiste vire, ki jih politični zgodovinarji zanemarjajo. Da bi primerno raziskala vedenjske modele, družabno življenje, odnos do dela, družine in do kulture, se je Millo poslužila raznovrstnih virov, tudi takih, ki jih politično zgodovinarji večinoma zanemarjajo. Proučila je diaristiko, korespondenco, prve telefonske imenike, seznam članov prvega tržaškega avtomobilskega kluba in najbolj ekskluzivnih športnih in literarnih društev v Trstu.

Časovni prerez, ki si ga je avtorica dela izbrala, se začne v letu 1891, ko je Trst doživel konec trgovskega emporija in bliskoviti industrijski razcvet. Ob koncu 19. stoletja je hitra industrializacija mesta sovpadala s prodorom nemškega kapitala. Nemški delničarji so krepili svoj položaj v najpomembnejših industrijskih obratih, v zavarovalniških družbah in bankah. Tržaški kapital je ohranil monopol le še v manjših obratih, zlasti na področju predelovalne industrije. Istočasno je narasla tudi moč slovenskega in slovanskega kapitala, ki sta po mnenju Anne Millo povzročila v tržaških vodilnih krogih občutek ogroženosti in utesjenosti. Tržaški vodilni razred, predvsem njegovo politično krilo, je namreč izrazito negativno ocenjeval prodor nemškega in slovanskega kapitala, boječ se, da bi Trst kot italijanski otok utonil v slovanskem morju.

Avtorica trdi, da sta znotraj tržaškega vodilnega razreda delovali dve

skupini, politična in gospodarska elita, ki so ju ločevali izvor, status, a tudi povsem različen odnos do centralnih oblasti. Gospodarska elita je bila po izvoru večnarodnostna, njeni člani so bili pripadniki višje buržoazije in aristokracije; gospodarske posle so opravljali v tesnem sodelovanju z vladnimi krogi. Najvidnejši tržaški podjetniki, veletrgovci, ravnatelji zavarovalniških družb so bili grškega, nemškega in židovskega izvora in niso kot tujerodci občutili etničnega antagonizma, ki je razvnel takratne tržaške politike. Politična elita si je medtem pridobivala konsenz med srednjim slojem z iredentističnim programom in s politiko narodnostnega zaostrovanja. Za vodilne tržaške politike liberalnacionalne usmeritve je bila priključitev Trsta Italiji edini možni odgovor »slovanskemu obkoljevanju«.

Kljub različni politični usmerjenosti sta si politična in gospodarska elita sporazumno razdelili območje posega: gospodarstveniki so prevzeli vodstvo krajevnih gospodarskih ustanov, politiki pa upravljanje občine. Medtem ko so prvi uspešno trgovali v srednjeevropskem prostoru in krepili svoj finančni položaj v tržaških bankah in finančnih družbah, so liberalnacionalni politiki nacionalistično in lokalistično upravljali tržaško občino. Za tržaške nacionalistične veljake je bilo mesto občinskega upravitelja uglednejše kot poslanstvo na Dunaju, saj je tržaška občinska uprava vsled protislovenske gonje postala simbol italijanstva. Nacionalistično usmerjeni upravitelji so ovrnali vsakršno politično uveljavitev Slovencev, oškodova-

vali so jih pri delitvi služb in zakupov in zanemarjali so vse tiste okraje, kjer je pretežno živelo slovensko prebivalstvo. Millo ugotavlja, da so bili vedenjski modeli obeh skupin tržaške elite v marsičem različni. Družine velikih trgovcev in podjetnikov so živele v razkošnih rezidencah, prve so si nabavile telefone, avtomobile, oblačila so kupovale na Dunaju. Družine političnih predstavnikov so živele v skromnejših pogojih, čeprav so delile z gospodarsko elito zanimanje za glasbo, literaturo in življenje v naravi. Podobnost v zanimanjih pa še zdaleč ni pomenila možnosti mešanji poročnih zvez, v obeh skupinah je bila poroka strogo endogamna.

Pri osvetlitvi tržaškega vodilnega razreda se je Anna Millo še posebno zaustavila ob pripadnikih židovske skupnosti, ki so bili ključni členi tako vodilnih gospodarskih kot političnih krogov. Židovski podjetniki so podobno kot ostali gospodarstveniki ohranili lealističen odnos do centralne oblasti. Nasprotno pa so se obnašali tisti Židje, ki so se udeleževali v političnem življenju. Po izvoru iz Veneta in ostalih italijanskih dežel so bili navdušeni zagovorniki iredentističnega programa in liberalnacionalne politike. Židovskega rodu je bil na primer Felice Venezian, avtoritarni voditelj liberalnacionalne stranke, ki je bil v predvojnem obdobju zagovornik najostrejšega nacionalizma. Za časa njegovega vodstva so vodilni predstavniki nacionalnoliberalne stranke vstopili v prostozidarske vrste in si v njih pridobili možnost neposrednega kontaktiranja z italijanskimi liberalnimi krogi. Do tržaških političnih krogov je sicer italijanska vlada vsesko-

zi vodila protislovno obnašanje, po eni strani jim je mežikala, po drugi pa je odklanjala njihov iredentistični program.

Ob prehodu v 20. stoletje so se tudi v vrstah vodstva liberalnacionalne stranke pojavila prva nesoglasja. Liberalnacionalno vodstvo je bilo enotno glede nacionalističnega vprašanja, vendar zrna struja je očitala konservativnejši, da pozablja na malomeščanstvo in na delavstvo. Konservativci, ki so bili v večini, so menili namreč, da se da socialno vprašanje rešiti s primernimi karitativnimi ustanovami. Nižji sloji naj bi ne potrebovali izobrazbe in boljših življenjskih pogojev, temveč le discipline in pomoč, za katero bi bili naposled hvaležni dobrotniku. Millo naglašja, da je bila razvejana karitativna dejavnost tržaške elite izraz odgovornosti in ljubezni do trpečega. Težko je sicer sprejemati omenjeno tezo, ki izhaja iz proučitve nekaterih poročnih aktov, saj kot je že opozoril Philippe Ariès, dobrodelna dejavnost višjih razredov največkrat zmanjšuje prepad med vero oz. krščanskim uboštvom in kapitalistično etiko oz. bogatenjem.

Po izbruhu prve svetovne vojne se je politično in gospodarsko življenje Trsta in njegove elite sunkovito spremenilo. Avstrijske oblasti so internirale v notranjost države vidnejše politike, medtem ko so zlasti mlajši iredentisti zbežali na italijansko stran. V italijansko vojsko so vstopili številni pripadniki tržaških gospodarskih krogov, ki so dotlej podpirali avstrijsko monarhijo. V nešteti družinah se je vnel spor med tistimi, ki so ostali

zvesti Avstro-Ogrski in med tistimi, ki so že računali na zmago Italije. Že v vojnem času so italijanski nacionalistični krogi v sozvočju s tržaškimi iredentisti agitalni prenos glavnih tržaških zavarovalniških družb na italijansko ozemlje. Trdili so, da so tržaške zavarovalniške družbe izraz italijanskega kapitala in da je za tržaško gospodarstvo vsakršna vez s srednjeevropskim prostorom nepomembna.

Po koncu vojne se je tudi tisti del gospodarske elite, ki je ostal zvest Dunaju, prilagodil novi državni razmejitvi in ponudil sodelovanje novim oblastem iz prepričanja, da so tržaški gospodarski krogi najprimernejši posrednik pri prodiranju italijanskega kapitala v balkanskem in podonavskem območju. Tržaški liberalnacionalni politiki so zatrjevali, da morajo nove oblasti zajamčiti Trstu povezovalno vlogo z Vzhodno Evropo in mu priznati geografsko in politično posebnost v italijanskem državnem okviru. Vendar izkazana lojalnost ni v Trstu preprečila vzpona fašističnih veljakov, ki so prevzeli ključna vodilna mesta tako v gospodarstvu kot v politiki. Liberalnacionalisti, ki so v fašistih dobili odličnega zaveznika, so se morali umakniti iz političnega prizorišča. Fašisti so razpustili njihovo stranko, njihove organizacije v prepričanju, da je liberalnacionalna stranka, kljub protisocialistični in protislovenski usmeritvi del preteklosti in kot taka neuskladljiva z novim režimom. Nove upravne kadre je fašistična oblast poiskala v srednji in mali buržoaziji, na vodilna mesta je postavila ljudi, ki so se odlikovali v škvadristskih dejanjih. Tudi najvidnejši predstavniki židovskega porekla so v začetku trideset let ostali zrtev prav tiste politike, ki so jo podpirali. Vodilna mesta so morali zapustiti ljudje, ki so še po letu 1938 slepo verjeli v dobrohotnost Mussolinijeve politike.

Gre torej za študijo, ki tehtno podaja značilnosti tržaškega vodilnega razreda, čeprav pušča odprta in neraziskana nekatera ključna vprašanja tržaške polpretekle zgodovine. Tržaška zgodovinarica ni na primer pojasnila odnosa, ki ga je gospodarska elita imela do slovenskega vprašanja. Uporaba nekaterih pristranskih virov, kot je na primer poročilo italijanskega konzula, prav gotovo ne pojasnjuje etnične nestrpnosti v Trstu na prehodu stoletja. Podobno ostaja v omenjeni publikaciji odprto vprašanje, do katere mere in v kateri obliki je avstrijska oblast favorizirala slovensko skupnost kot protiutež italijanski. Dokaj težko je tudi sprejemljiva teza, da je italijanska elita živela povsem odmaknjeno in da ni imela nikakršnega razmerja s slovenskim življenjem. Knjiga je vredna pozornosti tudi, ker osvetljuje značilnosti tržaškega vodilnega razreda, ki ga še danes sicer v drugačni politični in gospodarski stvarnosti označujejo.

MARTA VERGINELLA

V sredo so v TK Galeriji odprli novo razstavo

Mateličeva sintezna velika platna

V TK Galeriji se nadaljuje na tekočem traku razstavna dejavnost. S svojimi stvaritvami se tržaškemu in drugemu občinstvu predstavljajo slikarji iz raznih okolij, središč in držav, ki dajejo na ogled različne stile, smeri, izhodišča in žanje. Prednost dejavnosti TK Galerije je tudi v tem, da daje svoje prostore na razpolago tudi mlajšim avtorjem, ki si šele utirajo pot, kar pa seveda ni primer Janeza Mateliča, ki ga je v sredo predstavil Aleksander Bassin. Objavljamo njegova spoznanja.

Slikarstvo in grafika koprškega avtorja Janeza Mateliča je očitno dosegla danes pomembno izrazno stopnjo. Umetnikovo bivanje izven tišine lastnega delovišča v tujini - kamor se mimogrede odpravljata tudi ta čas, tako da lahko pričakujemo nov odziv na pariški prostor - in to na Madžarskem v grafični koloniji ter trikrat v Sovjetski zvezi, v odmaknjem Krasnodarskem, priča o svojevrstni miselni akomodaciji, o studioznem naporu, ki je očitno krepko povzel Mateličevo definicijo bivanjske stiske.

Avtorjev spopad z ekološko ogroženostjo bivalnega prostora, z iskanjem aktivnega izhoda iz le-te, je navzoč praktično že iz časa zaključevanja beneškega študija. Mateličeve mrežaste organske listnate tvorbe, kot opozorilni memento in hrkati nosilec novega življenja, tvorbe, ki so se pojavljale tako v slikarstvu in grafiki kot v neposredni akciji ozelenitve beneške lagune, ostajajo v latentnem simbolnem razmerju do osnovne izrazne teme tudi danes. V seriji drobnih, tematičnih risarsko-dnevniških zapisov, ki so nastali v Krasnodarskem in reflektirajo v sedanjem slikarstvu večjega formata, je Matelič na ekspresivno-grotesken način povzel brez navzočnosti figure eksistencialno stisko: temno žareči, bleščeči, stisnjeni prostori brez izhoda, v katere se navznoter odpirajo samo rešetkasta vrata, kolorit, ki je premišljeno umazan, zgoščen in strukturno nasičen, razpetost med grafizmi in debelo strukturo, stroga vertikalna ureditev kompozicije - vse to so tipični nosilci Mateličevega novega duhovnega »rojstva« in svojstveno nadaljevanje grafičnega izraza. Izraza, ki je kot vizionarsko izsanjan v človeških bizarnih likih, ki kot da vstajajo iz teme ter nosijo svoje sporočilo v sami ploškovno močno opredeljeni risbi; značilno izbrana modrikasta sivina samo še stopnjuje provokativnost vsebinskega nosilca.

Očitno torej nastajajo v Mateličevem domačem ateljejskem prostoru neke vrste sintezna velika platna, za katere je bila osnovna ideja prav gotovo spočeta v času bivanja v

Krasnodarskem, oziroma tudi že v zgodovinskem spominu na porevolucijski, povojni čas, kot ga je lahko naš slikar doživljal skozi pripovedi drugih. V tem, prav gotovo posebej zanimivem miselnem povzemanju, duhovni obremenjenosti in odzivanju štiridesetletnika tudi na dandanašnje represivne pojavnosti prej kot na same estetske norme pokopanega socrealizma, je velika sporočilna vrednost Mateličevega izraza.

ALEKSANDER BASSIN

Protest Josipa Vidmarja

Govor, ki ga je imel predsednik Društva slovenskih pisateljev Rudi Šeligo na podelitvi Kajuhovih nagrad in ki je bil objavljen na dan Kajuhove smrti (22. februarja 1990) v Književnih listih Dela, je vsekakor v zgodovini slovenske politične misli svojevrstna sramota.

Rudi Šeligo slovi po tem, da je za časa njegovega predsednikovanja DSP postalo izrazita politična organizacija, ki ji zdrava človeška pamet daje marsikdaj prav, marsikdaj pa se njenim potezam in nerazsodnostim čudi oziroma jih zavrača. V svojem slavnostnem govoru ob podelitvi Kajuhovih nagrad pa je iz desničarskega strahu, da bi se moral pokloniti partizanskemu pesniku Kajuhu, napravil salto mortale in je sleherni politično angažiranost pisateljev (pesnikov) v nasprotju s svojim predsedniškim početjem v celoti zanikal, rekoč da je treba "vrniti pesništvu dostojanstvo". Zanikal je sleherni angažiranost slovenskega pesništva, ki pa je bilo od Vodnika, Prešerna, Levstika, Jenka, Cankarja, Župančiča, Kocbeka in Kajuha zmeraj na strani tistih sil, ki Rudiju Šeligo po vsem videzu niso po volji.

Najbolj nenavadno pa je, da gre primerjati dva mlada pesnika, ki sta padla v zadnji vojni: eden kot partizan pod kroglami nemške soldateske (Kajuh), drugi pa kot belogardist v boju s partizani (Balantič). Oba pesnika in oba pesnika kot pesnika in človeka sta padla na napačni strani, kot je napačna stran zamenjava pesniškega peresa s puško". Tako trdi predsednik slovenskih pisateljev Rudi Šeligo in s tem postavi na sramotni steber

Chéniera, Byrona, Baudelaira, Rimbauda, Bloka, Majakovskega, Vercorsa, Aragona in še celo plejado mrtvih in živih slovenskih pesnikov. Uničiti hoče tudi težnje pesnikov drugih narodov in narodnosti Jugoslavije. Na sramotni steber je postavil tudi vse evropske, afriške, arabske, kitajske, japonske in ameriške pesnike. Napačna stran je bila torej, če si se bojeval zoper okupatorje in eksterminatorje slovenskega naroda oziroma zoper hitlerjevsko koalicijo fašizma samo zato, da bi lahko rekel, da je bila napačna stran tudi izdajstvo domovine, ki se je kazalo v njegovi "službi" na ljubljanskem bloku (glej spremno besedo v emigrantski izdaji Balantičevih pesmi) in oboroženem sodelovanju v fašistični koaliciji.

Te Šeligove trditve in insinuacije niso samo sprte z literarno zgodovino, ampak tudi z napredno pametjo, ki jo je zmeraj zagovarjala slovenska in evropska literatura. Zato smo prepričani, da v sodobnem demokratičnem svetu ni pisatelja, zlasti pa ne predsednika pisateljske organizacije, ki bi se drznil napisati tako mračne in sramotne trditve. Zato ni nič čudnega, če se brez slehernega sramu prikazujeju v slovenskem javnem življenju skrajno desničarske sile.

Čutimo za svojo dolžnost, da ob slavnostnem govoru predsednika DSP Rudija Šeliga ob podelitvi Kajuhovih nagrad, nanje opozorimo, zoper njegov govor pa resno protestiramo.

S pristanikom kulturnih delavcev OF:

JOSIP VIDMAR

Po 10. kolu košarkarskega pokala prvakov Pri Philipsu še vedno upajo

PHILIPS - ARIS 100:92 (39:48)
PHILIPS: Aldi, Pittis 10, D'Antoni 2, Cureton 3, Meneghin 5, Riva 34, Montecchi 15, McAdoo 31.
ARIS: Lipiridis, Jannakis 10, Galis 48, Jones 21, Romanidis, Filippou 2, Katzoulis 4, Doyakis, Vranković 7.
SODNIKA: Jungebrand (Fin.) in George (ZRN); PM: Philips 23:35, Aris 21:27; PON: Lipiridis (29), Vranković (32), McAdoo (39), Katzoulis (39); 3 točke: D'Antoni 0:2, Riva 4:9, Montecchi

1:4, McAdoo 0:1, Jannakis 1:7, Jones 2:3; GLEDALCEV: 5 tisoč.

MILAN — Nikos Galis je držal besedo (48 točk, 18:21 pri metu, 11:12 pri prostih metih), a njegova izvrstna predstava ni pomagala Arisu, da bi predčasno sklenil poglavje o tem, kdo bo igral v »superfinalu«. V drugem polčasu sinočnje tekme je namreč Philips pokazal zagrizenost, ki je od njegovih »starcev« ni bilo pričakovati, še zlasti, ker je po 25 minutah kazalo, da je tekma dokončno izgubljena (63:49 za Aris). Tako ostaje Milančanom še vedno rahlo upanje, da le ujamejo vlak za Zaragoza. Tekma sama je potekala na meji pretepa, sodnika sta slabo opravila svoje delo, saj sta v prvem polčasu oškodovala Milančane, v drugem Grke in tako so bili nezadovoljni oboji. Seveda pa taka igra odgovarja Meneghinu in tovarišem, ki so v zadnjih 15 minutah dali res vse od sebe. Izkazali so se zlasti borbeni Meneghin, Riva (14:21), McAdoo (11:18 in 13 odbitih žog) ter Montecchi. Kot smo dejali, je pri Grkih res izredno igral Galis, vendar in sam človek le ne zmore vsega. Vsekakor se je Aris držal, dokler je lahko računal na Jonesa in Vrankovića. Ko je ta zaradi 5. osebnih napake šel na klopi, je Philips tudi izenačil (72:72). Kar pa jim je manjkalo, so bile zlasti točke Jannaki-

sa, ki so bile v marsikateri drugi tekmi odločilnega pomena.

LIMOGES - JUGOPLASTIKA 100:93 (47:54)

LIMOGES: Verove, Jullien 3, Dacoury 9, Brooks 14, Ostrowski 28, Dancy 14, Collins 23, Demory 9, Vestris, Demerges.

JUGOPLASTIKA: Sretenović 6, Pe-rasović 6, Pavičević 10, Kukoč 28, Sobin 2, Tabak, Ivanović 32, Savić, Radja 9, Naglič.

SODNIKA: Koler (ČSR) in Jones (Wales); PON: Sobin in Savić (37), Radja (39); GLEDALCEV: približno 8 tisoč.

LIMOGES — Malo je manjkalo, da bi Jugoplastika presenetila francoskega prvaka. Spličani so namreč vodili kar 35 minut, a ko je bilo najbolj potrebno, jim je zmanjkalo koncentracije in moči. Usodno jim je bilo obdobje od 33. do 36. minute, ko niso uspeli spraviti žoge v obroč, a na drugi strani so domačini dosegli 10 točk in tako povedli s 5 točkami razlike. Do kraja je Jugoplastika sicer skušala zamujeno nadoknaditi, vendar ji to ni uspelo.

S tem porazom Spličani sicer niso nič izgubili, ponovila pa se je slika s tekme proti Barceloni, ko je Jugoplastika prav tako dobro igrala in bila v prednosti, na koncu pa je vse zapravila.

Atletsko dvoransko EP v Glasgou Tudi Tržačanka Tauceri

Jutri in v nedeljo bo v Glasgou evropsko dvoransko atletsko prvenstvo, sicer običajno merjenje moči, ki pa ga leta v leto označuje vse večja tehnična šibkost rezultatov. Sezona 1990 je poleg tega še nudila vrhunske predstave na igrah Commonwealtha na Novi Zelandiji, katerih škotska tekmovalca zanesljivo ne bodo presešla. V zadnjih dneh je bilo res nekaj sunkov, predvsem svetovni rekord Angleža Elliotta, ki je v Seville dosegel 3'34"21 na 1500 m. Čas na EP ne bo v nevarnosti, ker so bile motivacije v Seville povsem drugačne od simboličnih kolaj.

Nase je v Seville opozoril tudi Bubka (5,92 m s palico), katerega pa SZ ni prijavila za EP. Na njem bosta skakala Gataullin in Jegorov, ker se Bubka raje izogiba neposrednih dvobojev z rojakom in tako ščiti svoje honorarje. Prvenstvo Evrope bo prej kot s tehničnega vidika važno z geopolitičnega.

Dogodki na evropskem vzvodu so namreč ošibili politično moč tamkajšnjih atletskih zvez in s tem tudi postavili v težji položaj tamkajšnje atlete v zvezi z dopingom. Cilj mednarodnih forumov verjetno ni v tem, da bi hkrati iztrebili vse, kar je pokvarjenega. Verjetnejša je strategija, ki bi nekate-

re na vzvodu »prepričala«, da polagoma spuste del monopola iz svojih rok. Bolj enakomerna porazdelitev kolajin (in prestiža) je zanesljivo pred vsemi moralnimi načeli.

Ključni in najbolj zgovorni so v tem pogledu meti. V krogli bodo v Glasgou nastopili svetovni rekorder Timmermann (NDR), bivši rekorder Andrei in Smirnov (SZ). Slednja dva sta bila že »na udaru« zaradi dvomov, ki niso sloneli le na škandalistični vnemi tiska.

Italijanska vrsta bo imela v svoji sredi tudi Tržačanko Valentino Tauceri, ki bo tekla na 3000 metrov. Zanimiva bo prisotnost Laurenta Ottoza, sina slovitega Eddyja, ki je bil pred 20 in več leti vrhunski tekač čez zapreke. Nastopil bo tudi mladinec Carlo Occhiena (200 m), katerega so z »ital-skim« optimizmom že primerjali z Menneo in mu tudi popravili ime v »Carl« (po Lewisu).

V bolj skromnem jugoslovanskem zastopstvu bosta tudi skakalec v daljini Borut Bilac iz Postojne in tekačica čez zapreke Brigita Bukovec, ki je bila lani na mladinskem EP v Varaždinu tretja. Bilac zasleduje skok preko 8 metrov, Bukovecva pa nastop v finalu. (kb)

IZIDI 10. KOLA

Limoges - Jugoplastika	100:93
Philips - Aris	100:92
Lech - Barcelona	81:113
Den Helder - Makabi	81:83

LESTVICA

Barcelona	10	8	2	896:750	16
Limoges	10	8	2	947:858	16
Jugoplastika	10	7	3	901:796	14
Aris	10	6	4	936:899	12
Makabi	10	5	5	816:843	10
Philips	10	5	5	902:910	10
Den Helder	10	1	9	813:904	2
Lech	10	0	10	804:1058	0

PRIHODNJE KOLO (7. in 8. 3)
Barcelona - Makabi, Jugoplastika - Der Helder, Philips - Lech, Aris - Limoges.

Svetovno rokometno prvenstvo »Modri« so si malo oddahnili

JUGOSLAVIJA - KUBA 28:27 (16:14)
JUGOSLAVIJA: Basić, Stojanović, Jelčić, Vuković 1, Saračević 4, Puc, Smailagić 7, Vujović 8 (2), Kljajić 1, Kuzmanovski, Tomljanović, Isaković 7
SEDMERCI: Kuba 3:3, Jugoslavija 6:6; IZKLUČITVE: Kuba 10, Jugoslavija 6 minut.

ZLIN — Jugoslavija se je več kot pošteno namučila, predno si je zagotovila obe točki. Visoki, telesno izredno močni Kubanci so se izkazali kot odlični strelci in so bili do konca povsem enakovredni »modrim«. Slednji so bili zelo nervozni, kar je tudi razumljivo, saj si po porazu s Španijo niso mogli privoščiti novega spodsrljaja.

Največjo prednost, ki so si jo nekajkrat Jugoslovani izborili, je znašala tri gole, a več niso zmogli. Nasprotniki pa so skoraj vsakikrat zaostanek znižali na en sam gol. Na koncu pa so tokrat »modri« le mirneje igrali kot dan prej in si zagotovili zmago, ki jim ne glede na slabo igro zlasti v obrambi ne daje nekaj upanja v nadaljevanju prvenstva.

SKUPINA A
IZIDA 2. KOLA: Alžirija - Madžarska 16:22; Francija - Švedska 18:25; LESTVICA: Švedska in Madžarska 4, Alžirija in Francija 2.

SKUPINA B
IZIDA 2. KOLA: Švica - Re. Koreja 17:21; Romunija - Češkoslovaška 25:17; LESTVICA: Romunija 4, Re. Koreja in Švica 2, Češkoslovaška 0.

SKUPINA C
IZIDA 2. KOLA: Kuba - Jugoslavija 27:28; Španija - Islandija 19:18; LESTVICA: Španija 4, Islandija in Jugoslavija 2, Kuba 0.

SKUPINA
IZIDA 2. KOLA: Japonska - Sovjetska zveza 16:35; Poljska - NDR 17:25;

LESTVICA: SZ in NDR 4, Poljska in Japonska 0.
Danes bo prost dan.

Košarkarski pokal prvakov

PRIOLO — Enimont Priolo je z zmago proti češkoslovaški peterki Visoke Škole iz Prage s 74:73 (23:25, 66:66) potrdila, da se je zaslužno prebila v finale pokala prvakov, v katerega se je sicer uvrstila že prejšnji teden. V finalu se bo Enimont 29. t. m. srečal z moskovsko CSKA.

Ostali izidi finalne skupine pokala prvakov: BAC Mirande - Crvena zvezda 93:81, Banco Esterio - CSKA 99:76. LESTVICA: Enimont 16 točk, CSKA 10, BAC 10, Crvena zvezda in Banco Esterio 8, Visoke Škole 2.

Stefanel in Občina Trst

TRST — Pri tržaškem košarkarskem A-2 ligašu Stefanelu so pojasnili, kakšne zahteve so naslovili občinski upravi, da bi lahko načrtovali svoje delovanje, ne da bi pri tem seveda spustili z vidika, da se prebijajo v sam vsedržavni košarkarski vrh. Zahteve se nanašajo na preureditev sedanje športne palače za sezono 1990/91, na konvencijo za dodelitev objekta v Ul. Locchi (tam naj bi potekali treningi tako prve kot mladinskih ekip), načrtovanje v zvezi z izgradnjo nove športne palače od 8 do 10 tisoč prostorov.

Rusconi še pet let

VARESE — Stefano Rusconi bo pri Rangersu iz Vareseja še za pet let. Tako prvi pogodba, ki jo je včeraj podpisal mladi pivot (21 let) z društvom iz Vareseja.

Košarkarsko promocijsko prvenstvo Domovci odlični

DOM GOMETAL

- IGC STARANZANO 76:75 (44:35)
DOM: Gruzovin, Košuta 15, Ambrosi 4, Orzan 18, Semolič 4, Komel, Bric, Battello 19, Dornik 5, Princič 11.

PON: Gruzovin in Košuta (34'), Ambrosi (36'), Nanut (37'). ON: Dom 31, Staranzano 26. 3 TOČKE: Furlan 2, Košuta 1.

Domovci so v anticipiranem srečanju 13. kola letošnjega promocijskega prvenstva poskrbeli za prvovrstno presenečenje, saj so na domačih tleh tesno, vendar povsem zaslužno premagali vodečega na skupni lestvici, ekipo Igc iz Starancana. Končni rezultat še zdaleč ni pravi pokazatelj tekme, v kateri so domovci bili nesporno boljše tekme.

Ekipi sta si bili v uvodnih minutah srečanja dokaj enakovredni. To je trajalo vse do 15. minute, ko so naši z vstopom na igrišče Semoliča nadaljevali nekoliko agresivneje in v zaključnih minutah dosegli prednost devetih točk.

V drugem delu srečanja so Brunnovi varovanci igrali solidno tako v obrambi kot v napadu. Obrambi je uspelo zaustaviti strelca Nanuta, ki je v tem polčasu dosegel le osem točk (skupno 33). Do polovice polčasa so le branili vodstvo, vendar je nekaj nepotrebnih zgrešenih metov izpod koša omogočilo gostom, da so vodstvo odločno zmanjšali. Dve minuti pred koncem so tako domovci imeli le še točki prednosti, vendar sta najprej koš odličnega Battella in kasnejša trojka asprtnikov zapečatili končni izid. Gostje so sicer sekundo pred koncem imeli na razpolago še zadnji napad, ki ga k sreči niso izkoristili.

Kmalu na sodišču Douglas in Don King se bosta pravdala

LAS VEGAS — Kaže, da se novi svetovni prvak v teški kategoriji, James »Buster« Douglas, ne bo tako hitro otresel organizatorja boksaških dvobojev Don Kinga. Po podatkih, ki jih je objavilo sodišče v Las Vegasu, naj bi namreč Douglas decembra leta 1988 podpisal dogovor, da bo Don Kingu odštél 25 tisoč dolarjev v treh letih, če bo prišlo do dvoboja s Tysonom. To pa ne bi bilo še nič. Don King naj bi namreč imel pravico, če bi Douglas osvojil svetovni naslov, da organizira vse njegove naslednje dvoboje. V zameno naj bi boksarju izplačal najmanj milijon dolarjev za vsak dvoboj. To namero naj bi zatem opustil. Če se bo izkazalo, da ima Don King prav, se bo Douglas dolgo kesal, saj je lastnik hotela »Mirage« v Las Vegasu ponudil kar 60 milijonov dolarjev za Douglasova dvoboja s Holyfieldom in zatem s Tysonom.

obvestila

SMUČARSKI ODSEK SPDT
sporoča, da je zaradi pomanjkanja snega prisiljen prenesti na kasnejši datum izvedbo zimskih športnih iger. Novi datum bo javljen, čim se popravijo snežne razmere.

JK ČUPA
obvešča člane, da bo 18. redni občni zbor v petek, 9. marca, ob 20. uri na sedežu Pokrajinske letovišarske ustanove v Sesslanskem zalivu.

PLANINSKI ODSEK SK DEVIN
vabi na tradicionalni zimski pohod na Arihovo peč (avstrijska Koroška) v nedeljo, 4. marca, z osebnimi avtomobili in z društvenim kombijem. Za informacije tel. Brunu Škerku na št. 200236.

Za nedeljsko mednarodno amatersko dirko za »trofejo ZSŠDI« Doslej že več kot 150 vpisanih kolesarjev

Nedeljski mednarodni amaterski kolesarski dirki, ki jo za 14. trofejo Združenja slovenskih športnih društev v Italiji prireja lonjerski kolesarski klub Adria Resim, se obeta velik uspeh. Do včeraj se je že prijavilo 155 tekmovalcev iz 22 ekip, med katerimi je vrsta zvenečih imen. Najprej bi omenili Zahodne Nemce iz Münchna, pri katerih izstopa Thomas

Hartman, lanskoletni zmagovalec na dirki za VN Evrope (kronometer za dvojice). Predlanskim je Thomas na tej dirki zasedel 2. mesto.

Italijanski klubi bodo nastopili z nekaterimi državnimi reprezentanti. Omenili bi Fredda Storgata, člana ekipe, ki se je na lanskem SP pomerila v vožnji na 100

km, Flavio Milan pa je predlanskim zmagal v Lonjerju, a lani je osvojil svetovni naslov v vojaški reprezentanci (ekipno na 100 km na kronometer).

Poleg tega bodo prisotni skoraj vsi jugoslovanski reprezentantje, a pričakujejo še poimenske prijave Avstrijcev z Dunaja in iz Beljaka kot tudi potrditev nastopa češkoslovaških tekmovalcev.

Prihodnji teden v naši deželi Mednarodni nogometni turnir

VIDEM — Kot smo na kratko že poročali, so v furlanskem središču, na sedežu organizacije »Udine 90«, predstavili drugo izvedbo (prva je bila lani v Viareggiu) mednarodnega nogometnega turnirja under 18, na katerem bo nastopilo 12 državnih reprezentanc. Ob dveh italijanskih ekipah (Italija A trenerja De Sistijsa, in reprezentanca amaterjev trenerja Beta) bodo na manifestaciji sodelovale še Jugoslavija, Sovjetska zveza, Bolgarija, Romunija, Češkoslovaška, Poljska, Albanija, Švedska, Španija in Kanada.

Na predstavitvi manifestacije je predsednik združenja amaterskih nogometnih ekip Elio Giulivi pohvalil prizadevanje organizatorjev, predvsem deželnega predsednika FIGC Diega Meroia in predsednika »Udine 90« Manlia Cescuttija, ki so uspeli uresničiti tako pomembno prireditev za uvod v svetovno nogometno prvenstvo.

Prisotnost nogometašev od 18. leta starosti v predstavnstvu nekaterih reprezentanc z »zgodovinsko« tradicijo v tem športu zagotavlja visoko kakovost turnirja, ki se bo začel v torek, 6. marca in zaključil 14. marca s finalnim srečanjem v Gorici. Dejstvo je namreč, da nekateri igralci že nastopajo v prvih državnih ligah in predstavljajo ogrodje članskih reprezentanc naslednjega obdobja.

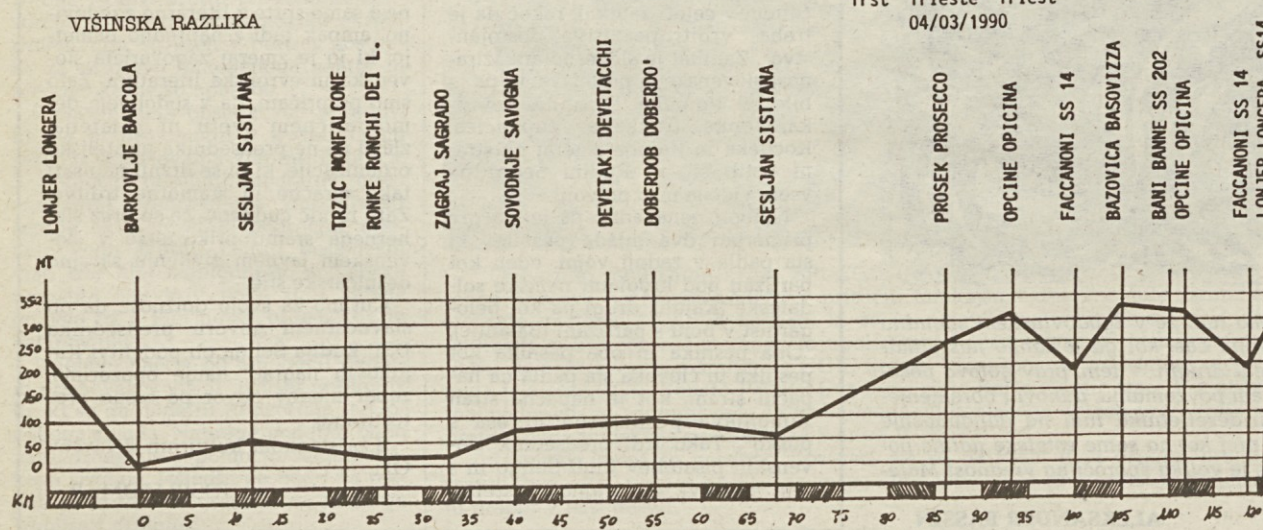
Formula turnirja predvideva, da bodo nastopajoče ekipe razdeljene v 4 skupine. Najboljša iz vsake skupine se bo udeležila polfinala oziroma finala.

SPORED TEKMOVANJA
6. marca: Italija B - Kanada (14.30 na stadionu Grezar v Trstu); Italija A - Romunija (15.00 v Maianu); Švedska - Češkoslovaška (15.00 v Maniagu); Jugoslavija - Bolgarija (15.00 v Trasaghi-su); Sovjetska zveza - Albanija (15.00 v Palmanovi); Španija - Poljska (15.00 v Sevegljanu).

8. marca: Italija A - Švedska (15.00 v Fagagnu); Romunija - Jugoslavija (15.00 v Fontanafreddi); Češkoslovaška - Bolgarija (15.00 v Tolmeču); Španija - Albanija (15.00 v Gradišču ob Soči); Sovjetska zveza - Kanada (15.00 v Cervinjanu); Italija B - Poljska (15.00 v Zgoniku).

10. marca: Romunija - Švedska (15.00 v Sacileju); Italija A - Bolgarija (15.00 v Maianu); Jugoslavija - Češkoslovaška (15.00 v San Vito al Tagliamento); Sovjetska zveza - Španija (15.00 v Manzanu); Kanada - Poljska (15.00 v Vižovljanu); Italija B - Albanija (15.00 v Ronkah).

Polfinalni tekmi bosta 12. marca, dva dni kasneje pa bosta srečanja, ki bosta veljali za 3. oziroma 1. mesto. RUDI PAVŠIČ

Pomembno srečanje za našega predstavnika v košarkarski D ligi Bor Radenska kot Hamlet: jutri za biti ali ne biti

D LIGA

Čeprav manjka do konca košarkarskega prvenstva D lige še osem kol, pa lahko že zapišemo, da bo jutrišnja tekma v Latisani med moštvom Lancia Vida in Borom Radenska skoraj ena tistih "za biti ali ne biti". Obe moštvi imata skupno z goriškimi Artejem in tržaškimi Autosandrom po 12 točk in sta na zadnjem mestu lestvice.

Izguba točk proti Tecnolučeju v bistvu ni nič katastrofalnega, s tem pa smo si zapravili bonus, ki smo ga dosegli z nepričakovano zmago proti vodilnemu Virtusu, nam je dejal Borov trener Andrej Zagar pred jutrišnjim gostovanjem v Latisani.

Po zadnjih rezultatih smo spet vsi, ki se borimo proti izpadu, v bistvu na istih startnih pozicijah. Nervosa še naprej nadaljuje uspešno pot, presenetljiva pa je zmaga Autosandre v Trziču, je še nadaljeval Borov trener.

Borovci so v prvem delu doma tesno izgubili proti Latisani in to v glavnem

zaradi slabih podaj in statične igre v drugem polčasu.

»Take igre seveda si ne smemo dovoliti in izkoristiti moramo slabosti obrambe Latisane, ki slabo preprečuje prodiranje proti košu. Glede naše ekipe moram reči, da nam je pust nekoliko skvaril obisk na treningih, upam pa, da bomo to z večjo prizadevnostjo nadoknadili,« je še dejal Zagar.

Tekma Lancia Vida - Bor Radenska bo jutri v Latisani s pričetkom ob 20.30 (jan).

PROMOCIJSKO PRVENSTVO NA TRŽAŠKEM

Naša predstavnik v promocijskem prvenstvu na Tržaškem naj bi bila tokrat v tem 15. kolu pred lažjo nalogo.

Kontovelci, ki nestrno pričakujejo odločilni boj (31. 3.) proti miljskemu CGI, bodo v nedeljo igrali v gosteh proti zadnjevrščenemu moštvu CUS, cicibonaši pa se bodo prav tako v gosteh pomerili jutri (v soboto) z Libertasom.

MINIBASKET

TURNIR ZINI & ROSENWASSER

Naši trije zastopniki v tolažilni skupini

Končal se je prvi, kvalifikacijski del turnirja v minibasketu Zini & Rosenwasser za letnike 1978 in mlajše, na katerem nastopajo tudi tri naše ekipe: Bor, Breg in Polet.

Vsi trije naši predstavniki se niso uspeli uvrstiti v finalni del in bodo tako nastopili v tolažilni skupini, ki je tako sestavljena: Egida, BOR, CAME, Intermuggia, BREG, Ferroviario, POLET, Dardi, Foschiatti B.

V finalni skupini pa so naslednje ekipe: San Giusto, Orient Express, Libertas, Don Bosco A, Ricreatori, Università Popolare, Don Bosco B, SGT, Foschiatti A.

V prvem kolu tolažilne skupine bo Breg igral v gosteh proti ekipi Foschiatti B, medtem ko bo v sredo, 7. t. m., ob 15. uri, na stadionu Prvi maj slovenski derbi med Borom in Poletom. (jan)

V nedeljski nogometni tekmi proti Muggesani Primorje igralo bolje a je iztržilo le remi

V drugi amaterski nogometni ligi je proseško Primorje (v svetlih dresih) igralo neodločeno (1:1) s kotirano Muggesano, čeprav bi si po prikazani igri zaslužilo zmago. (foto Križmančič)

naše šesterke v goriških pokrajinskih in mladinskih prvenstvih

Soča uspešna v 1. ženski in moški diviziji

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Agorest je zabeležil svoj tretji zaporedni poraz in je tako dokončno opustil vsako upanje za višjo uvrstitev, Soča pa je tudi tokrat zmagala in je na lestvici dohitela Goričanke.

IZIDI 10. KOLA: Azzurra - Sale Sicilia 3:0, Villesse - Svag Dizorz 3:0, Agorest - ACLI Ronchi 1:3, Farra - Fincantieri 3:1, Soča Cassa di Risparmio - Pall. Grado 3:1, Mossa - Libertas Cormons 3:2.

LESTVICA: Mossa 20, ACLI Ronchi in Libertas Cormons 16, Farra 12, Agorest, Soča, Azzurra in Fincantieri 10, Pall. Grado 8, Sale Sicilia, Svag Dizorz in Libertas Villesse 2.

AGOREST - ACLI RONCHI 1:3

AGOREST: Fabi, Černe, Paušič, Krašček, Braini, Pavlin, Gaeta. Odbojkarice Agoresta so proti drugi na lestvici zapravile priložnost za zmago, ko so v 3. setu popustile v ključnih trenutkih. Pozna še, da ne znajo zaključiti seta, ko že vodijo. Vsekakor pa so prikazale zadovoljivo igro. (-jo-)

1. MOŠKA DIVIZIJA

Tokrat so vse tri slovenske ekipe zmagale. Soča je gladko odpravila Intrepido. Naš prapor je po petem setu osvojil točki na domačih tleh, Olympia je proti pepelki prvenstva osvojila svojo tretjo zmago v tem prvenstvu.

IZIDI 7. KOLA: Naš prapor - Pall. Grado 3:2, ACLI Ronchi - Olympia 1:3, Libertas Cormons - Armonia di salute 0:3, Intrepida - Soča Sobema 0:3.

LESTVICA: Caldini in Soča Sobema 12, Naš prapor, Pall. Grado in Staranzano 8, Olympia in Intrepida 6, Armonia di salute in Libertas Cormons 2, ACLI Ronchi 0.

INTREPIDA MARIANO - SOČA SOBEMA 0:3 (10:15, 11:15, 3:15)
SOČA: S., M. in I. Cotič, Battisti, Pellegrin, Muscao, Tomsič, Pahor, Milocco, Cavdek.

Sočani so ponovno zmagali na naspornikovem igrišču s čistim 3:0. V prvih dveh setih so se le nekoliko obotavljali, njihova boljše priprava pa je bila vedno dobro razvidna. Med vso tekmo pa je bil ritem relativno počasen, tako da ni bilo zelo zanimivih akcij. V prvih dveh nizih je uspela domačinom le delna obramba pred Sočani, toda v tretjem so dokončno kapitulirali pod udarci sovodenjskih odbojkašev. Zdaj drži Soča solidno drugo mesto na lestvici in se zavestno pripravila na odločilni dvoboj z ekipo Caldini. (C. P.)

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Novi par točk za Olympio, ki je dohitela Sanson na vrhu lestvice. Po po-

razu v prvi tekmi je Olympia beležila samo zmago.

IZIDI 6. KOLA: Morarese - Libertas Gorizia 0:3, Olympia - ACLI Ronchi 3:1, Sanson - Sagrado 3:0.

LESTVICA: Sanson in Olympia 8, Libertas Gorizia 6, Morarese in Sagrado 2, ACLI Ronchi 0.

OLYMPIA - ACLI RONCHI 3:1

(15:10, 15:10, 13:15, 15:9)
OLYMPIA: Bertolini, Antoni, Brisco, Bratina, K. in A. Corsi, Bevilaqua, De Biasi, Zotti, Fičur.

Navkljub najslabši predstavi v prvenstvu je ekipa Olympie razmeroma lahko premagala ekipo iz Ronka. Po hitrem vodstvu 2:0 v setih so domačinke v tretjem nizu že vodile 11:1. Tokrat so na igrišče stopile tudi igralki, ki sicer manj igrajo in po nekaj zaporednih zgrešenih sprejemih servisov in drugih napakah so gostje iz Ronka izid najprej izenačile in na presenečenje vseh set tudi zmagale. V četrtem nizu so domačinke slabo začele in nikakor niso mogle prebroditi šoka iz prejšnjega seta, tako, da je bila ekipa iz Ronka vse do osme točke neprestano v vodstvu. Po dveh prekinitvah igre so se domačinke le zbrale in set zaključile v svojo korist z rezultatom 15:9. To srečanje je vsekakor potrdilo, da je potrebno na vsaki tekmi kljub slabšim nasprotnikom pokazati vse znanje in sposobnosti, vsekakor pa ne gre pri tem nobenega nasprotnika že pred tekmo odpisati. (EZA)

UNDER 14 MOŠKI

Ker je to prvenstvo zelo skromno po številu ekip, se nam zdi primerno, da ponovno posredujemo celotni pregled prvega dela prvenstva.

V tej konkurenci nastopajo tri ekipe, dve pa sta slovenski. Levji delež je do sedaj imela ekipa Olympie, ki ni doživela niti poraza, takoj za njo pa je ekipa Vala, ki je prepustil točki v derbiju.

IZID 1. KOLA: Olympia - OK Val 2:0. Počivala je ekipa ACLI Ronchi.

IZID 2. KOLA: OK Val - ACLI Ronchi 2:0. Počivala je ekipa Olympia.

IZID 3. KOLA: ACLI Ronchi - Olympia 0:2. Počivala je ekipa OK Val.

Drugi del prvenstva bo na sporedu od 5. do 14. marca. 5. marca ob 18.30 je v Standrežu na sporedu derbi med OK Valom in Olympio.

UNDER 13 ŽENSKE

V zadnjih dveh kolih je treba zabeležiti lep napredek Soče in Olympie, ki sta obakrat zmagali in se okrepili na lestvici. Drugače pa je z ekipo Dom Robo, ki je zabeležil svoj peti zaporedni poraz, najbolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da že štiri tekme ni osvojil niti seta.

IZIDI 14. KOLA: Intrepida - Olympia 2:1, Dom Robo - ACLI Ronchi 0:3, Soča - Pro Romans 2:1, Torriana - Sagrado 0:3, Pieris - Staranzano 0:3.

IZIDI 15. KOLA: Pro Romans - Torriana 3:0, Olympia - Pieris 3:0, Sagrado

- Dom Robo 3:0, ACLI Ronchi - Intrepida n.o., Staranzano - Soča 1:2.

LESTVICA: Sagrado 41, Pro Romans 29, ACLI Ronchi 26, Intrepida in Olympia 24, Soča 23, Staranzano 19, Torriana 15, Dom Robo 10, Pieris 3.

UNDER 13 MOŠKI

V tej konkurenci se prvenstvo počasi nagiblje k koncu. Do zaključka manjkajo sedaj le še tri kola. Vodeča Soča nima nobenih težav in je prav v zadnji tekmi gladko odpravila OK Val, ki jim zadeva ne gre od rok. O prvem mestu bo verjetno odločala zadnja prvenstvena tekma, kjer se bosta pomerila Soča in ACLI Ronchi.

IZID 6. KOLA: OK Val - ACLI Ronchi 0:3.

IZIDA 7. KOLA: ACLI Ronchi - Torriana 3:0, Soča - OK Val 3:0.

LESTVICA: Soča 12, ACLI Ronchi 11, OK Val 4, Torriana 0. (MJ)

TORRIANA - SOČA SOBEMA 0:3

(3:15, 0:15, 1:15)
SOČA: Tommasi, Marko, Matjaž, Matej in S. Černic, Pellegrin, Sobani, Perkon, Mucci, Devetak.

Tudi to tekmo so naši zaključili s čistim 3:0. O tekmi ni veliko povedati, saj je bila razlika med ekipama prevelika, kar je razvidno tudi iz točk v posameznih setih. Trener Jelavič je poslal na igrišče prav vse igralce, tako da jim je dal možnost da so pokazali pripravo. S to tekmo so sočani matematično prvaki prvenstva, saj niso še izgubili niti seta. (Marko Černic)

šport na primorskem - šport na primorskem

Romunski dolgoprogaš Ignjatov v Kopru

KOPER — Poznani romunski dolgoprogaš Evgenij Ignjatov, dvakrat četrti na evropskih prvenstvih in šesti na zadnjih olimpijskih igrah ter eden od kandidatov za medaljo v Barceloni 1992 (pretekli vikend je zmagal na polinčnem teku v Viareggiu na 12 km), bo okrepil vrste Atletskega društva Primorska, ki ima sedež v Kopru. Z Ignjatovim, ki bo obenem prvi tujec v slovenskem atletskem društvu, bo AD Primorska ob Živku ter Rozmanu krepko posegla v dolgoprogaški jugoslovanski vrh.

Jadralca Kosmina in Gešič na OI?

Koprska jadralca v olimpijskem razredu FD Mitja Kosmina in Dragan Gešič, ki sta med potencialnimi kandidati za olimpijske igre v Barceloni 1992, sta se v ponedeljek vrnila iz Palamosa (Španija), kjer sta se udeležila 14-dnevnih priprav skupno s špansko in avstrijsko reprezentanco in s še nekaterimi priznanimi evropskimi jadralci. Doma

ostajata le nekaj dni, saj ju že naslednji ponedeljek čaka letošnji startni nastop na mednarodni regati v Genovi. (Kreft)

Uspeh smučarjev Miklavičeve in Šuligoja

Minuli vikend je bil zelo uspešen za mlade primorske smučarje, ki so nastopali na dveh tekmah za pokal Loka na Soriški planini in veleslalomih v okviru domačih tekem na Kravcu. Tolminka Jasna Miklavič, sicer tekmovalka novogoriškega kluba, je drugi dan velikega mednarodnega tekmovalja za pokal Loka osvojila med mlajšimi pionirkami odlično 8. mesto. Dvakrat pa se je na tem tekmovalju zelo izkazal med starejšimi pionirji Tomaž Šuligoj (SK Gorica), saj je bil prvi dan 11. drugi dan pa 12., čeprav je štartal prav ob koncu svoje kategorije.

Na tekmah na Kravcu pa so se od tekmovalcev SK Gorica najbolj izkazali: David Svetličič, Saša Merljak, Mateja Mozetič, Mojca Mikuž, Tadej Fornazarič in Urban Rodman. (Ervin Čurlič)

konjske dirke - konjske dirke

1. Padova (kasaška dirka): V skupini X bo dirkala kobila Fiaccola Effe, ki je sedaj v dobri formi. Gogo D'Assi (skupina 2) ima dobro štartno mesto Gainsford, ki je trenutno v odlični formi. V skupini 1 bi lahko presenetl Gubernador.

2. Milan (kasaška dirka): Inoki PF (skupina 1) je že prejšnji teden zmagal v podobnem štartnem sestavu, zato je tudi v nedeljo favorit. Iz skupine X se bo boril za visoko uvrstitev Ettore Mas. V skupini 2 je najbolje kotirana Ilaria D'Assia.

3. Firenze (kasaška dirka): Irambo jet (skupina X) spada med favorite, seveda, če ne bo storil napak na samem štartu. V skupini 2 mu bo najbrž najbolj nevaren Gaddo RL, ki je sedaj v dobri formi. Iz skupine X naj omenimo Ipeirona Dea, ki se zadnje čase dobro razvija.

4. Taranto (kasaška dirka): Garrincha iz skupine 2 je zelo kvaliteten dirkač. Tokrat ima tudi dobrega jahača, zato je velik favorit te dirke. Iz skupine 1 je najbolj nevaren Frankie Lucas, iz skupine X pa Efferding.

5. Bologna (kasaška dirka): Nesporni favorit je Inasol (skupina X), saj je sedaj v dobri formi. Gogo D'Assi (skupina 2) bo med protagonistmi dirke, pa čeprav bo štartal v drugi vrsti. Iz skupine 1 naj omenimo Dastina Ferra, ki razpolaga z dobrim finišem.

6. Rim (galop): Pollione (skupina X) bi se lahko to nedeljo maščeval za poraz v preteklem tednu. Kobila Nastro Azzurro (skupina 1) in nedeljski zmagovalec Pen Mar (skupina 2) bi mu lahko zmešala štrne.

totip

1. — prvi	X
2. — drugi	1 2
3. — prvi	1
4. — prvi	X 2
5. — prvi	X
6. — prvi	2 1
7. — prvi	2
8. — prvi	1 X
9. — prvi	X
10. — prvi	2 1
11. — prvi	X
12. — prvi	1 2

danes igra za vas - danes igra za vas

Vasilij Micheli

Vasilij Micheli (letnik 62) se je začel v deških letih ukvarjati z minibasketom pri Kontovelu, svojo športno kariero pa je nato nadaljeval v Kontovelovih mladinskih ekipah. Potem ko je bil obesil športne copate na klin, se je predal kulturnemu delu v okviru Mladinskega krožka Prosek-Kontovel in pevskega zbora Vasilij Mirk, obenem pa je bil tudi organizator številnih družabnih pobud v obeh vaseh. Prejšnji teden je Lara Vižintin pravilno napovedala 8 rezultatov.

totalcalcio

Atalanta - Bologna	1
Cesena - Bari	1 X
Fiorentina - Cremonese	1
H. Verona - Udinese	1 X 2
Lazio - Inter	X 2
Lecce - Roma	X 2
Milan - Ascoli	1
Napoli - Genoa	1
Sampdoria - Juventus	1 X 2
Licata - Reggiana	X
Triestina - Pisa	1 X
Perugia - Casarano	X
Sambenedettese - Giarre	1

Naročnina: mesečna 20.000 ltr - celoletna 192.000 ltr; v SFRJ številka 4 - din (40.000 - din), naročnina za zasebnike mesečno 700 - din (700.000 - din), polletno 390 - din (3.900.000 - din), letno 780 - din (7.800.000 - din). Celoletna naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 ltr. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 ltr. Mali oglasi 850 ltr beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

petek, 2. marca 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristolri 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

izdaja in tiska ZTT Trst FIEG Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

V Italiji včeraj večje težave le še ponekod na Južnem Tirolskem Po Vivian del Evrope v primežu novega hudega poslabšanja vremena

BONN — Le dan potem, ko se je uragan Vivian, ki je za seboj pustil pravo razdejanje in najmanj 63 mrtvih po severozahodni Evropi, izpihal, je v skladu z napovedmi nemških vremenslovcov v sredo ponoči pridivil nov uragan, ki je v Avstriji, Nemčiji in v Belgiji povzročil nove žrtve.

Tako iz Avstrije poročajo, da je zaradi slabega vremena ena oseba izgubila življenje, mnogo jih je bilo ranjenih, v številnih mestih pa so bile šole zaprte. Najhujše težave je povzročal veter, ki je pihal s hitrostjo do 180 kilometrov na uro. Po dunajskih ulicah je veter dobesedno dvigoval ljudi v zrak, povsod po državi pa je izruval številna drevesa, odkrival strehe in podiral električne daljnovode. Vse to je povzročilo velike težave v prometu, saj pred orkanskim vetrom niso bili varni niti težki tovornjaki, avtomobile in motorje pa je ponekod prestavljalo kot škatlice vžgalice.

V Zahodni Nemčiji se še ni polegla panika zaradi Vivian, ko je po državi že pustošil nov orkan. Tokrat je bilo najhujše v južni Nemčiji, kjer so najmanj tri osebe izgubile življenje, velika pa je tudi materialna škoda. Kot poroča zahodnonemška policija, naj bi v Offenbachu umrl avtomobilist, ki je čelno trčil v nasproti vozeče vozilo, ki se je moralo nenadoma umakniti podirajočemu drevesu. Drugi dve žrtvi pripadata reševalcem. Tako je v kraju Monschau umrl prostovoljni gasilec, ki je pomagal pri odstranjevanju

podrtih dreves, do podobne nezgode pa je prišlo v Schafenburgu, kjer je umrl gozdni delavec, katerega je stisnilo deblo nekega drevesa, ki so ga skušali odstraniti s ceste.

Hudo je bilo tudi v Belgiji, kjer so v noči na četrtek zabeležili štiri nove žrtve. Tako sta bili dve osebi pri priči mrtvi, ker je med vožnjo na njun avtomobil padlo drevo, dva otroka pa sta izgubila življenje v požaru v predmestju Bruslju, do koder se gasilci zaradi blokiranih cest niso mogli prebiti. Tudi tam je namreč pihal izredno močan veter, ki je povzročil veliko škodo, predvsem pa velike težave v cestnem in železniškem prometu. Del države je nekaj časa ostal tudi brez električne energije.

Po Italiji se je položaj nekoliko umiril, kar pa ne velja za nekatera področja na Južnem Tirolskem, kjer sneg in hud veter še vedno močno ovirata promet. Tako je bila na brenerski avtocesti obvezna zimska oprema, ki je potrebna tudi na vseh dolomitskih prelazih, kjer poleg snega piha tudi močan veter. Veter je pokazal svojo moč tudi v Val Mazii in Val Planolu, kjer je izruval približno 300 dreves in odkril številne strehe. Med hudo poškodovanimi je tam tudi neki hotel, kjer je veter popolnoma odnesel streho, sedemčlanska družina, ki upravlja hotel in je spala v mansardi, pa je morala sredi noči iskati prenočišče drugod.

Seizmologi napovedujejo, da se bodo tla še tresla Brez človeških žrtev potres v Kaliforniji

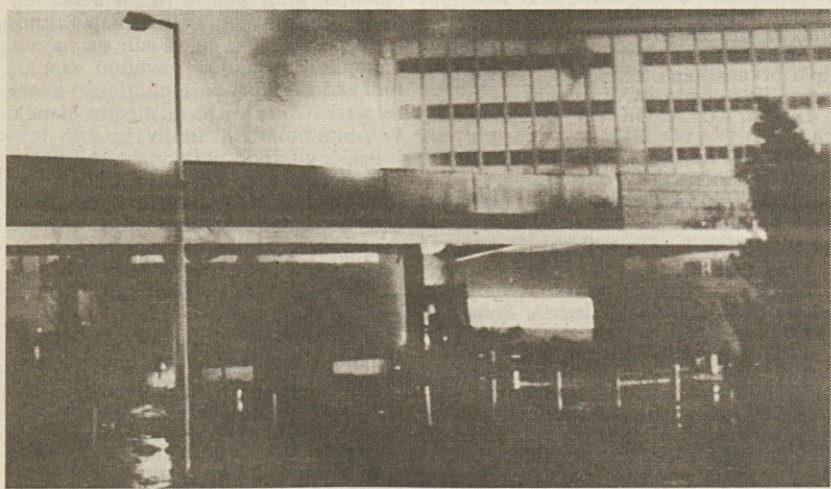

LOS ANGELES — Močan potres je v sredo popoldne po krajevem času prizadel Kalifornijo. Epicenter je bil v kraju Uplands, približno 50 km vzhodno od Los Angelesa, kjer so se visoki nebotičniki majali dolgih 20 sekund. Potresni sunek so zabeležili ob 15.45 (0.45 včeraj zjutraj po srednjeevropskem času) in je imel jakost 5,5 stopnje po Richterjevi lestvici, čutili pa so ga na področju od Sante Barbare na severu do San Diego na jugu Kalifornije. Na srečo človeških žrtev ni bilo, pa tudi materialna škoda po prvih podatkih ni bila velika.

Zaradi potresa se je razbilo nekaj oken, tu in tam pa je padel kak strešnik. Nekaj škode so zabeležili tudi v skladiščih supermarketov, kjer so se ponekod podrele skladovnice skladiščnega blaga. Bilo je tudi nekaj ranjenih, nekaj težav pa je bilo tudi v cestnem prometu, saj so se na nekatere ceste vsuli pravi skalnati plazovi (na sliki AP). Iz preventivnih razlogov so za krajši čas izklopili tudi jedrsko centralo v San Clementeju.

Seizmološke postaje so kasneje zabeležile še nekaj desetih lažjih sunkov, ki pa niso presegli 4. stopnje po Richterjevi lestvici. Prebivalce v Kaliforniji so tudi opozorili na možnost ponavljajočih se lažjih sunkov še v naslednjih treh dneh.

Silen požar opustošil kairski Sheraton V nesreči naj bi umrlo več kot 19 oseb

Požar je zajel vrtno krilo kairskega Sheratona v Heliopolisu

(AP)

KAIRO — Predsinočnjim je silen požar povzročil ogromno razdejanje v luksuznem kairskem hotelu Sheraton Heliopolis. Po prvih in zaenkrat še nedokončnih podatkih, naj bi v požaru umrlo 19 oseb, ranjenih pa jih je bilo več kot sedemdeset.

Policija je posredovala nekaj dodatnih informacij v zvezi z žrtvami in sicer to, da so v nesreči umrli štirje Francozi in dva Finca. Med ranjenci naj bi bil tudi italijanski državljani, za katerega pa ne vedo še povedati imena, čeprav so sporočili, da se je moral zdraviti v bolnišnici, a da so ga že izpustili.

Požar je izbruhnil malo po eni uri zjutraj v velikem šotoru sredi vrta elegantnega hotela. Pod šotorom je tradicionalna restavracija, v kateri zaradi pozne ure ni bilo več gostov, požar pa naj bi povzročilo »kmečko ognjišče« nubijske kleti, kjer je očitno kdo slabo

pogasil ogenj. Predsinočnjim je v Kairu pihal močan veter, kar je nedvomno pripomoglo k temu, da so ognjeni zubli kaj kmalu načeli tudi ostale hotelske strukture.

Reševalne ekipe so nemudoma obvestile goste, naj zapustijo poslopje. Hotel Sheraton Heliopolis ima 600 sob, od teh pa je bilo zasedenih več kot 70 odstotkov. Tiskovna agencija MENA poroča o več kot tisoč prijavljenih gostov. Največ težko ranjenih oseb se je poškodovalo na begu, ko so iz obupa skakali skozi okna, ker se je po stopnicah valil dušec dim.

Na kraj požara, ki se nahaja v eni znamenitih kairskih četrti Heliopolis in v neposredni bližini mednarodnega letališča, so nemudoma prihiteli ekipe gasilcev, ki so bile dejansko kos požaru v kratkem času. Prav zaradi tega je število žrtev sorazmerno nizko, še posebej, če pomislimo, da so morali evakuirati nad tisoč ljudi.

Protitovsko vzdušje se krepi

BEOGRAD — To, kar se zadnje čase dogaja v Srbiji, včasih pretrese celo dobre poznavalce balkanske duše: po gostilnah kroži toliko morbidnih šal na račun pokojnega maršala, da človeka kar zmrazi. Zlasti zato, ker so še dobro v spominu poetična gesla v slogu »Druže Tito, mi ti se kunemo...« Ali kaj podobnega. Zdaj pa priljubljeni srbski pevec Bora Djordjević že veselo prepeva po radiu in poziva »dunajske kočijaže« (se pravi Slovence), naj pridejo in odnesejo svojega Josipa Broza. Beograjski časniki te dni objavljajo povsem resne razprave, češ da Srbijo vzdrževanje Hiše cvetja, v kateri je Titov grob, ogromno stane in da bo treba nekaj ukreniti. Novinarji negodujejo, da morajo največ - 33 odstotkov - plačevati za vzdrževanje »taraonskih spomenikov« Titu. Srbi se radi vračajo v preteklost, trenutno pa so najbolj v modi kralji in njihove družine. Pojavljajo se zahteve, naj bi obnovili stari kraljevski vlak, ki zdaj razpada na nekem slepem tiru blizu Beograda, vojni muzej pa naj bi spet postal muzej Srbije, ker da je nova oblast »onesnažila« srbsko zgodovino. Cel avtomobil, v katerem je bil ubit kralj Aleksander, so dali Domu armije in je kasneje končal na odpadu.

Srbski časopisi kar tekmujejo, kdo bo objavil bolj pikantno zgodbo o »kralju kraljev«, kot posmehljivo imenujejo Tita. Tako so nedavno tega objavili pripoved Vladislava Ilića, bivšega šefa beograjske železniške postaje, ki se spominja, kako so mu iz Ljubljane sporočili šifro »50 metrov«. To je pomenilo, da bo Tito prišel iz vagona, ki je 50 metrov od strojevodje in da morajo torej tam položiti rdečo preprogo. Šef postaje je nato sam izmeril razdaljo...

Stari in novi rojalisti so navdušeni nad pobudami, naj bi kmalu takšno preprogo pogrnili pred katerim izmed še živih članov družine Karadjordjević, medtem ko je zanje seveda samo po sebi umevno, da je pokojnemu kralju Petru mesto samo - v hiši cvetja. Z. Š.

Grčija bo sprejela begunce Europe II.

BARI — Peti dan prisilnega bivanja na ladji Europa II. je skupini štiriinpetdeset beguncev iz Indije prinesel prvi sončni žarek. Po napornih razgovorih med italijansko in grško vlado so zastopniki obeh diplomacij našli zadovoljivo rešitev.

Grčija je namreč pristala na to, da bo nudila azil beguncem, 48 moškim in šestim ženskam, ki so se vkrkali na Europo II., da bi zapustili kdo Indijo, kdo Pakistan, kdo Bangladeš in Šrilanko.

Grčija je tako dejansko pristala le na spoštovanje mednarodnega pravilnika, ki obvezuje vse države ES. Po tem pravilniku pa odgovornost za morebitne slepe potnike na državo, do katere so najprej prispeli. Prav zato so italijanske oblasti zavrnile begunce, ki so jih že izgnali iz Grčije.

Na ladji je že včeraj vladalo precej zaskrbljujoče stanje, čeprav je nekaterim beguncem uspelo prelistati luške oblasti. Fant iz Bangladeša je stopil na kopno, ker so mu dovolili, da bi telefoniral domov in ga nato niso sprejeli več na ladjo, nekaj drugih beguncev pa je našlo zavetišče v bolnišnici.

Sedaj se bodo morali vsi ponovno vkrkati na ladjo in odpluti proti Grčiji, kjer so jim zajamčili, da bodo deležni primernega treatmenta.

Teroristični atentat na vlak

Na indijskem brzcu, ki krije progo Bilaspur-Čatisgar, je eksplodiral peklenjski stroj. Teroristični atentat je terjal življenje petih potnikov, drugih 16 pa je bilo težje ranjenih (Telefoto AP)

Karadjordjevići ne izključujejo povratka

BONN — Današnji dunajski Die Presse objavlja intervju s sinom zadnjega jugoslovanskega kralja Petra II., Aleksandrom Karadjordjevićem, v katerem potomec srbske dinastije Karadjordjevićev, ki živi v Londonu, med drugim odgovarja na vprašanja o Kosovu, bližnjih volitvah v Sloveniji ter na Hrvaškem ter o svoji možni bodoči vlogi v Jugoslaviji.

Aleksander Karadjordjević v svojih odgovorih meni, da Jugoslavija v procesu demokratizacije ni prišla daleč ter da je politična rešitev odvisna predvsem od gospodarskega položaja. »Marković je pameten mož in ve, za kaj gre«, pravi intervjuvanec, ki nadaljuje, da se jugoslovanski premier bori na več frontah v okviru zastarele gospodarske strukture. Gospodarski položaj v Jugoslaviji po Karadjordjevićevem mnenju bi lahko postal še kritičnejši, saj naj bi bila upravičena bojazen pred tem, da bi v primeru združitve Nemčij delovna mesta, ki jih ima sedaj 500.000 Jugoslovancev v ZRN, prevzeli Vzhodni

Nemci. V takšnem primeru bi se ti jugoslovanski delavci vrnili domov. Karadjordjević, ki vztraja na tem, da je primarna rešitev gospodarskega vprašanja ter eksplicitno nič ne pove o potrebi po ureditvi odnosov med posameznimi deli Jugoslavije ter posameznimi narodi, pa se tozadevno malce eksplicitnejše opredeljuje, ko odgovarja na vprašanje o upravičenosti srbskega strahu pred podelitvijo večje avtonomije Kosovu. »Problem Kosova je treba obravnava v okviru vsejugoslovanske rešitve, ta pa je predvsem demokratična rešitev. Najprej pa bi bilo treba pristopiti k gospodarskim problemom. Pet do desetletni načrt za razvoj te regije naj bi bil povezan s pravili za spoštovanje človekovih pravic ter verskih in narodnostnih posebnosti. Milošević je podžgal nacionalizem ter spravil ljudi na cesto, od tega pa ni nihče imel koristi«, pravi in splošno ugotavlja, da je treba vzpodbujati globlje medsebojno razume-

vanje med narodi, ne pa izkoriščati narodnostne občutke za politične cilje.

Aleksander Karadjordjević, ki - sodeč po odgovorih v intervjuju - različne stopnje demokratizacije v različnih delih Jugoslavije bodisi ne pozna ali pa jih noče omenjati - prav tako meni, da si sicer lahko predstavlja, da bi »delal za Jugoslavijo«, vendar pa da je za to potrebno najprej ustvariti demokratične razmere. Na specifičnejše vprašanje o njegovih pogledih na njegovo možno vlogo v Jugoslaviji pa je Karadjordjević že bolj monarhistično obarvan, saj meni, da bi bil varuh demokracije in da je danes možna le ustavna monarhija. »Monarh mora skrbeti zato, da vladajo demokratične razmere, da delujejo vse izvoljene stranke, da se prehod vlad odvijava previdno in zato da ne pride do nobenega monopola oblasti. Monarh je varuh kontinuitete«, zaključuje Karadjordjević svoje predstave o ustavni monarhiji.